

Heinz Bohm

Vinovăție și iertare

Agape

Editura Agape

Str. Podului 8 505200 Făgăraș/BV Tel. 0268 – 214802 E-mail:
olycosmaxnet.ro olycosma@yahoo.com Internet: www.editura
agape.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BOHM, HEINZ

Vinovăție și iertare / Heinz Bohm; trad.: Olimpiu S. Cosma.

— Făgăraș; Agape, 2005 ISBN 973 – 694 – 084 – 5

I. Cosma, Olimpiu S. (trad.) 821.112.2 – 31 = 135.1

Ediția I-a 2005

Titlul original: Wer schuldig wird auf Erden

Copyright © 1997 by CLV – Christliche Literatur-Verbreitung

Copyright © 2005 by Editura Agape

Traducere: Olimpiu S. Cosma

Copertă: Daniela Blebea

Tipar: Agape S.R.L.

Str. Podului 8

505200 Făgăraș/BV

ISBN 973 – 694 – 084 – 5

Capitolul 1

Peroanele gărilor au ceva comun cu cimitirele. În amândouă, oamenii își iau rămas-bun unii de la alții și se rup legături între ei; într-un caz în mod definitiv, în altul doar temporar.

Roland Seeger, tânăr, cu succes pe linie profesională, iar cât privește viitorul, cu perspective luminoase, simțea în fața peroanelor triste, învăluite în ceață, întreaga apăsare a gândurilor negre, care îl trăgeau în jos. Desigur, pe peroane se petreceau și scene pline de viață, exuberante, totuși de cele mai multe ori despărțirea era deja cuprinsă în îmbrățișări și în scurta clipă de fericire a întâlnirii. Despărțire – oare nu era aceasta folia subțire peste orice întâlnire, peste orice salut?

Tânărul se uită într-o parte și alta a peronului, dar nu-l aștepta nimeni. Aruncă o privire la ceas, apoi se îndreaptă spre treptele de beton ale scării de la ieșirea din gară.

Un impiegat mai în vârstă fluieră, și privirile lui Roland Seeger urmăriră trenul care se îndepărta, până ce luminile roșii de pe ultimul vagon dispărură în ceața cenușie. În sala înaltă a gării, ai cărei pereți zugrăviți într-un galben murdar erau acoperiți cu panouri publicitare, câțiva călători stăteau ghemuiți pe bagaje și măsurau cu privirea pe tânărul îmbrăcat elegant. Pe fața lui nu se putea citi decât plictiseală și iritare.

El deschise ușa spre exterior și ieși în fața gării. Se uită după un taxi, dar nu se vedea niciunul.

„Orășel prăpădit”, murmură el, și buzele de abia i se mișcară. Trenul avusese douăzeci de minute întârziere, și Roland Seeger renunțase deja din tren la speranța de a putea fi de față la cununia religioasă a surorii sale. Era aproape ora 11, și cununia era fixată la ora aceea.

Din ceață apărură două lumini rotunde. Un taxi se apropia de gară. Roland Seeger făcu șoferului cu mâna, apoi îi spuse unde voia să ajungă.

„În cât timp puteți ajunge?”

„Ei, pe ceața asta”, răspunse taximetristul, „cam în vreun sfert de oră, cel puțin un sfert de oră”.

„Foarte bine, atunci mergeți cât de repede puteți”.

Taximetristul guraliv, un sas, după cum îl trăda dialectul inconfundabil, începu să vorbească vrute și nevrute despre tot ținutul, dar mai ales despre oameni. Pasagerul său, pe bancheta din spate a mașinii, își ținea ochii închiși și nu părea să pună vreun preț pe conversație. Cu toate acestea, șoferul reuși să afle de la clientul său scump la vorbă motivul care îl adusese în dimineața aceea tulbure de martie prin ținutul acela.

„Aha, deci vreți să ajungeți la o cununie, desigur, de ce să le meargă lor mai bine decât nouă?” glumi el. „O să afle destul de curând și proaspeții însurăței că de acum totul se va împărți în două!”

Călătorul din spatele lui rămase impasibil. După exact un sfert de oră, timp în care mașina își căutase drumul prin ceață, ea ieși de pe strada principală și o luă în sus pe o străduță îngustă și pietruită, având în stânga și în dreapta niște copaci groși.

Din ceață ieșiră la iveală zidurile masive ale unei biserici vechi,

străjuită în partea unde era turnul de niște tei uriași, ale căror crengi sclipitoare străpungeau ceața cenușie din jur.

„Chiar aici este!” Roland Seeger dădu taximetristului cu două monede mai mult decât ceruse acesta, la care șoferul, plăcut surprins, atinse ușor marginea șepcii și zâmbi. „Distracție plăcută la nunta surorii dumneavoastră”.

„Mulțumesc, o să fie destulă”, râse sarcastic celălalt, apoi o luă pe aleea care ducea la ușa bisericii, călcând apăsător pe pietrișul scârțâitor. În depărtare se auzea tot mai slab zgomotul făcut de motorul mașinii.

Sunete înăbușite de orgă răsunară până la urechile lui, și musafirul întârziat cugetă: Să intre, sau să aștepte afară sfârșitul ceremoniei?

— El ridică în sus gulerul pardesiului și făcu o săritură peste cele patru trepte, oprindu-se șovăitor sub portalul de deasupra ușii. „Ce păcat că n-am refuzat invitația, spunând că am prea mult de lucru.

— Nici măcar n-ar fi fost o minciună”.

El scoase din buzunarul pardesiului un pachet de țigări și își aprinse una. În interiorul bisericii amuțise orga, iar ceva mai târziu auzi slab cum cânta asistența.

Pe fața tânărului trecu ușor un zâmbet superior. În Dumnezeu nu mai credea aproape nimeni, dar zidurile vechi ale bisericii trebuiau să mai îndure botezurile, cununiile și alte asemenea ceremonii. Totuși, și acestor obiceiuri depășite le sunase ceasul, deși paznicii instituției încă le considerau indispensabile.

Încă nu ajunsese la toate urechile și inimile ceea ce spusese Friedrich Nietzsche [se pronunță Nice] în secolul 19, el care își dăduse cel dintâi seama că „Dumnezeu a murit!” Dacă ar fi cercetat cineva mai îndeaproape vorbăria goală din biserică și lipsa de putere a faptelor și tradițiilor ei, nu putea să nu-i fi dat dreptate lui Nietzsche.

El nu înțelesese niciodată cum putuse mama lui să scoată putere din credința ei naivă pentru realitatea dură a luptei vieții. Oricum, lucrul acesta nu era valabil pentru el, ba chiar refuza o asemenea autoînșelare.

Vocile pițigăiate care se auzeau din interiorul bisericii păreau să confirme gândurile tânărului: ultimele zvâcniri ale unei erezii aflate pe

cale de dispariție!

Fără să vrea, azvârli mucul fumegând înapoia lui pe pietrișul umed, ca și cum ar fi vrut să arunce simbolic înapoia lui aceste gânduri inutile.

Se apropie de ușa grea de stejar a bisericii și o deschise spre exterior, apoi intră în vârful picioarelor în naosul bisericii. În față, la altar, ardeau două luminări. Încăperea spațioasă se afla într-o penumbră gălbuie care se revărsa peste cei prezenți din cele câteva lămpi aflate în niște nișe mici laterale. În fața crucii simple de lemn stătea o vază cu narcise galben-strălucitoare, ca niște vestitoare ale primăverii care se apropia șovăitor.

Câțiva oameni întoarseră capul. Chiar și mireasa își întoarse pe furiș capul spre partea din spate, și privirile celor doi se încrucișară, scânteind de bucurie. Pe fața lor trecu o roșeață rapidă. Roland Seeger simți cum se bucura ea de venirea lui.

El se așeză pe o bancă, lăsând două rânduri goale între el și grupul de nuntași. Atunci îl observă și mama lui. Câteva clipe, privirea ei plăcut surprinsă se opri asupra lui, apoi, cu o lovitură ușoară, îi atrase atenția bărbatului de lângă ea, și acesta întoarse și el capul spre musafirul întârziat.

Rece ca gheața, Roland Seeger ignoră privirile acestuia., Este limpede că omul ăsta, gândi el „nu-și dă seama ce prăpastie e între noi. Dar cum putea fi altfel, nesimțit, așa cum fusese dintotdeauna! Morocănosul ăsta are nevoie de niște ghiulele ca să-l poată zgudui. În orice caz, el șovăise mult timp să ia parte la nunta surorii lui, nu în ultimul rând pentru că nu voia să-și întâlnească tatăl. Trecutul apăsă prea greu, și el nu voia, nici nu putea să-l uite.

Doamna Seeger băgase de seamă gestul plin de răceală al fiului ei și încercă în zadar să-i înmoaie cu o privire imploratoare chipul împietrit., De-ar putea cel puțin astăzi să șteargă trecutul cu buretele!

Lângă altar se deschise o ușă, și preotul intră cu pași gravi și demni, având pe nas niște ochelari cu ramă neagră din corn, cu fața severă, care exprima umilință și totodată sentimentul propriei valori. Cei doi miri și nuntașii se ridicară în picioare.

Umerii lați ai mirelui încă necunoscut îi păreau lui Roland ca un zid viu și distant. Părul negru se detașa în chip neplăcut de ceafa

puternică. Din spate nu-i deloc simpatic tipul, biata Uschi [diminutiv de la Ursula; se pronunță Uși]!” medita el. Delicată și zveltă, așa stătea sora lui lângă acest uriaș. Roland Seeger se luptă cu invidia care urca în el, cu gelozia, fără să-și dea seama că hotărârea lui de a nu simți nici ură, nici dragoste față de vreun om – în afară de mama lui – începea să se clatine.

Gândurile i se întoarseră cu vreo cincisprezece ani în urmă: își amintea de prima lui întâlnire cu literatura lui Friedrich Nietzsche. Citise pe furis aceste gânduri fascinante, care îl vrăjiseră, și mai întâi de toate disprețul lui Nietzsche față de toți cei slabi. Din înclinația aceasta fatală pentru slăbiciune se hrănea permanent religia bieților păcătoși, „iertarea și îndurarea lui Dumnezeu”. Aceste gânduri nu-i mai dădură pace, și de atunci descoperise în el o ură ciudată. Îl ura și pe „Bittli”, debilul său coleg de clasă, a cărui înfățișare jalnică te provoca să-l compătimești. Una dintre profesoare se ocupase cu atenție deosebită de slăbănogul acela cu fața palidă și cu spinarea încovoiată. El însă se încăpățâna să se cufunde tot mai mult în ideile distructive ale lui Nietzsche, până ce ura față de colegul său produse în final în închipuirea lui dorința de a-l vedea mort.

Dar se întâmplă încă ceva. În disprețul pe care îl simțea pentru tot ce este jalnic crescuseră în el totodată un sentiment mândru al propriei valori. Pentru el, numai o viață care merita s-o trăiești era de valoare.

În acest timp de transformări lăuntrice venise într-o zi mama lui la masă; tăcută, palidă, cu ochii plini de reproșuri. Își amintea încă fața ei palidă. Fără să spună nimic, pusese pe masă lângă el două dintre volumele uzate de atâta citit ale lui Nietzsche. Ea se uitase mută la el și încercase să-l ia de mână. În ochii lui apăruse un foc neliniștitor. Cum îndrăznise ea să-l spioneze și să-i răscolească prin cărți! Se ajunsese în final la o discuție foarte zgomotoasă între el și mama lui. Băiatul care de abia împlinise șaptesprezece ani își pusese mâna pe brațul ei și se uitase implorator la ea.

„Mamă”, zisese el cu o voce înceată, dar amenințătoare, „lasă-mă să merg pe drumul meu și nu mă opri de la decizia mea”.

„Ce decizie?” reușise ea să spună. Bănuia că această decizie avea o legătură cu cărțile ateiste pe care le devorase el în ultimul timp. Pentru ea era de neimaginat o viață fără mers regulat la biserică

duminica dimineată. Prin urmare, ea îl expusese intenționat Cuvântului lui Dumnezeu și-l trimisese încă de mic la școala duminicală. Și acum îl pândea moartea din această literatură!

Deși înțelegea prea puțin ce scria în cărțile acelea, vedea limpede ce efect aveau ele asupra comportării fiului ei. Se uitase atunci tristă la el și zisese supărată: „De ce nu lași în pace otrava asta?”

„Preferi mai mult otrava dulce a religiei și a înșelătoriei popilor?” o întrebase el ironic.

În clipa aceea, întreaga ei făptură fusese o întruchipare a spaimei: „Ai uitat ce-ai auzit de mic din Cuvântul lui Dumnezeu?”

Nepăsător, el o privise și îmbrățișase una dintre cărțile lui Nietzsche. Pe urmă îi citise un pasaj dintr-o carte. „Așa a scris omul acesta, și a avut perfectă dreptate, mamă. De aceea, nimeni nu mă va clinti din hotărârea mea”.

„Ce hotărâre?” repetase ea tremurând.

„Una, să scap de orice manipulare religioasă, și a doua, să-mi țin în frâu sentimentele. Și știi cum am ajuns la concluzia asta? Relația ta cu soțul tău m-a convins de lucrul acesta!”

Ea rămăsese acolo ca împietrită și se uitase la el fără să înțeleagă.

„Da, mamă; căci cine este gata să iubească, acela trebuie să fie gata să și sufere. Și cum te-a înjosit el până la a te face o sclavă! E greșos!”

Ea se agățase cu greu de marginea mesei. Oare el era iubitul ei Roland?

Deși îi plăcea mult supa de mazăre, în ziua aceea dăduse farfuria la o parte și o luase la fugă spre singurătatea pădurii, urmărit de privirile mamei sale, pe care el nu le putuse uita până în ziua aceasta.

În gândurile sale pătrunse vocea vibrantă a preotului: „Iubiți miri, viitorul vostru a început atunci când v-ați cunoscut și v-ați îndrăgit, dar acum se contopește într-unul singur, pentru că voi vă căsătoriți înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor. Și nu va fi totdeauna un viitor ușor”.

Roland Seeger observă cum își scoaseră batistele indispensabile câteva dintre mătușile lui și-și șterseră zgomotos nasul.

Vocea preotului umplea toată biserica: „Pe calea pe care veți

merge împreună în căsnicia voastră să vă însoțească un cuvânt al lui Dumnezeu pe care l-a scris apostolul Paul bisericii galatenilor”. Se aplecă tare deasupra Bibliei deschise și citi: „Fiecare să poarte povara celuilalt, așa veți împlini legea lui Cristos”.

Fața distinsă a lui Roland se strâmbă într-o grimasă batjocoritoare. Bineînțeles, o adevărată escrocherie textul ăsta! Un duș călduț pentru toți care trebuie puși imediat sub tutelă. Fiecare să poarte povara celuilalt! Oare în ce realitate o fi trăit omul ăsta? Dar nu asta-i problema, povara celuilalt. Chiar celălalt este povara. Și pentru Uschi va fi curând o povară matahala asta, și cu siguranță nu una prea ușoară.

El încercă în mod conștient să se deconecteze de la aceste gânduri. Preotul explica amănunțit și cu multe vorbe ce poate împovăra o căsnicie. Suspinurile înăbușite ale unor mătuși mișcate păreau să dea aripi fanteziei preotului. El nu se mai sătura să descrie situații în care soții trebuie să-și poarte poverile unul altuia. „Și, în sfârșit, iubită pereche, doresc să vi se întipărească adânc în inimă un lucru: Acolo unde este dragoste, poverile devin brusc ușoare, dar unde ea lipsește, poverile devin insuportabile”.

„Zi o dată amen”, șopti Roland Seeger, „nu mai pot de foame”.

Preotul părea ca și cum ar fi auzit acest oftat, căci după câteva îndemnuri sonore, adresate parțial și soacrelor prezente, cuvântarea sa măreață se opri, ca un avion care nu mai rulează pe pista de aterizare.

După aceea începu ceremonia propriu-zisă de cununie. La formulele solemne de a-și rămâne fideli unul altuia, de a nu se părăsi la suferință, ci de a rămâne împreună până ce-i va despărți moartea, amândoi răspunseră cu un da tare.

Acum, mirele își întoarse pentru prima oară fața spre cei prezenți, și privirile celor doi bărbați se întâlneau.

Un tip ușuratic din mahala, constată Roland Seeger cinic. Se părea că acest preot era un soi de profet pentru că alesese un asemenea text pentru predica de nuntă. Era limpede ca bună ziua că în scurtă vreme se vor anunța poveri pentru Uschi.

Fariseu meschin, îl acuză brusc o voce interioară și-l făcu să devină furios pe sine însuși.

După cununie, tânăra mireasă se îndreaptă spre fratele ei și se aruncă fericită în brațele lui. Roland Seeger simți cum i se încălzește inima rece în timp ce strângea tare corpul subțire al surorii lui. „Multă fericire, Uschi”, murmură el. Apoi se îndreaptă spre cumnatul său. Se salutară, iar uriașul îl bătu prietenește pe umăr.

„Mă bucur, Roland, să te cunosc în sfârșit. Uschi mi-a povestit despre tine”.

„Bucuria este toată de partea mea, Walter”, răspunse Roland, și era sincer în clipa aceea când spunea așa.

Între timp, afară se risipise ceața, iar peisajul era vizibil până departe. La o salcie mică cu mătîșori îmbobociți venise o albină în căutare de polen.

Apoi, Roland Seeger se află în fața mamei lui și, fără să scoată un cuvânt, o strânse în brațe.

Tatăl său riscă o privire fugitivă asupra acestei scene mișcătoare, dar rămase la o oarecare distanță.

Discret, cu o voce tremurătoare, mama îi șopti la ureche: „Fii prietenos astăzi cu tatăl tău, de dragul meu”.

Tânărul se desfăcu din îmbrățișare și ochii i se înăspriră. El văzu privirea rugătoare a mamei sale. Primul său gând fu: „Numai să nu devin slab. Totuși, după aceea dădu din cap spre ea: „Ai dreptate, mamă, de dragul tău, dar numai de dragul tău”.

O oră mai târziu, toți se aflau într-un restaurant plăcut din pădure, șezând veseli în jurul mesei rotunde la ospățul de nuntă. Mama era mândră de fiul ei. Dădea cu plăcere informații rudelor când o întrebau curioase unde lucra Roland.

„Așa deci, director adjunct într-o firmă de mărime mijlocie din Hanovra”, dădu din cap cu respect o mătușă. „Cine ar fi crezut ca un așa parv...”, și ea se opri brusc, apoi continuă: „Sânguincios a fost el totdeauna”.

Seara târziu, Roland Seeger își luă rămas-bun de la invitați. „Mă cheamă datoria”, explică el fețelor oarecum mirate, și doamna Seeger dădu din cap aprobator la cuvintele fiului ei: „Da, au mâine o ședință importantă, și trebuie să fie prezent”.

La scurt timp după ora 11, un taxi opri în fața restaurantului. Veselia era în toi, și tuturor le părea rău că Roland trebuia să-i

părăsească. El și sora lui statură încă câteva clipe unul cu altul, într-un loc mai retras din nișa garderobei.

Ea se uită la el cu ochii ei mari. „Ți-a plăcut de el, Roland?”

„Destul de mult”, răspunse el evaziv, diplomat, „dar îl cunosc prea puțin. În orice caz, vă urez multă fericire!”

El o strânse tare de mână. „Și tu cum stai?” întrebă ea. „Nu vrei să te îndrepti curând spre portul căsătoriei?”

El zâmbi și-și aplecă gura spre urechea ei. „Mai e încă timp, surioară, momentan mă mulțumesc încă cu plimbări în jurul portului”.

Câțiva invitați veniră la ușă și făcură cu mâna taxiului care se îndepărta, până ce acesta dispăru la o cotitură. Tatăl lui Roland respiră adânc. Eliberat de-a dreptul, bău o bere la bar: Chiar dacă fiul său își ascunsese cu iscusință sentimentele, pe el nu-l putea păcăli, nu.

Capitolul 2

Marele oraș îl avea din nou pe Roland Seeger, dar înainte de orice el avea marele oraș.

În călătoria sa nocturnă, într-un compartiment de clasa întâi într-un tren intercity, lăsase să treacă încă o dată prin fața ochilor orele care trecuseră: Fusesse de fapt o nuntă frumoasă, mai frumoasă decât și-o imaginase înainte.

Într-un impuls de vanitate, îi veni brusc gândul, oare ce-ar fi spus nuntașii de prietena lui foarte drăguță, Karin Haberer, cu care ieșea de patru luni. Ei bine, poate mai mult ar fi întrebat, și anume curioși și supărători.

Bine că se dusesse singur! mai ales mama lui ar fi bătut apa în piuă și l-ar fi văzut deja plimbându-se în costum de mire. Ea suferea vizibil că la cei 33 de ani ai lui nu avea încă o legătură serioasă.

Din punct de vedere profesional avea succes. În niciun caz nu-l reținuseră banii de la a-și face planuri de logodnă sau chiar de căsătorie. Nu, motivul era cu totul altul: O legătură crea tot mereu legături noi. Dintr-odată erau toate acolo, noile rudenii, unchi și mătuși, cumnați, iar mai târziu poate și copii.

La acest gând, se trezi în el un sentiment intens de libertate, atât de puternic, cum rareori mai simțise. Destins, se lăsă pe spate în scaunul comod. Roțile trenului, făcând un ușor zgomot sacadat, păreau să semnalizeze simbolic că putea scăpa de orice legătură prin

depărtare. Înainte de a se lăsa doborât de un somn scurt, însă binefăcător, apucase să-și confirme triumfător: „Cu mine nu, încă nu, și probabil chiar deloc!”

În dimineața următoare, după ședință, o sună bine dispus pe prietena lui și o surprinse cu o veste: „Auzi, iubito, la teatru se joacă tragi-comedia, Vizita bătrânei doamne de Dürrenmatt”.

„La teatru?” – Ea șovăi cu răspunsul. Piesa îi era necunoscută. – „E chiar așa de bună? E măcar ceva de râs?” vru ea să știe.

„Dürrenmatt a observat atent în ea până unde poate merge disponibilitatea umană”, replică el glumeț.

„Bine, m-ai făcut curioasă, deci rămâne pe sâmbătă seara”. Cu un surâs greu de definit, el pusese receptorul în furcă.

În seara cu pricina, Roland Seeger stătea în apartamentul său frumos mobilat pe care îl închiriasse în apropierea firmei și făcea vesel cu ochiul imaginii sale din oglindă: „Te duci deci cu tânăra ta doamnă în vizită la bătrâna doamnă”.

Își perie cu grijă câteva scame de pe haină, puse biletele în buzunarul ei și părăsi locuința.

După exact o jumătate de oră stăteau în foaietul teatrului. Pe culoarul lung zumzăiau nenumărate voci ca într-un stup.

„Ești fermecătoare”, remarcă el galant, după ce-și dădură la garderobă pardesiul și mantoul, și ea stătea în fața lui zveltă, frumoasă și plină de temperament. Purta o rochie de seară, lungă, de culoare închisă, iar la gât un colier argintiu, cu gust.

Ea se uita îndrăgostită la el cu ochii ei căprui, bucuroasă de acest compliment. Rareori îi făcea complimente. De cele mai multe ori, din vorbele lui răzbătea o răceală stăpânită și totuși adesea perceptibilă, de care se cam temea, ba chiar îi repugna.

Cu toate acestea, în pofida unor asemenea senzații, nu găsea forța de a se despărți de el. Trebuia să recunoască în sinea ei că simpatia de la început se transformase într-o dragoste profundă.

Dar cum stăteau lucrurile cu dragostea lui față de ea? Nu știa. Chiar și în cele mai tandre momente, el îi spusese că e tânără, frumoasă și fidelă, dar nu-i ieșiseră niciodată de pe buze cuvintele acelea pe care dorea atât de mult să le audă. De aceea, chiar și cea mai mică măgulire din partea lui era pentru ea ca un buchet de flori frumoase.

Bine dispusă și oarecum în siguranță, ea se lăsă cu totul în voia amabilității sale galante. El o conduse în sala de teatru bine luminată, și luară loc la parter în rândurile din față. Ea răsfoi programul.

„Zici că este o tragi-comedie? Sunt tare curioasă să văd ce-i asta”.

„O să vezi, este extrem de interesant ce ne va servi acest fiu de preot din Elveția”.

„Fiu de preot? Piesa are de-a face cu religia?” se miră ea și se așează mai aproape de el.

El se uită la ea dintr-o parte. „Într-un anumit sens, cam așa cum o vede Karl Marx, și anume că poți cumpăra totul cu bani. Chiar și oamenii se pot cumpăra. Mai întâi se sperie de disponibilitatea inimilor lor, dar apoi...”

El se întrerupse și îi mângâie tandru mâna. „Dar acum gata. Nu vreau să-ți fur suspansul”.

Ea se uită în jur. Rândurile se umpleau cu doamne îmbrăcate în rochii de seară elegante și sclipitoare, având coafuri făcute cu multă pricepere, însoțite de domni în costume de culoare închisă: atmosfera tipică a unei seri la teatru.

În clipa aceea răsună dinapoia cortinei un dangăt plăcut de clopot. Karin Haberer se lăsă pe spate nerăbdătoare.

Cortina se ridică încet, lăsând privirea să cadă pe o clădire dărăpănată a gării, ce avea pe ea o placă indicatoare pe care scria cu litere citețe: „Güllen [Bălegar]”. În fața gării se întindea o stradă jalnică ce ducea spre ea, case strâmbe, ziduri de pe care căzuse tencuiala, pe scurt, un târg de provincie dărăpănat, jalnic și neîngrijit.

Totul era scăldat în lumina lăptoasă a unei zile blânde de septembrie. În fața clădirii dărăpănate era o bancă, pe care ședea patru bărbați zdrențăroși. Alături de ei, un al cincilea bărbat, stând pe vine, scria cu culoare roșie pe o coală de hârtie patru cuvinte: „Bine ai venit, Klari!”

Dintr-o parte a scenei se auzea vuietul făcut de un tren care se apropie.

Karin Haberer fu curând atât de captivată de piesă, încât ședea pe scaun ușor aplecată în față și urmărea cu cea mai mare atenție întâmplările de pe scenă. Ea nu observă că însoțitorul ei arunca din

când în când spre ea o privire scurtă, cu un zâmbet pe față.

Când bătrâna doamnă împopoțonată, personajul principal al piesei, miliardara Claire Zachanassian, apăru pe peron umblând țănoș, cu locuitorii uimiți ai urbei Güllen care se holbau la ea, Roland Seeger se simți tras puternic de mâneca hainei.

„Asta-i, asta-i cea care...”

„Da, da”, dădu el din cap spre scena luminată, „asta-i, și nu poți să nu fii uimit cum poate transforma un om arta machiorilor”.

Curioasă, tână femeie își îndreptă din nou atenția asupra întâmplărilor de pe scenă. În cursul acțiunii, ea începu să înțeleagă tot mai bine sensul acestei tragi-comedii. Această bătrână împopoțonată și capricioasă cu umorul ei negru nu era nicidecum o persoană amuzantă. Ea era mânată de un singur gând, și anume acela de a se răzbuna pe fostul ei iubit infidel Alfred III.

Mai întâi de toate, acest fost iubit al pisicii lui sălbatice, cum o numise el mai înainte în mod tandru, este foarte încântat. El crede că ea are amintiri plăcute despre trecutul furtunos dintre ei și că a venit acum să ajute financiar localitatea aceea decăzută și înainte de orice pe locuitorii ei. Doar treptat își dă tot mai mult seama că ea este însuflețită de o singură dorință, aceea de a-i vedea cadavru.

Gândul acesta îl umple de neliniște și groază, și nu se înșală: într-o zi, bătrâna doamna stă mândră în fața primarului și promite să doneze localității Güllen un miliard: cinci sute de milioane orașului și cinci sute de milioane împărțiți fiecărei familii.

Pe scenă și în sală se lasă o liniște mormântală.

În cele din urmă, primarul se bâlbâie: „Un miliard?”

Bătrâna doamna dă din cap: „Firește, cu o condiție”.

Fostul ei iubit, Alfred III, dansează de bucurie în jurul ei. „O, Klara! Grozav! Nemaipomenit! Minunat! De milioane!” Copleșit de atâta bunătate, el o sărută.

Atunci, cu vocea rece a unui înger al răzbunării, miliardara cere: „Un miliard pentru Güllen, dacă îl ucide cineva pe Alfred III!”

În pauză, Karin Haberer se simțea puternic răscolită în forul ei interior. „O viață pentru răzbunare. Acest Dürrenmatt are într-adevăr fantezie, în viața normală nu se întâmplă așa ceva”.

„Pe tine te-a captivat de-a binelea”. Roland Seeger își puse cu

grijă brațul pe umerii ei. „Ceea ce a plasat Dürrenmatt pe scenă se joacă în multe variante pe marea scenă a lumii, exact așa sau în mod similar, înainte de orice”, și el coborî vocea, de parcă și-ar fi vorbit lui însuși, „aici se arată adevărul, anume că dacă ai bani poți cumpăra orice”.

Când se lăsă cortina după ultimul act și aplauzele izbucniră ropotitoare ca o aversă de ploaie, în timp ce actorii se înclinau în fața publicului, lui Karin Haberer i se părea că se trezește dintr-un vis urât.

În timp ce aplauda, se adresă însoțitorului ei: „Acum că s-a răzbunat, ce-a câștigat cu asta?”

„A dăruit bunăstare unui întreg oraș; un preț bunicel pentru un singur cadavru”, rânji el.

„Tu ai trimite un om pe lumea cealaltă pentru și mai puțin”, îi scăpă ei spontan.

Roland o apucă strâns de braț. „Scutește-mă cu emoțiile tale idioa-te”, șuieră el și o trase după el spre garderobă.

Nici nu-i dădu bine mantoul garderobiera, că ea se și repezi cu pași iuți spre ușa de la intrare. Roland Seeger de abia se putu ține după ea. În cele din urmă o ajunse totuși și o prinse de mânecă.

„De ce te grăbești așa de tare?” bombăni el iritat. „Oricum, de abia a început seara, hai să mergem acum la un restaurant bun”.

Ea clătină puternic din cap. „Nu, du-mă acasă”.

„Mă gândeam că după aceea vii la mine”.

„Nu, Roland, astăzi nu”.

El o luă de braț, ținând-o un pic cam tare, și trecu cu ea pe lângă un taxi care aștepta.

„Hai, încă n-am mâncat nimic”.

„Bine, dar pentru mine nu comanzi nimic”.

„O să vedem, poate te răzgândești”.

Plecară tăcuți mai departe. Pașii lor răsunau nefiresc de tare pe străzile pustii. Se apropiiau de zona pietonală. Roland Seeger îi strânse tare făptura subțire. Era clar că acțiunea acestei comedii o impresionase mai profund decât se așteptase el.

În apropierea pieții viu luminate din centrul orașului, cu reclamele luminoase în tot felul de culori care își schimbau neîncetat înfățișarea, el încetini pașii și se opri apoi pentru o clipă. „Poate că ar fi

mai bine să mergem la mine", reflectă el. „Mai am în frigider câteva cotele”.

„Nu”, stăruie ea. „Sau la restaurant, sau mă duci la locuința mea”.

Roland Seeger își înghiți supărarea și reuși chiar să zâmbească. „Voia omului este paradisul său”.

El se îndreptă spre un restaurant. În spatele geamurilor variat colorate se vedeau luminări licărind slab. „Nu numai că stai comod, dar și mănânci foarte bine. Și o să uiți acum de bătrâna doamnă și de mortul Alfred III. în fond, n-a fost decât o piesă de teatru”.

Ea clătină din cap. „Acum o întorci. Chiar tu erai adineaori de altă părere”.

„Ei bine, dacă așa vrei, viața noastră întreagă este ca un teatru. Dar de ce ești azi așa de agresivă?”

„Te înșeli, Roland. Numai că piesa asta m-a impresionat prea tare”.

„Bine, să zicem că-i așa”, încercă el să schimbe subiectul, în timp ce el deschidea ușa restaurantului, ea se uită nesigură la umerii lui lați.

Capitolul 3

Roland Seeger nu exagerase câtuși de puțin. Era într-adevăr un restaurant confortabil: lămpile mici de pe perete, având o formă artistică, aruncau o lumină plăcută asupra meselor puse îmbietor și produceau o atmosferă agreabilă, intimă. Chelnerul dădu familiar din cap spre tânăr, gest din care Karin Haberer deduse că prietenul ei venea des în acest local.

La această oră târzie erau doar câteva mese ocupate. Cei doi își căutară un loc într-un separeu, unde puteau sta nestingheriți de vorbă.

„Ei, Karin, ce vrei să mănânci?” întrebă Roland Seeger, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

„Ți-am spus că nu vreau să mănânc nimic, eventual să beau ceva”.

Chelnerul veni la masă și rămase în așteptare înaintea lor. El se adresă mai întâi lui Karin.

„Vă rog, aduceți-mi doar o apă minerală, altceva nimic”.

„Foarte bine, stimată doamnă”. Privirile lui se încrucișară cu cele ale bărbatului.

„Mie adu-mi biftecul obișnuit, porție mare, dar de data aceasta

ca garnitură numai salată”.

Chelnerul se îndepărtă demn, în timp ce Roland Seeger își trase scaunul mai aproape de însoțitoarea lui. „Tot la teatru ești? Deci, sincer, dacă aș fi știut că te va răscoli așa de mult, te-aș fi scutit de această comedie”. El râse nesigur: „Să sperăm că ea nu va duce la o tragedie între noi”.

Asta depinde numai de tine, gândi Karin, dar se feri să rostească acest gând.

El o prinse de mână. „De ce ești atât de tăcută, fetiço?”

„Pentru că mă preocupă încă puternic piesa asta, căci Gullen este peste tot!”

„Bine ai spus, aproape poetic. Acest Dürrenmatt a reușit să prindă bine mentalitatea oamenilor din vremea noastră”.

Ea se uită la el cu o privire limpede, întrebătoare. „Aș putea să cred că astăzi există mulți care distrug în mod conștient viața altora sau cel puțin vor s-o distrugă”.

Roland Seeger se gândi dacă prin aceste cuvinte ea făcea aluzie la relația dintre el și ea, dar până astăzi nu-i dăduse niciun prilej să facă asemenea presupuneri. În caz că avea gânduri ascunse, trebuia să vorbească mai clar.

„Karin, n-aș vrea nicidecum să neg faptul că oamenii de azi sunt în relația lor unul cu altul mai aproape de iad decât de cer, dar oare cauza acestui lucru nu sunt așteptările?”

„Nu prea înțeleg”.

„Ei bine, nicio distrugere nu este întâmplătoare. Trebuie ca mai întâi cineva să fi construit ceva, un gând favorit, un plan sau ceva asemănător. Bătrâna doamna din piesă voia să distrugă pentru că în urmă cu decenii i se luase totul. Ca miliardară, ea avea puterea și posibilitatea de a se răzbuna; dar, în mii de împrejurări neînsemnate ale vieții, omul rămâne adesea doar cu dorința de a-l distruge pe celălalt. Și atunci răzbunarea se face mai mult în rate”.

Ea se uită la el fără să înțeleagă. „Ce vrei să zici prin răzbunare în rate?”

„Fiindcă omul se chinuie tot timpul, cu excepția a puține întreruperi, o viață întreagă, în timp ce în comedia lui Dürrenmatt această doamnă bătrână s-a răzbunat în timpul cel mai scurt și într-un

mod extrem de radical”.

Karin Haberer simți brusc milă pentru prietenul ei. Conștient sau nu, căsnicia nefericită a părinților lui furniza cel mai bun model pentru gândurile lui.

Chelnerul îi aduse apa minerală și umplu un pahar arcuit cu picior lung. „Să vă fie de bine!”

„Mulțumesc”.

Ea bău cu înghițituri mici, în timp ce gândurile îi lucrau febril. De multă vreme voia să-i pună lui Roland întrebarea decisivă, numai că-i lipsise până acum curajul. Oare să îndrăznească în această seară?

Ca să nu se aleagă cu contrariul a ceea ce spera foarte mult, trebuia firește să procedeze cu diplomatie. De aceea, ea așteptă până ce chelnerul aduse biftecul și salata. Îl lăsă mai întâi pe Roland să mănânce în liniște.

El părea într-adevăr să aibă o foame de lup. „Poftă bună, Roland!”

„Mulțumesc”.

El băgă în gură o bucată succulentă de carne și se uită la ea dintr-o parte. „Nu-ți lasă gura apă?”

„Nu, sigur că nu, am mâncat ceva acasă înainte de a pleca. Pe mine mă preocupă altceva”.

„Și anume?” întrebă el interesat.

„Tocmai mă gândeam cum te-ai fi purtat tu dacă ai fi fost în locul bătrânei doamne”.

El fu cât pe ce să se înece. „Ce gânduri ciudate îți vin uneori”.

Ea îi evită privirea întrebătoare, în teama secretă că ar putea ghici ce se petrecea în ea. Deși aveau deja de aproape trei luni relații intime, el nu se exprimase încă niciodată în legătură cu un viitor comun, nu făcuse nici cea mai mică aluzie la logodnă, ca să nu mai vorbim de căsătorie.

Karin Haberer îi aruncă celui ce mânca o privire scrutătoare. El i se păru din nou așa de străin, încât ar fi preferat să discute altceva. Totuși, voia o dată și o dată să termine cu nesiguranța, cu tensiunea permanentă.

„Roland, te-am întrebat ceva”.

„Am auzit, dar pur și simplu nu pot să improvizez un asemenea

răspuns. Trebuie să mă gândesc temeinic la lucrul acesta”.

„Atunci gândește-te!” Vocea ei părea iritată și oarecum nerăbdătoare.

El se șterse la gură cu șervețelul și se uită gânditor la ea. „Dacă contează chiar așa de mult pentru tine, ei bine, n-aș fi acționat deloc ca această bătrână doamnă”.

„Ce nobil”, exclamă involuntar Karin. Ea nu se putu împiedica să nu fie destul de caustică.

El păru că vrea s-o străpungă cu privirea ochilor săi luminoși. „Mă pui într-o categorie prea înaltă, Karin. Nu nobil, ci rațional. Ce om este deja nobil?! Și chiar dacă îi scapă totuși o dată”, continuă el cam batjocoritor, „atunci rațiunea îl sfătuiește din vreun motiv oportunist. Cum am spus, la bătrâna doamnă existau niște antecedente. Lucrul acesta a reieșit destul de limpede din piesă”.

„Exact!” îl întrerupse Karin. „Acest Alfred III a ademenit-o, a înșelat-o și apoi a azvârlit-o ca pe un șervețel folosit”.

Gura lui se strâmbă batjocoritor. „Încet, încet! Nu reiese clar cine pe cine a ademenit. Oricum: felul cum a dat-o el afară a fost orice altceva decât cuviincios și onorabil”.

„Pe tine nu te-ar fi lăsat inima să faci asta, nu-i așa?”

El luă în gură o bucată de carne și se dedică mestecării ei. Detectase foarte bine încordarea din întrebarea ei și recunoscuse fulgerător unde voia ea să bată.

Te-am prins! gândi el. Ei bine, se părea că e timpul să dea cărțile pe față: „Nu, nu m-ar fi lăsat inima”, răspunse el, „dar nu dintr-un sentiment de omenie, ci din considerații pur raționale”.

Ea se uită pieziș la el. „Sunt tare curioasă cum vine asta”.

„Ura acestei femei a arătat totuși că mai înainte a fost rănită. Să exprimăm aceasta într-un mod cât mai demodat posibil: Ea a fost rănită prin dragoste. Acest Alfred a rămas în schimb lucid”.

I-ar fi dat cu cea mai mare plăcere o palmă peste față. Deci așa vedea el lucrurile!

Nepăsător, Roland Seeger continuă să-și depene gândurile: „Dacă această doamnă bogată n-ar fi crezut în tinerețea ei în cea dintâi, ar fi putut fi scutită de cea de a doua”.

Karin se uită la el pe jumătate nesigură, pe jumătate

încremenită. Nu înțelegea pe de-a-ntregul ceea ce auzise. Ea îi repetă fraza: „Dacă n-ar fi crezut în cea dintâi, ar fi putut fi scutită de cea de a doua”. Apoi, așa cum luminează fulgerul un ținut, își dădu seama brusc de concluzia lui tăioasă. Ea se sperie. „Dacă n-ar fi crezut în dragoste, ar fi putut fi scutită de ură și răzbunare. Ah, deci așa crezi”, izbucni ea cu amărăciune.

„Ei, ți-a picat în sfârșit fisa”, încercă el să glumească. Când el îi surprinse privirea, înțelese totuși pe loc cât de tare o rănise.

„Nu, tu n-ai fi acționat așa ca această femeie, dar nu pentru că ai prea mult, ci pentru că ai prea puțin sentiment. Sau mai bine zis, de fapt n-ai niciunul!” zise ea pe un ton cinic.

El își puse mâna pe brațul ei. „Nu te ambala așa de tare, la urma urmelor suntem aici într-un restaurant și nu la teatru!”

Ea îl fulgeră cu privirea frumoșilor ei ochi. „Nu, nu mai suntem la teatru, dar tu – tu ai jucat teatru în fața mea timp de patru luni. Și ai jucat bine. Trebuie să recunosc asta”.

Fața lui se înroși. De emoție, fu cât pe ce să-i răstoarne paharul. „La ce te așteptaseși, Karin? Nu m-am prefăcut câtuși de puțin în fața ta. Cum puteam să știu ce aștepti de la mine?” Roland Seeger știa în clipa aceea că mințea. Simțise prea bine în momentele tandre la ce se așteptase ea.

Ea se îndepărtă puțin de el și spuse tristă și obosită: „Deci nu m-am înșelat totuși în ce te privește. N-am vrut să recunosc lucrul acesta, totuși s-a confirmat încă o dată că dragostea te face orb”.

„Iată cel puțin un compliment”, observă el sarcastic, dar vocea lui răsună sec, aproape rece: „În ce te-am înșelat atunci? Acolo unde este dezamăgire a fost mai înainte așteptare. Ce-ai așteptat de la mine mai mult decât ți-am dat deja? N-a fost asta dragoste?”

„Mai întreb?” Ea izbucni într-un râs amar. „Și mai îndrăznești să rostești cuvântul, dragoste? Ești într-adevăr rece ca gheața și incapabil să iubești cu adevărat un om”.

El o apucă de mână, dar ea și-o retrase.

„Iubito, să lăsăm odată copilăriile!” încercă el din nou să îndepărteze neînțelegerea. Nu prea înțelegea ce-i cu ea.

„Glumești! Și eu care am crezut...” Ea se opri.

„Ce-ai crezut?”

Mai întâi, ea nu răspunse, ci doar se uită fix la fața de masă.

„Ce-ai crezut atunci?” repetă el nerăbdător.

„Ei bine, că vorbești serios și că ne vom căsători în curând”, reuși ea să spună după un răstimp.

Să se căsătorească! El râse în sinea lui. Asta trebuia să vină mai repede sau mai târziu. Ea era tipul de femeie făcută pentru căsătorie, dar de ce tocmai cu el?

El își puse două degete de la mâna dreaptă sub bărbia ei și-i ridică blând capul. Ei se priviră în ochi. „Am făcut eu vreo aluzie la asta, Karin? Am vorbit eu vreodată de logodnă sau chiar de căsătorie?”

Ea bău repede paharul până la fund. „Nu, aluzii n-ai făcut niciodată, dar n-au ochii și mâinile propria lor limbă?”

„Ei, ia nu mai veni tu cu romantismul ăsta învechit! Suntem doar doi oameni lucizi”.

„Reci, ai vrut să spui”.

„Zi-i cum vrei, reci sau lucizi. Eu habar n-am avut că m-ai inclus ca să zicem așa în planurile tale de viitor”.

Ea se sperie de privirea lui.

„În plus...”, ea șovăi. – „În plus te-am iubit așa de mult!”

„Și acum?” El scoase un pachet de țigări și i-l întinse.

„Nu, mulțumesc”.

El își aprinse una și se uită la fumul albăstrui. „Acum nu mă mai iubești?”

Ochii ei se umplură de lacrimi. „Ca și cum ai putea să ștergi simplu totul cu buretele”.

El o apucă din nou de mână.

Ea și-o trase înapoi cu putere. Ochii lui fulgerară supărați. „Numai să nu mă faci responsabil pentru visele tale spulberate. Nu ți-am dat niciodată speranțe. Nu-ți aduci aminte de seara aceea, cu puțin înainte de Anul Nou, când ți-am povestit din copilăria mea?”

„Cum să nu-mi amintesc, mai ales de vorba că fiecare îndrăgostit trebuie să sufere mai devreme sau mai târziu. Mi-ai povestit despre părinții tăi, de căsnicia lor, dar am crezut că voiai pur și simplu să-ți deschizi inima. În realitate însă ai vrut numai să ridici un zid în jurul tău, ai vrut să te pui la adăpost de agresiunea dragostei”.

Ea scoase o batistă din poșetă și-și șterse lacrimile din ochi.

Roland Seeger rămase impasibil. Pe buzele lui subțiri era o urmă de zâmbet ironic: „Ai nimerit-o la fix. Regret însă că în relația noastră se amestecă acum o picătură de fiere. Nu mai poate fi între noi așa ca până acum?”

Ea clătină puternic din cap. „După ce în sfârșit am aflat ce înseamnă eu pentru tine? Nu, este exclus!”

El stinse țigara pe jumătate fumată. „Tot ce contează este că doi inși se plac unul pe altul, de ce să mai pretindem în plus și libertatea celuiilalt?”

Ea se ridică și se sprijini de masă cu mâna dreaptă. „Mă crezi oare o marfă?”

În frumoșii ei ochi căprui apăru indignarea: „Cu siguranță că vanitatea ta masculină este măgulită să mă vadă așa de buimăcită și de umilă, dar încă nu e prea târziu, încă nu. Această rană se va vindeca”.

Ea își scoase portmoneul și puse pe masă o bancnotă. „Ca să plătești apa minerală, căci de la tine nu mai vreau să primesc nimic, niciodată! Și nu mă mai suna! S-a terminat totul între noi, definitiv!”

El dădu scaunul înapoi.

„Rămâi pe scaun!” îl refuză ea. „Pot să-mi iau și singură mantoul, și nu mă interesează compania ta, bloc de gheață ce ești!”

În prima clipă, el crezu că visează. De uimire, rămase cu gura căscată. El ridică neputincios mâna. Ea nu se mai uită la el. Cu pași repezi, ea părăsi restaurantul.

El se uită zăpăcit după făptura ei grațioasă, apoi îi făcu semn chelnerului. „O sticlă de șampanie, te rog, trebuie să curăț ceva prin spălare”.

Ca și când ar fi fost amețită, Karin Haberer trecu repede prin orașul liniștit și întunecat. „Doamne, nu poate fi adevărat, trebuie să treacă”.

Totuși, era cruda realitate. Vântul rece, aproape glacial de martie îi mângâia fața înfocată.

În sfârșit apăru șirul lung de case-tip în care locuia ea. Văzu zidul luminat, felinarul de pe stradă care se legăna ușor. Deschise ușa casei și se repezi în locuința ei. Fără să se dezbrace de mantou, se aruncă pe pat și plânse pe pernă foarte confuză.

După două ore, mergea și Roland Seeger pe două cărări prin

orașul învăluit în noapte. Nu se mulțumise cu o singură sticlă de șampanie. Simțea cât era de nesigur pe picioare. În felul celor turmentați, el vorbi cu sine însuși: „Bătrână doamnă, tu mi-ai luat-o pe tânăra mea doamnă, și o să plătești pentru asta!”

Câțiva pași mai departe se opri lângă un trunchi uriaș de copac. „Mâine va fi iarăși totul bine, bine”, vorbi el aiurea. „Atunci te voi suna, și dacă insiști, chiar mă voi căsători cu tine, da, chiar mă voi căsători”.

În timp ce-și târa picioarele mai departe, cântă cu jumătate de voce: „Și exact ca în fiecare teatru se cântă, se plânge și se râde, se plânge...”

Capitolul 4

Trecuseră șapte ani, cam 2500 de zile pline de activitate, pline de slăbiciuni, de răutăți mai mici și mai mari. Pentru Roland Seeger însă fuseseră și ani de ascensiune.

La scurtă vreme după ruptura lui cu Karin își schimbase locul de muncă. Șeful său, înzestrat cu o sănătate robustă, împinsese până la o depărtare inaccesibilă eventualul fotoliu de director. Noua firmă la care lucra era mai mare decât prima, și el reușise treptat ca prin felul său elegant, de om de lume, să-l câștige de partea lui pe șeful firmei.

În urmă cu trei ani își văzuse în sfârșit dorința împlinită. Stătuse în biroul luxos mobilat al șefului său și după exact o oră ieșise de acolo ca director al secției de export.

Astăzi era o zi deosebită, și Roland Seeger își propusese ca în această zi să sărbătorească după cum se cuvenea. Împlinea patruzeci de ani.

De o săptămână se afla în Adelboden, minunatul loc de vacanță din munții aflați în sudul Elveției. Deși – după cum constată ironic el însuși – de la această vârstă lucrurile aveau să se înrăutățească, voia ca cel puțin în ziua aceea să ajungă departe.

În adevăratul înțeles al cuvântului, el își împlinise dorința: ședea sus la etajul al paisprezecelea al hotelului „Metropol” din Interlaken, în cafeneaua luminoasă și comodă, și se delecta cu perspectiva minunată a munților și a căldării largi.

Sus deasupra pădurilor și pereților albastrii de stâncă se ridică maiestuos masivul Jungfrau. În pofida zilei calde de iunie, deasupra altitudinii de patru mii de metri ninsese în timpul nopții, și vârfurile

renumitului corn de argint sclipeau ca și când ar fi fost presărate cu zahăr.

Roland Seeger savura de ziua lui prăjitura cu fructe și cafeaua.

Se uită interesat la tavanul cafenelei zugrăvit în culoarea albastră a cerului. Pe buze îi trecu un surâs ușor. Pe tavan erau pictați supradimensionai niște fluturi multicolori. Ciudat, aceștia păreau să fie un simbol al vieții lui, cel puțin cea pe care o dusesese în ultimii câțiva ani.

La fel ca fluturii zburase el din floare în floare, fără o legătură stabilă. După scena aceea cu Karin își jurase să nu mai dea de la bun început nicio șansă vreunei relații durabile cu un alt om. Singura excepție trebuia să fie beneficiul pe care i-l putea aduce o anumită legătură. Totuși, funia trebuia înnodată suficient de slab, cât s-o poată desface din nou imediat.

În unele momente își mărturisise sieși că îl preocupase mult timp ruptura de Karin și tăcerea ei. Ea nu reacționase la niciunul dintre telefoanele lui, și Roland Seeger era pe atunci o enigmă chiar pentru el. Față de hotărârea lui de a simți ceva pentru cineva – cu excepția mamei lui –, îi dusesese totuși dorul lui Karin în lungi nopți fără somn.

Din seara aceea memorabilă petrecută în restaurant, el n-o mai văzuse niciodată și nici nu mai aflate ce se întâmplase cu ea.

El băgă mâna în buzunarul interior al jachetei ca să-și scoată portvizitul. Oare ce era în el?

— Aha, scrisoarea mamei sale, pe care i-o scrisese în urmă cu două săptămâni. O citise doar superficial și apoi o pusese acolo înfuriat. Ea îl implora să-i facă o bucurie tatălui său măcar printr-o urare scurtă cu ocazia celei de a 65-a aniversări a zilei de naștere. În plus, ea îl ruga să-și petreacă acasă în sânul familiei cea de a 40-a aniversare a zilei sale de naștere.

Să nu crezi, mamă, răsese el ironic în sinea lui „că așa de repede se lasă înduioșat Roland al tău. Am planurile mele.

Înainte cu trei ani fusese acasă pentru ultima oară. Între timp își văzuse mama doar o dată scurt timp, când ea fusese la băi. Mama lui îl rugase insistent atunci să încheie o dată pace cu tatăl său.

Dar el, rece ca gheața, așa cum reacționa în asemenea situații, întrerupsese discuția cu o mișcare violentă a mâinii: „Mamă, dacă vrei

ca în următoarele trei minute să mai fiu aici, te rog să nu mai spui niciun cuvânt în legătură cu această chestiune”.

Consternată, ea se uitase la el și îi zisese: „Așa de tare îl urăști pe tatăl tău!”

Fără să vrea, el făcuse un semn negativ cu mâna. „Ura presupune să existe o persoană, dar soțul tău nu mai există pentru mine”.

Aceste cuvinte o atinseseră ca un fier înroșit, totuși nu îndrăznise să mai obiecteze.

Acum, el scoase scrisoarea și o despătură. Cu ochii strânși, el parcurse în grabă cele scrise: „Dragul meu băiat! În ciuda convorbirii noastre de la băi, aș vrea totuși să te rog din inimă: Scrie-i măcar un scurt salut cu ocazia celei de a 65-a aniversări a zilei sale de naștere. Îl cunoști doar. Este așa de mândru să-și arate adevăratele sentimente, dar am impresia că despărțirea voastră îl doare mult”.

„Și așa mai departe, și așa mai departe”, vorbi el în răs și împături scrisoarea la loc.

El făcu semn chelneriței. „Încă un suc rece, și apoi aș vrea să plătesc”. – „Cu plăcere”, surâse ea.

Jos, între case și copaci sclipea o parte din lacul Brienze ca o placă de alamă aprinsă. Peste masivul Jungfrau se lăsă o lumină roză slabă, iar sus, pe albastrul cerului, se roteau niște păsări de pradă.

Roland Seeger privi cu recunoștință acest tablou măreț, numai că nu avea o adresă precisă unde să-și poată îndrepta mulțumirea. În ce privea filosofia lui de viață, aici nu se schimbase nimic. Era fascinat în continuare de Nietzsche, iar viața și gândirea lui fuseseră influențate durabil și de Sartre cu disprețul său față de om.

În fața omului ca „marmeladă” ordinară, așa cum formulase acest gânditor francez, stătea frumusețea fără cusur a unei lumi care scotea în lumină cu atât mai limpede toată mizeria omului ca unul care se târăște prin noroi. Mai ales lumea măreață și încremenită a munților. Nu degeaba fusese atras tot mereu Nietzsche spre iubita sa Sils-Maria. Acolo, așa cum se exprimase odată într-o scrisoare, spera cândva să moară.

Roland Seeger mersese trei zile pe urmele lui Friedrich Nietzsche și se lăsase pătruns de priveliștea grandioasă a Alpilor.

Călătoria lui îl făcuse să traverseze Elveția, prin Zürich, Chur, Lenzerheide, apoi în jos până la pasul Julier.

Acest paradis se întindea în fața privirilor lui cu o claritate de cristal. Linia blând ondulată a malului lacului Silvaplana, de un albastru strălucitor, era acoperită de pini măreți și arbori de zadă. Întreaga panoramă era scăldată în lumina aproape supranatural de curată și de limpede a cerului, iar pe suprafața ușor tremurândă a lacului se oglindeau munții. Și aici se stabilise Friedrich Nietzsche în urmă cu nouăzeci de ani.

Aproape la fel ca acest om rupt de lume, și Roland, însoțit de sublima muzică a lui Beethoven pe care o purta mereu cu sine prin casete, drumetise prin pitorescul ținut Silvaplana și apoi o luase la dreapta în direcția pasului Maloja.

El stătuse în picioare mult timp nemișcat, aproape recules, în fața pietrei comemorative a lui Nietzsche. Aici, în acest ținut străvechi, își găsise deci filosoful modul său de a privi lucrurile! Cum să nu-l inspire un asemenea peisaj?

Și Roland Seeger se opri, se lăsase cu totul în voia lumii tăcute a munților. Numai o dată i se ivise brusc în memorie un cântec din copilărie, atât de direct și de viguros, încât se sperie din adâncul sufletului: „O, Doamne mare, când privesc eu lumea ce ai creat-o prin al Tău Cuvânt...”

Totuși, el învinse imediat acest crâmpeli de gând: „Numai să nu devin sentimental! O întâmplare a făcut materia să se răcească, nu mâinile vreunui creator!”

În Pontresina înnoptase și se întorsese în ziua următoare la Adelboden.

El era atât de cufundat în gânduri, încât tresări ușor atunci când chelnerița puse sticla cerută înaintea lui.

„Așa de tare ați căzut pe gânduri, domnule?” întrebă ea râzând.

„Nici nu este de mirare într-un asemenea peisaj și cu această deservire”, replică el poznaș, și ea se uită într-o parte din jenă adevărată sau prefăcută.

El își scoase portmoneul, numără și puse pe masă un bacșiș generos.

Chelnerița plecă de acolo cu pași mici și grațioși. Roland Seeger

se uită după ea și respiră adânc.

Patruzeci de ani, băiete, ai înregistrat deja pe vitezometrul vieții tale, și de acum va merge în declin.

Aproape rosti cu voce tare această frază. În fața peretelui de sticlă strălucitor de curat dansau roiuri de țânțari. Privirile lui Roland Seeger trecură din nou peste tavanul cu fluturii supradimensionau. Care era de fapt deosebirea dintre oameni și aceste insecte sclipitoare? Cea mai mică adiere, cel mai neînsemnat fior de frig îl face și pe om să înghețe și să se prefacă în nimic.

Roland Seeger își dădu scaunul înapoi și ieși pe terasa cafenelei, de unde se putea vedea priveliștea. El se uită la acoperișurile orașului, apoi în jos spre strada principală pe care domnea o agitație vie. Tocmai zdrăngănea pe lângă hotel o trăsură plină cu turiști.

„Fluturi, care vor doar să se bucure de un pic de lumină”. El se îndepărtă de balustradă. Doar puțin curaj, un mic elan, și ar cădea în noapte din lumina acestei după-amiezi de vară, îi trecu prin cap o clipă scurtă. Totuși, se stăpâni imediat. „Numai ce este slab trebuie îmbrâncit”, așa spusese Nietzsche. „Cei tari rămân fideli pământului, acest pământ minunat cu mirosul și cu libertatea lui cea mare!”

În următorul sfert de oră, Roland Seeger hoinări prin forfota orașului inundat de turiști dornici să guste din plăcerile vieții. Când plecă scurt timp mai târziu cu Opel-ul său de culoare argintie metalizată în direcția Spiez, soarele era la orizont ca o minge incandescentă. Lacul Thun, care se deschidea ca o tipsie mare după cotitură, părea să se înece într-o mare de foc și poleială.

El deschise radioul. Îi mai rămâneau încă patru zile acolo sus în Adelboden. De câțiva ani încoace venea mereu în această bucățiță unică de pământ înconjurată de munți. Această liniște cerească, valea largă cu aleile pentru plimbare și drumeții, pâ râurile șopotitoare și pajiștile verzi erau pur și simplu ceva incredibil, numai bun ca să te refaci după activitatea și agitația din marele oraș.

După o oră apărură plăcuța indicatoare „Adelboden”. Din câteva căsuțe care erau pe panta acoperită cu iarbă strălucea deja o lumină galbenă în fâșii late peste povârnișul abrupt.

Sus în mijlocul localității se afla hotelul în care Roland își petrecea de ani de zile concediul. Ajuns în cameră, se aruncă pe pat

și-și încrucișa brațele sub cap.

„Patruzeci de ani”, murmură el. „Cei mai frumoși ani ai tăi au trecut deja. Acum ai ajuns la graniță”.

El se ridică în picioare și se duse la fereastră. Stătu mult timp la fereastră deschisă și medita. Totul rămâne neschimbat. Muntele sălbatic cu creasta lui zimțată, cascada vâjâitoare de la Engstligenalp, foșnetul pârâului din apropiere, numai omul pieritor se îndreaptă spre descompunere.

Această existență îndreptată spre moarte arunca umbre neliniștitoare, enigmatice peste cele mai fericite ore. Și fiecare murea singur când îi venea rândul. Ce însemna atunci scurtul interludiu între cooperarea sau antagonismul reciproc

Brusc, el văzu în fața sa ochii mamei sale: Antagonism reciproc! Oare nu era durerea ei acest antagonism reciproc între el și tatăl lui? El îi auzi vocea puțin răgușită. Îl cuprinse o neliniște ciudată. Aprinse lumina și se apropiu de masă.

„Bine, mamă, ca să te liniștești, o să-i scriu tatii câteva rânduri”.

El trase sertarul și scoase hârtie de scris și un plic. Totuși, după scurt timp le băgă iarăși la loc. De fapt, și o carte poștală va face același serviciu. Cel mai bine, va cumpăra una din Adelboden. Dincolo pe noptieră mai era una. Dar ce să scrie?

Deodată îi veni în minte o scenă cunoscută din Faust: „Este scris: La început a fost Cuvântul! Aici am ajuns la un punct mort. Cine mă ajută mai departe?”

El își trecu mâna prin părul des. „Da, cine mă ajută mai departe? –, Dragă tată! El clătină din cap. „Nu! Numai, tată? Sau nici măcar asta!”

Avu dintr-odată înaintea ochilor din nou scena aceea din urmă cu peste treizeci de ani; clipa aceea care îl însoțise ca un nor negru în toată copilăria și adolescența. Și nu i se ștersese nimic din memorie. Ce fiori simțise atunci, și nimic nu avusese puterea să topească zidul de gheață dintre el și tatăl său.

El dădu energic scaunul înapoi. „Asta-i obligație, mamă, ceri prea mult. Nu scriu! Numai să nu devin slab, căci slăbiciunea aduce cu ea dependență, iar dependența distruge libertatea, însă lipsa de libertate distruge voința. Acum nu, nici mâine – ci renunț de-a

binelea!"

El vorbea cu voce tare, ca și când ar mai fi fost cineva cu el în cameră. „Mă duc la barul hotelului. Am nevoie de societate, și în afară de asta azi e ziua mea. Ea trebuie să fie sărbătorită. Oricum mai sunt doar câteva zile, după aceea din nou la muncă, dar este important ca omul să nu se lase călcat în picioare, ci el să-l calce pe altul!"

El aruncă de pe masă cartea poștală ilustrată și ieși cu pași grăbiți din cameră.

Capitolul 5

În dimineața următoare, Roland Seeger se plimbă prin stațiunea liniștită, și fiecare cutie poștală pe lângă care trecea îi reamintea de dorința mamei lui de a nu-și uita totuși tatăl la cea de a 65-a aniversare; i zilei sale de naștere.

Ieri seară stătuse încă mult timp cu câțiva elvețieni la masă și discutasese cu ei. În final ajunseseră să vorbească despre politică, și Roland Seeger se minunase ce bine erau ei informați despre Germania vecină.

Mult timp după miezul nopții stătu încă treaz în pat și se gândi la cei patruzeci de ani care trecuseră pe lângă el. Ca și cum totul s-ar fi gravat în existența lui, își aminti și de seara aceea când se rupsese totul între el și tatăl său.

Deși trecuseră de atunci mai mult de treizeci de ani, ar fi putut încă zugrăvi toate scenele acelea. Oare de ce nu-l înțelegea mama lui? Ea avusese pe atunci cel mai mult de suferit! „Trebuie să poți ierta”, așa spusese ea tot mereu, ori de câte ori venea în discuție acest subiect.

Bine, nu avea decât să acționeze așa cum credea de cuviință, dar el nu putea și nu voia să se întoarcă înainte de acea oră.

Când se trezi a doua zi dimineață, când tatăl său își sărbătorea aniversarea zilei de naștere, el se simți oarecum despovărat. Acum chestiunea trebuia în sfârșit rezolvată. Timp de o clipă se gândi la posibilitatea unui apel telefonic, dar respinse acest gând la fel de repede cum apăruse.

După câteva zile – se întorsese din nou în Hanovra –, printre alte scrisori găsi într-o dimineață și inevitabila scrisoare a mamei sale. El rupse plicul și scoase foaia împăturită.

Ea îi reproșa exact lucrul la care se așteptase, ba chiar de care se

temuse. Formula de adresare lăsa deja să se înțeleagă schimbarea brusc intervenită. Ea nu-i mai spunea ca de obicei „Dragul meu băiat”, ci pur și simplu „Dragă Roland”. Dar imediat după aceea urma formula care exprima regretul: „din păcate”. Ba ea era chiar repetată: „Din păcate, din păcate am așteptat în zadar un salut din partea ta. Tata a fost așa de frământat în această dimineață, și eu știam de unde venea această frământare. Tot mereu se ducea la fereastră și se uita după poștaș. La prânz a izbucnit: „Măcar o carte poștală să-mi fi trimis!

Știu, dragă Roland, că îți este străină compătimirea sau mila, dar răceala ta ne-a atins pe toți. Și Uschi a zis că...”

Roland Seeger scrâșni furios din dinți: „Nu se putea fără aceste comentarii din partea rudelor!”

El puse scrisoarea pe masă și o împinse departe de el. „Gogoși sentimentale!”

De abia după câteva ore citi scrisoarea până la capăt., Să rămâi lucid și să nu explodezi! Își ordonă sieși după ce parcurse în grabă ultimele rânduri.

„La prânz”, așa scria în continuare mama lui, „ne simțeam mizerabil. De abia când au apărut după cafea Uschi cu Walter și cu cei doi micuți s-a mai schimbat puțin dispoziția. Nepoții lui au atenuat puțin supărarea datorată comportării tale. Marianne, fiica cea mare a lui Uschi, i-a recitat bunicului ei o poezie lungă, și noi toți ne-am bucurat foarte mult.

Când Uschi a întrebat dacă ai scris ceva de ziua de sărbătoare a tatii, ea și-a dat seama după tăcerea noastră penibilă ce s-a întâmplat”.

Zi de sărbătoare! Își bătu el joc, în timp ce privirile îi poposiră peste ultimele rânduri: „Îți doresc multă bucurie în serviciul tău, dar trebuie să știi că sunt mai mult decât dezamăgită de purtarea ta. De dragul meu ai fi putut măcar de data aceasta să faci un efort”.

Roland Seeger rupse scrisoarea în mii de bucățele și le aruncă la gunoi.

Nu așa, mamă! Nu pe tonul ăsta didactic! Cu el nu obții în cazul meu decât contrariul.

În mod ciudat, el nu-și regăsi totuși echilibrul interior așa de repede ca de obicei. Trebuia să constate: Poți într-adevăr să rupi sau să arzi scrisorile, dar gândurile, o dată ce și-au făcut cuib, nu se mai lasă

izgonite așa de ușor.

Mai târziu, în timp ce ședea în biroul său luminos și confortabil, conținutul scrisorii continua să-l preocupe. Oare nu cumva începea să fie slab?

Ca un animal aflat în captivitate, el începu să umble de colo-colo prin cameră. Se duse la fereastră și se uită în jos spre parcul orașului care începea de lângă clădirea în care se afla. Sub frunzișul des al unui castan ședea pe o bancă o tânără femeie în haine de doliu. Cufundat în gânduri, el observă cum se apleca ea spre un băiețel blond care stătea într-un scaun cu rotile și vorbea cu ea. Apoi, femeia trase scaunul mai aproape de ea și-l îmbrățișa pe micuț.

Această scenă stârni dezgustul lui Roland. „Să onorezi destinul care spune celui slab: „Pieri! „Ca o săgeată venită din întuneric fu el atins de aceste cuvinte dușmănoase ale lui Nietzsche.

El văzu brațele firave ale micuțului în jurul gâtului mamei lui, și Nietzsche îi păru dintr-odată ciudat de searbăd. Oare filosoful nu simțise niciodată în tiradele sale pline de ură că limba, oricât de strălucit ar fi fost mânuită, slăbea iremediabil în fața realității vieții?

Dar în el apăru și un alt sentiment. Era invidia – cea mai pură invidie, pentru faptul că acel copil de jos era iubit! Iubit nu pentru că era tare și superior, ci pentru că era slab și neajutorat în scaunul său cu rotile. Roland Seeger se împotrivi în fața acestei invidii care începea să încolțească în el. Ce avea el de-a face cu cei doi de jos!? Supărat, plecă de la fereastră și încercă să se concentreze asupra muncii sale.

În zilele următoare apăru în mod regulat femeia pe care o remarcase pentru prima oară în după-amiaza aceea, împreună cu copilul care stătea în scaunul cu rotile, și se așeza de fiecare dată pe aceeași bancă de sub castanul cu frunzișul des.

„Este o nebunie, ce mă interesează de fapt pe mine femeia asta cu schilodul ei?” se întreba el uneori, și nu se mai înțelegea deloc pe sine însuși.

În pofida oricărei împotriviri, o forță inexplicabilă îl atrăgea în fiecare zi la fereastră. Cei doi aflați acolo nu bănuiau nimic despre acest bărbat elegant îmbrăcat care îi ținea de zile întregi sub observație de acolo de sus.

Într-o dimineață, Roland Seeger își aduse chiar și un binoclu. El

se duse la fereastră și regla binoclul. Atunci, cei doi fură foarte aproape!

El văzu o față mică palidă, bucle blonde și o pereche de ochi limpezi de copil. Aceștia se uitau plini de încredere la această femeie. El simți din nou cum urca în el o ură inexplicabilă pe acest copil. Silueta subțire a femeii era întoarsă cu spatele spre el, astfel încât nu-i putea vedea fața. Totuși, nu-i scăpă mâinile care îl mângâiau pe copil cu tandrețe. Oare să fie dragostea, gândi el fără să vrea, la urma urmelor o putere mai mare decât ura și disprețul? De ce se ferise atunci Friedrich

Nietzsche cu toate fibrele existenței sale s-o facă pe îndurătorul și pe milosul? Dragostea, indiferent că vine de la un Dumnezeu sau de la un om, te face dependent, te obligă la recunoștință – de aceea!

Dar acest preț este prea mare: Omul îl plătește cu libertatea lui. Umilirea ca gimnastică pentru toți închinătorii la Dumnezeu! Oare nu era o asemenea atitudine umilă cea mai grea lovitură dată supraomului, așa cum îl anunțase și-l dorise Nietzsche?

Roland Seeger încerca în felul său să transpună gândurile lui Nietzsche în viața sa. Cu atât mai de neînțeles i se părea ca acești doi străini să producă atâta dezordine în echilibrul său interior.

În ziua următoare, el îi așteptă nerăbdător pe cei doi, dar ei nu apărură. Doar cu greu putu să se concentreze asupra lucrului său. Vedea tot mereu în fața lui făptura micuțului; acești ochi luminoși de copil și încrederea din ei. În fiecare seară, în timp ce se plimba prin oraș, spera să-i întâlnească undeva pe cei doi.

Oare nu apărea de undeva scaunul cu roțile, acest vehicul al neputinței și mizeriei omenești? Așa ceva trebuia lepădat, împins la o parte de cum se năștea, sau, dimpotrivă, păstrat, apropiat. Totul depindea de cel care ducea un asemenea scaun cu roțile. Mama, care îl împingea din spate, nu-l respingea. Pentru ea nu exista o încărcătură mai prețioasă decât micul ei fiu paralizat.

Roland Seeger se șterse involuntar pe frunte, ca și cum ar fi vrut astfel să alunge acest gând.

Seara, în locuința sa comodă, se așeză în fotoliu și luă în mână „Zarathustra” lui Nietzsche, „sfânta sa scriptură”, cum numea el această operă. El încercă să se deconecteze, sau mai bine zis să

„schimbe lungimea de undă”. Se cufundă în capitolul în care Zarathustra, după ce petrecuse zece ani singur în munți, coboară la oameni. Pe drum, în pădurea de nepătruns, întâlnește un sfânt, un sihastru care s-a izolat ca să-L iubească doar pe Dumnezeu.

Roland citi gânditor și meditativ monologul lui Zarathustra, uimirea lui că acest sfânt din pădure încă nu auzise nimic despre „moartea lui Dumnezeu”.

El închise cartea. Brusc, totul începu în el să se estompeze, să devină îndoielnic., Hârtia rabdă orice. De câte ori folosise această propoziție în mod cinic și superior față de mărturia Bibliei! Dar pe ce-și scriseseră filosofii gândurile? Tot pe hârtie. Oare nu trebuia să le aplice și lor aceeași normă ca scriitorilor Bibliei?

Și Zarathustra! De fapt, cine îl anunțase pe el de moartea lui Dumnezeu? Cine garanta că gândurile lui Friedrich Nietzsche erau altceva decât niște plăsmuiri ale minții, așa cum li se reproșa creștinilor? Nici spuma din jurul gurii n-ar putea face la urma urmelor ca o afirmație să fie adevărată!

În anii săi așa-ziși cei mai buni, Nietzsche ajunsese să dispară în noaptea nebuniei. Dar dacă Dumnezeu trăia încă, oare nu fusese nebunie chiar și „viața sa normală”?

Băiete, aiurezi de-a binelea, își zise Roland Seeger., Fii atent să nu ți se erodeze temeliile.

— Temelii! Care de fapt?

El se ridică din fotoliu și se duse la telefon. Poate că Angela, nostima bărmăniță din noul bar de la colț, avea în seara aceasta puțin timp pentru el. De câteva săptămâni avea o relație ușuratică cu ea.

„Cine-i acolo?” se auzi o voce destul de supărată la celălalt capăt al firului. Roland Seeger își lăsa disprețuitor în jos colțurile gurii. Fără să se prezinte, el puse receptorul în furcă. Dădu drumul la televizor, apoi își deschise barul din casă. Cine are griji, se liniști el singur „acela are și licoare”.

Capitolul 6

Miercurea următoare, cei doi stăteau iarăși pe bancă. Tânăra femeie trăsesese lângă ea scaunul cu roțile și îi citea ceva copilului.

Măinile lui Roland Seeger tremurau când ridică binoclul. În această după-amiază, sentimentele lui erau apăsătoare și întunecate ca

norii de furtună care se apropiau.

Deodată, un fulger strălucitor brazdă aerul la orizont, urmat de un duduț înăbușit de tunet. Micuțul se uită neliniștit la cer. Atunci începură să cadă primele picături grele de ploaie printre crengile bătute de rafalele puternice de vânt.

Femeia sări speriată în sus. Zăgazarile cerului se deschiseră. Observatorul care stătea la fereastră văzu cum asfaltul de dedesubt era deja ud, iar primele șuvoaie tulburi de apă se scurgeau în canalele de apă de la marginea străzii. Fără să stea pe gânduri, el plecă de la fereastră și, fără să dea atenție liftului, o luă la fugă pe scări în jos până în marele hol de recepție, și apoi afară în ploaia care cădea cu găleata.

„Veniți încoace!” îi strigă el femeii.

Ea se grăbi să ajungă cu scaunul cu roțile la clădire. Fără să scoată un cuvânt, ei luară scaunul cu povara lui ușoară și-l ridicară cele câteva trepte. „Vă mulțumesc, vă mulțumesc din inimă!” zise gâfâind tânăra femeie.

Roland Seeger ciuli urechile. Oare unde mai auzise el această voce?

Cu o mișcare ușoară, ea își dădu voalul subțire de doliu peste marginea pălăriei, și privirile li se întâlniră. Roland Seeger se șterse la ochi, dar imaginea rămase. Preț de câteva secunde, se luptă cu o criză de amețeală. Nu era posibil așa ceva. El îi văzu ochii mari căprui. Da, ea era! Și femeia era întruchiparea uimirii consternate.

„Karin, tu ești, Karin!”

Micuțul se holba înfricoșat la mama lui și la străin. Răspunsul ei de abia se auzi: „Tu aici, Roland! Credeam că ești...”

„De mult nu mai sunt acolo, Karin. Am demisionat cu ani în urmă de la vechea firmă”.

Afară, rafalele de ploaie izbeau ușa de intrare, iar fulger după fulger brăzdau cerul. Femeia simți mâna copilului pe brațul ei. Văzu privirea întrebătoare din ochii băiețelului ei. Oare de ce-i spusese mămicii sale Karin omul acesta străin? Femeia înțelese întrebarea mută. „Ne cunoaștem de mai înainte, Hannes. De mult timp”, adăugă ea.

„Da, de mult”, repetă Roland Seeger, și vocea îi părea că este a unui străin.

„Ce bine că ne-am întâlnit iarăși, Karin!” Ei se priviră muți și puțin cam nesiguri. În cele din urmă, încă ușor zăpăcit, el arătă spre liftul din celălalt colț al holului: „Haideți puțin sus în biroul meu – adică, în caz că aveți timp”.

Privirea lui trecu fugitiv peste mâna ei dreaptă. Observă cele două verighete late de aur., Așa tânără și văduvă, gândi el și fu cât pe ce să-și rostească gândurile cu voce tare.

Femeia se întorsese și se uita afară la ploaie. Roland Seeger o atinse ușor pe umăr. „Karin, fă-mi totuși plăcerea și veniți”.

„Ah, nu, cu siguranță că ești foarte ocupat, Roland”, replică ea. „Lasă-ne să așteptăm aici jos până trece ploaia, și apoi plecăm. Nu-i așa, băiete?”

Micuțul dădu din cap cam șovăielnic. Se vedea bine că s-ar fi dus bucuros în birou cu străinul care o cunoștea pe mama lui.

„Karin, te rog, cu siguranță că-i este sete copilului”.

Pentru prima dată, el se adresă copilului și se uită în ochii lui albaștri. Ce bine cunoștea el acești ochi de la postul său de observație! „Cu siguranță că ți-e sete”.

Băiatul din scaunul cu roțile dădu zelos din cap. „Da, puțin”.

„Se nimerește foarte bine. Mai am sus suc de struguri sau limonada, ce dorești”.

El se întoarse spre femeia care aștepta nedecis. „Te rog, Karin...”

„Bine atunci”, se răzgândi ea în cele din urmă.

Ei împinseră scaunul cu roțile prin holul de la recepție până la lift, apoi ajunseră la etajul cinci.

În domeniul său, Roland Seeger fu imediat iarăși vechiul cavalier. Îi convenea că acum putea să se prefacă ocupat. Femeia nu trebuia în niciun caz să observe cât de răscolit era el lăuntric.

„La loc, te rog”.

Ea mulțumi și trase lângă ea scaunul cu roțile. „Ce frumos e la tine în birou, Roland”, observă ea.

Întreaga situație i se părea ciudat de neverosimilă, dar zgomotul bătaii ploii pe fereastra mare îi adevăra că nu visa.

„Totul numai spumă”, zâmbi el și se strâmbă, exact așa cum făcuse mai înainte.

Ea simți aproape instinctiv că în cei exact șapte ani și jumătate

nu devenise mai fericit. Ea îi căută mâinile.

El observă lucrul acesta și ridică semnificativ din umeri. „Tot burlac sunt. Mă știi doar...”

Șopti ultimele cuvinte aproape resemnat, astfel încât ea de abia putu să-l înțeleagă. Ea își întoarse privirea într-o parte, fără să-și poată ascunde o ușoară roșeață.

„Aduc acum ceva de băut”, zise el ca să evite situația neplăcută și-și găsi de lucru în apropierea biroului său la dulapul încastrat în perete.

„Ce vreți să beți?” întrebă el și se întoarse spre ei.

Înapoia ușii glisante se vedea un arsenal de sticle.

„Adu-mi ce-i dai copilului!” îi zise Karin.

„Bine, atunci să bem toți suc de struguri”.

El umplu trei pahare și le puse pe o tavă ovală de argint, apoi duse tava ca un chelner și puse băuturile în fața lor.

Copilul bău cu înghițituri lungi. Nu-i era numai sete, privirea lui trăda și oboseală.

„Nu vrei să te întinzi puțin, băiete? Pe ploaia asta nu puteți pleca acasă”.

Copilul se uită recunoscător la el, în timp ce Roland îl luă cu grijă din scaunul cu rotile și-l puse pe canapeaua mare de piele din birou. Exista și o pătură de lână, niște accesorii necesare petrecerii unor nopți la serviciu.

Karin se uită gânditoare la el. Era uimită că acest bărbat rece, pe care îl avea în memorie, putea da dovadă de atâta grijă.

Când el se ridică din nou, privirile li se întâlniră, și timp de o clipă scurtă se uitară unul la altul fără să scoată o vorbă. Roland Seeger constată că ea rămăsese o femeie frumoasă. Doar că era și mai subțire, iar la ochi avea cearcăne albastrii.

Ea îi observă privirea scrutătoare și replică cu un oftat:

„Nu întinerim, Roland. Viața poate lovi uneori dur”.

El îi ocoli privirea. Deși credea că prin loviturile dure ale vieții se referea mai mult la ultimii ei ani, la starea de văduvie și la băiatul bolnav, nu se putu totuși împiedica să nu recunoască faptul că aproape cu opt ani în urmă el o împinsese pe acest drum pietros.

Simțea deja cum urcă în el un soi de vinovăție, dar apoi schimbă

surprinzător de repede direcția ideilor. A se simți vinovat față de altcineva era un semn de slăbiciune, și nu se punea problema să devină slab.

„Povestește-mi despre tine, Karin”, îi ceru el. „Probabil că ai suferit niște lovituri deosebit de grele ale sorții. Așa de tânără și deja văduvă, apoi...” El se uită la copil, care ațipise între timp, și ea înțelese ce însemna privirea lui.

„Aici ai dreptate, Roland. A fost o mare avalanșă de pietre. N-a lipsit mult, și așa fi fost îngropată sub ele. Dar nu vreau să te împovărez acum cu asta, și în plus este timpul s-o iau din loc”.

Tânăra femeie mai luă o înghițitură din sucul de struguri, în timp ce privirea lui Roland Seeger se opri rugător asupra ei: „Te rog, spune-mi mai multe despre tine. Dacă n-ar fi venit avera de ploaie, ați sedea și acum pe bancă”.

Ea se uită mirată la el.

„Da, Karin, te-am observat pe tine și pe copil de câțva timp, totuși fără să bănuiesc cine se ascunde în spatele doamnei în negru”.

„De când te atrag cei slabi?” zise ea.

„Povestește-mi mai departe, cel puțin esențialul”, stăruie el.

„Bine, Roland, dar pot să te asigur că nu e o istorie prea amuzantă”.

„Ce contează să fie amuzantă!” răspunse el. „Și eu am aflat în anii care s-au scurs că timpul bate numai la maluri goale...”

„Și acum tot Nietzsche, Roland?” întrebă ea, și el observă în ochii ei o licărire ciudată.

„Ai ceva mai bun de oferit, Karin?”

„Pot să-ți răspund cifrat, Roland?”

„Cum vrei, Karin, important este să răspunzi”.

Ea goli paharul, apoi se uită la el cu ochii ei mari căprui: „Și el s-a dus, a vândut tot ce avea și a cumpărat perla”.

„Cu adevărat o surpriză”, zise Roland Seeger, „în caz că prin această frază cifrată ai vrut să faci aluzie ta, înălțarea ta la cer”.

„S-ar putea zice și așa, totuși vreau să ți le povestesc la rând. Îți amintești cu siguranță seara în care te-am părăsit la restaurant. Am petrecut restul nopții plângând. Pur și simplu nu mai puteam. Eram epuizată.

Când ai încercat în săptămânile următoare să mă suni, m-am temut să nu devin slabă. Voiam să te uit, dar când rătăceam seara pe străzi, amintirea ta mă urmărea ca o umbră.

Și așa am fugit din Hanovra. Mi-am găsit serviciu în regiunea Ruhr, și anume în Dortmund. Acolo l-am cunoscut pe Karl, soțul meu. El m-a curtat foarte mult, dar în primul rând...”, ea șovăi, „în primul rând eram sătulă de bărbați”.

„Este de înțeles”, observă Roland fără nicio ironie.

„Cu timpul însă, am observat că Karl mă iubea cu adevărat. Ne-am întâlnit într-o excursie, și așa a început totul. I-am povestit totul, chiar și despre relația mea cu tine”.

Roland Seeger se felițită în secret că ea nu-i putea citi acum gândurile. Îl ura pe mortul acesta și – oricât de paradoxal ar fi fost – i se părea că este aproape înșelat.

Povestitoarea nu bănuia ce-l preocupa pe cel din fața ei. Ea relatează dezinvoltă mai departe. „Și Karl avusese parte de o dezamăgire. Am spus amândoi că ne-am ars, dar că vrem să mai facem o încercare unul cu altul. Și a fost o încercare reușită. Amândoi am fost foarte fericiți”.

Spunând aceste cuvinte, ea nu-și putu reține o anumită emoție, și Roland Seeger fu aproape înclinat să simtă alături de ea. Totuși, după aceea ea continuă: „Ne căsătorisem religios, și la început am luat chiar parte la un cerc de femei creștine, dar după aceea m-am retras din nou. Nu aveam nevoie de toate astea. Pe viitor ne-am mulțumit să ne petrecem timpul în doi. Fericirea a sporit apoi întrucâtva atunci când, în urmă cu peste șase ani, s-a născut raza noastră de soare, Hannes”.

Privirile ei îl atinseră ca tandrețe pe băiatul care dormea. „Karl era un instalator priceput. Era plecat mult în alte localități, dar eu îl aveam cu mine pe copil. Apoi, în urmă cu unsprezece luni, a venit ziua aceea groaznică”.

În scurtul răstimp de tăcere care se lăsă, el interveni cu sensibilitate: „Karin, dacă îți este greu atunci oprește-te aici”.

Ea clătină din cap. „Merge. În afară de aceasta, această zi se află tot mereu în fața mea, chiar dacă nu vorbesc de ea”.

Amândoi se uitară la băiatul adormit, apoi ea relatează mai departe: „Când Karl se întorcea acasă de la serviciu, era totdeauna o mare

bucurie. Mai ales Hannes aproape că-și pierdea capul de bucurie. Pentru micuț era de fiecare dată în eveniment când putea să stea împreună cu tatăl lui sau chiar să iasă cu el. În dimineața când s-au întâmplat lucrurile acelea îngrozitoare, e doi se duseseră cu mașina la un centru comercial în afara orașului. La scurt timp după aceea a sunat telefonul. S-a prezentat o voce de bărbat o mașină de marfă n-a dat atenție priorității, și Karl... Mi-a venit amețeala.

După o jumătate de oră stăteam lângă patul de moarte al soțului meu. Pe frunte avea un plasture mare, altceva nimic. Stătea acolo de parcă ar fi dormit. Alături de sala de operație, medicii luptau pentru viața copilului meu. În această oră a pus stăpânire pe mine un întuneric cum nu se putea mai adânc; o noapte neagră ca pana corbului, nu noaptea fanteziei unui filosof care vorbește teoretic despre moartea lui Dumnezeu, ci o noapte polară, care mi-a înghețat sufletul sub o platoșă de gheață. Și atunci o voce din mine a început să-mi ceară necruțător: „Termină o dată, termină o dată! – Cunoști aceste voci, Roland?”

Bărbatul clătină din cap: „Poate că ușoare, reținute, dar nu așa de puternice și de constrângătoare, Karin”.

„Aproape că aș fi făcut. O pe atunci”, continuă ea vizibil emoționată. „Dar în cele din urmă în.am împotrivit ispitei, căci fiul nostru trăia încă. Totuși, era de neînțeles pentru mine. În disperarea mea am strigat la Dumnezeu, dar nu la bunul Dumnezeu din copilăria mea, ci – ah., nici eu nu mai știu la cine!

În ziua următoare – său. poate în cea de după ea? – la ușă a apărut deodată bătrânul nostru paroh. O vecină îl încunoștințase. Mai întâi mi-am revărsat toată disperarea asupra lui, care venea ca reprezentant al acestui Dumnezeu întunecat și imprevizibil. El mi-a ascultat cu răbdare răbufnirea. I-am spus că nu mai voiam să am de-a face cu un asemenea, Dumnezeu al dragostei. Apoi am stat față în față în camera de zi, și el a încercat să mă consoleze în aceste momente grele”.

Femeia se uită la ceas și se sperie: „Ce, deja așa de târziu!” Dar Roland o opri: „Te rog, acum aș vrea să aud și restul!”

„Înălțarea mea la cer, după cum te-ai exprimat?”

„Da, exact asta”, dădu el din cap.

Ea tăcu o clipă și încercă să citească pe fața lui, dar ea era impasibilă, nu exprima niciun sentiment. Ei îi venea greu, cu siguranță, să vorbească acum, în această clipă, despre experiența reală a mângâierii divine. Se temea de ochii aceștia luminoși. Oare îi va lua el experiența în serios?

„Roland”, începu ea șovăielnic, „din punctul meu de vedere nu prea vei înțelege ceea ce am trăit eu, totuși s-a întâmplat minunea: Am fost mângâiată, într-un mod foarte real, și anume de către însuși Cristos. Am putut să pricep că acest Domn trăiește, că este viu cu adevărat!”

„Karin”, zise el în timp ce se uita la ea plin de înțelegere, „nu mă îndoiesc de faptul că ai fost într-adevăr mângâiată. Numai că pentru mine este valabilă vechea vorbă a lui Goethe: „Mesajul îl aud bine, doar că îmi lipsește credința”. În situația ta limită de suferință și lovituri ale sortii ai căutat calea care duce în sus. În cazul meu, asemenea ore pustii n-ar face decât să mărească și mai mult pustiuul meu lăuntric”.

Karin își puse mâna pe brațul lui. „Roland, de fapt eu n-am căutat calea care duce în sus, ci a fost mai mult o găsire. *Eu* am fost căutată. Iar, înălțarea mea la cer, cum o numești tu, la început a avut prea puțin de-a face cu cerul”.

Ea se uită o clipă la fiul ei care dormea. „Mai întâi trebuia s-o scot la capăt și să accept faptul că el va rămâne toată viața paralizat. Pot să-ți spun că abia după înmormântarea lui Karl m-a cuprins disperarea cu adevărat. Era ca durerea pe care o simți după ce încetează efectul anesteziei.

Apoi a venit micuțul din spital. El avea nevoie de toată dragostea și grija mea. Dar în timp ce îngrijeam ca o mamă acest corp mic și neajutorat, am înțeles dintr-odată că numai iubirea poate salva această lume dură și rece. L-am cunoscut tot mai bine pe Iesus. Am început să citesc regulat în Biblie, și astăzi sunt sigură că Dumnezeu ține în mâinile Sale viața mea și a copilului meu”.

Roland Seeger se străduia să-și păstreze calmul. Jena lui sporise pe măsură ce ea vorbea cu o siguranță crescândă, aproape nerușinată, despre saltul ei în negura religioasă. I-ar fi plăcut să-i riposteze că în situația ei limită fusese prinsă exact în plasa pe care Friedrich Nietzsche o rupsesse cu atâta mânie.

Fusese oare numai tactul sau propria nesiguranță cea care îl făcuse să nu protesteze? Nici el nu știa.

Un sfert de oră mai târziu se aflau la parter, lângă ușa de sticlă. El o apucă de mână. „Am putea să ne revedem, Karin, după ce întâmplarea a făcut să ne reîntâlnim într-un mod așa de ciudat?”

Ea îl privi cu ochii ei mari și frumoși: „Ce aștepti de la lucrul acesta, Roland?”

Nu se așteptase la o asemenea întrebare. Încurcătura i se citea pe față.

„Ce aștept de la lucrul acesta? De fapt, am vrut doar să stăm de vorbă!”

Ea reflectă. „Poate mai târziu, Roland. Sper că mă înțelegi. Întâlnirea noastră a fost ceva atât de neașteptat!”

„Așa s-ar putea spune”, recunosc el. „Și te înțeleg bine, Karin. Cel puțin nu mă respingi. Dar unde locuiești, adică voi doi?”

„Nu departe de parc. După moartea lui Karl n-am mai putut sta în regiunea Ruhr și m-am întors la Hanovra. Îmi găsești adresa în cartea de telefon”.

„Okay, dar ar trebui să-ți știu măcar numele de familie”.

Ea râse. „Karin Meibner, ca marca de porțelan!”

El îi strânse ambele mâini. „Îți mulțumesc mult, Karin”.

„Eu trebuie să-ți mulțumesc, căci fără ajutorul tău am fi uzi acum learcă. Iar Hannes răcește totdeauna foarte repede”, zise ea și mângâie blând capul băiatului. „Deci încă o dată multe mulțumiri și toate cele bune”.

„Și ție toate cele bune, la fel și ție, băiete”.

Băiatul zâmbi și-și ridică brațul subțire. „Mulțumesc pentru suc, și poți să vii odată la noi în vizită”. Cei doi adulți se priviră și surâseră. Coborâră scaunul cu roțile peste cele patru trepte, și Roland Seeger se uită după cei doi până ce dispărură după tufișurile din parc.

Capitolul 7

Fulgi mari pluteau ușor dintr-un nor cenușiu de iarnă, și treptat se ușternu o mantie albă peste acoperișurile și străzile orașului.

Astăzi, întreaga zi fusese mohorâtă, și oameni se bucurară de strălucirea luminilor aprinse cu ocazia sărbătorilor de iarnă, care își revărsau ca în fiecare an peste străzile comerciale ale orașelului

lumina galbenă. Ghirlande mari din crengi de brad, întrerupte de stele mari albe, se legănau deasupra zonei pietonale, care în această după-amiază semăna cu un mușuroi de furnici în plină activitate.

Cu mult mai liniștită era atmosfera în fața portalului luminat al spitalului orășenesc. Un grup de tineri se prezentase acolo ca să cânte bolnavilor, ca în fiecare an, câteva colinzi de Crăciun. Înainte cu mai bine de zece ani, predecesorul tânărului paroh de acum inițiasse obiceiul de a-i bucura pe pacienți cu cântece atât în perioada Adventului, cât și în cea premergătoare Paștelui.

În seara aceasta, se prezentaseră surprinzător de mulți tineri din biserica evanghelică pentru a cânta. În hol cântară primul cântec. Câteva asistente medicale care dădeau explicații lămuritoare la doi bărbați și câțiva pacienți, îmbrăcați în halate, care stăteau în hol, aplaudară.

Sus, la etajul al treilea, la capătul coridorului lung, zăceau trei bărbați într-un salon. Unul dintre ei, proaspăt operat, palid și slab, care stătea culcat pe o pernă mare, era Erich Seeger. El își ținea ochii pe jumătate închiși, iar respirația era greoaie. Mâinile îi stăteau deasupra păturii albe.

Încă din septembrie se simțise rău, obosea foarte ușor și nu-i mai plăcea nicio mâncare. La sfatul soției sale și a fiicei Uschi, se dusesse în cele din urmă la doctor. Acesta îl internase în spital surprinzător de repede.

„Da, trebuie să vă operăm cât mai repede posibil, domnule Seeger”, îi explicase medicul-șef pacientului său vizibil consternat, după ce fusese consultat temeinic. Consternat nu în primul rând pentru că era necesară o operație, ci mai degrabă din cauza privirii ciudate pe care i-o aruncase medicul-șef unui coleg.

Acum, operația fusese făcută. Simțea totuși cum i se micșorau forțele, chiar dacă asistentele și medicii îi dădeau speranță și îl asigurau că va prinde iar puteri. Spuneau că fusese o operație grea.

Erich Seeger era foarte bucuros să se încreadă în aceste încurajări, dar viața nu se lasă așa de ușor înșelată. Într-un mod ciudat, era sigur că moartea își făcuse deja cuib în corpul său. Nu era sigur dacă va mai apuca să audă clopotele de Crăciun.

Astăzi urmărise mult timp la fereastră fulgii jucăuși de nea, și își

dădu dintr-odată seama că privea acest tablou obișnuit ca unul sortit morții. „Poate că pentru ultima oară”, așa îi zvâcnea sângele. „În niciun caz nu vei mai vedea cum din mantia rece și albă răsare un ghiocel”.

Cum mai iubise el dintotdeauna acest mesager al primăverii din grădina lui și ciripitul pițigoilor în zilele însorite premergătoare primăverii. Și acum i se spre> pia sfârșitul!

— Un gând inimaginabil. Fiecare zi, nu, fiecare oră își căpăta valoarea deosebită, căci cu fiecare oră pierrea o parte prețioasă, irecuperabilă din viața sa.

Aici, pe patul de boală, totul era altfel. Stând între alți doi pacienți, el meditase la viața lui de până acum. Ce viață fusese ea! Multă muncă, puțină bucurie adevărată, puțină dragoste. Dragoste! Își dădu seama în mod îngrozitor că nu prea semănase în jurul său dragoste. Oare relația cu fiul său Roland **r**, a se destrămase tocmai din cauza atitudinii lui lipsite de iubire? Și apoi soția lui! Cât o mai tiranizase în toți anii aceștia!

Acum, când coaja egoismului său se subțiasse întrucâtva prin moartea care se apropia, vinovăția se prezenta în așa fel, încât nu se putea să nu fie auzită. Aici, pe ultimul său pat, trebuia să recunoască faptul că dragostea soției sale se preschimbase în teamă și tăcere ca urmare a capriciilor și felului său iranic de a fi.

Cum mai triumfase el în taină când ea, ca o sclavă, știa să-i tălmăcească chiar și încruntarea sprâncenelor lui negre. Dimpotrivă, Roland nu-i cedase niciodată. În mod vădit, acest tânăr dezghețat simțise de timpuriu cum fusese degradată mama lui la starea de unealtă fără voință.

Și Uschi, fiica lui, învățase să se plece în fața lui și să-l servească, numai Roland nu; Roland, pe care îl pierduse.

În timp ce medita astfel se deschise ușa și intră o asistentă.

„O surpriză pentru pacienți!” Ea făcu semn cu capul spre coridor.

Cei trei bărbați se ridică a pe perne și priviră nerăbdători în direcția coridorului. Auzeau zgomotul înăbușit făcut de mulți pași, apoi răsună sunetul plăcut al unei chittre. „Fiică a Sionului, bucură-te...”, răsună pe coridor cântecul vocilo” tinere și proaspete. Bolnavii ascultau cu atenție, și după ce se termină cântecul se auziră aplauze

slabe.

Cel care îi conducea, pastorul Lettler, se așează după cântec în mijlocul coridorului. Bolnavii nu-l puteau vedea de pe paturile lor, ci îi auzeau numai vocea. El citi câteva versete din Psalmul 24: „Deschideți larg porțile și ușile în lume, ca să intre Regele gloriei”. După aceea, tinerii intonară un al doilea cântec.

Erich Seeger medita la acest pasaj din psalm: „Să intre Regele gloriei”, așa citise parohul, La mine va intra curând Regele groazei, îi trecu lui prin gând.

După al treilea cântec, o fată veni în pragul ușii deschise și recită cu voce limpede cuvintele următorului cântec. Bolnavii ascultau atent. Apoi acesta fu intonat.

Unul dintre pacienți își trase pătura peste urechi și se întoarse într-o parte mormăind disprețuitor. Erich Seeger, dimpotrivă, se îndreptă din șale pe perna lui, în așteptarea a ceea ce urma. În ultimele nopți nedormite trăise din belșug „neliniștea și durerea” de care vorbea cântecul.

În a doua strofă era o propoziție care îl atinse pe bolnav ca un cărbune aprins.

Cel ce-i servit de îngeri e doar un Copilaș. Dumnezeu însuși S-a arătat ca ispășire pentru păcat. Cine-i vinovat pe pământ să nu-și mai acopere capul. El poate fi perfect salvat de-și va pune-ncrederea-n Copil.

„Vinovat pe pământ”, șopti Erich Seeger. „Cine nu-i vinovat?” De câteva zile, vinovăția izbucnise din nou în el ca un vulcan care nu mai fusese activ de mult timp. Simțise în mod lămurit că el însuși era vinovat. Toate faptele erau ale lui, la fel de inseparabile ca o coastă sau un picior, și aceste fapte îl acuzau.

Asistenta stătea în cadrul ușii. Gata să ajute, privirile ei treceau de la un bolnav la altul. Domnul Seeger îi făcu un semn slab cu mâna. Ea se duse la patul său și se aplecă asupra lui. „Vă rog să întrebați dacă nu-mi poate scrie cineva cuvintele acestui cântec. Aș vrea să le mai citesc o dată!” Mâinile lui neteziră tremurând pătura. El se uită într-o parte, ca și cum s-ar fi rușinat de această cerere.

Asistenta răspunse prietenos: „Cu plăcere, domnule Seeger, o să le spun”. După câteva minute, bolnavul ținea în mână o carte poștală

pe care erau scrise versurile cântecului. „Mulțumesc, mulțumesc foarte mult”, spuse el fericit.

Erich Seeger citi și răsciti cântecul, și nu putea înțelege cum unul dintre vecinii de pat, imediat după ce plecase grupul de tineri, dădu drumul la radio ca să nu piardă știrile din sport.

Totuși, trebuia să se ferească de asemenea gânduri fariseice. Acest pacient urma să fie externat – era ca să zicem așa redat vieții. Erich Seeger era destul de cinstit ca să recunoască faptul că transformarea gândirii sale se datora nu puțin morții care se apropia. Probabil că aceste cântece și aceste versuri nu i-ar fi vorbit atât de mult dacă, da, dacă... Oare nu trebuia să-i fie rușine până în adâncul sufletului că și în cazul lui trebuia să simtă mai întâi suflul morții înainte de a deveni actuală chestiunea existenței lui Dumnezeu și a eternității?

Buzele de abia i se mișcau. „Cel ce-i servit de îngeri e doar un Copilaș. Dumnezeu însuși S-a arătat ca ispășire pentru păcat”. Și apoi citi tot mereu alte versuri: „Cine-i vinovat pe pământ să nu-și mai acopere capul. El poate fi perfect salvat de-și va pune-ncrederea-n Copil”.

În dimineața următoare, unul dintre colegii de cameră ai lui Erich Seeger fu dus la operație, iar celălalt putu pleca acasă. Cel aflat pe cale de însănătoșire, dar încă slăbit, stătea în fața oglinzii și se bărbiera.

Fără să-l menajeze pe cel grav bolnav, el își roti ochii dornic de acțiune și profeți că viața lui de abia acum începea cu adevărat. Erich Seeger suportă cu un calm neputincios această josnicie inconștientă a celui alt și își întoarse fața spre perete. Dorea din toate fibrele ființei sale ca să amuțească acest fluierat mulțumit.

— Și, în sfârșit: Se auzi zgomotul deschiderii ușii, un „ei, salut, Seeger!”, și apoi se făcu liniște.

Bolnavul se întoarse pe spate și privi mult timp țintă ușa în spatele căreia tocmai dispăruse vecinul lui de pat. Oare cei mai mulți din această cameră erau duși pe sus, sau...? N-avea rost să se gândească la asta. Cu siguranță că el va fi dus pe sus, acoperit cu un cearșaf alb. La gândul acesta, îl trecură fiori reci.

Ca și când ar fi căutat un colac de salvare, întinse mâna spre

noptieră și citi încă o dată cuvintele scrise pe cartea poștală. Plin de nerăbdare, el o așteaptă pe asistentă.

În sfârșit, ea veni. El ridică mâna. „Aș avea o rugămintă”.

Ea se apropie, și el observă că ea se uita la cartea poștală. „Da, rugămintea mea are ceva de-a face cu această carte poștală. Știți, această carte poate vorbi, are o voce, și această voce este tot mai imperioasă”.

„Și ce anume cere ea?” întrebă asistenta și apucă mâna pacientului.

„Ea cere să lămuresc o situație”.

El vorbea iute, cam neclar. Dar asistenta îl înțelese imediat. „Și atunci ați vrea să fiți vizitat de paroh”.

„Exact, și dacă se poate să vină cel care a citit ieri Cuvântul. Sau nu era paroh?”

„Ba da, ba da”, îl asigură asistenta. „Este pastor la biserica Betania. Mă duc și eu deseori acolo”.

„La biserica Betania? De înălțare am fost și eu cu soția acolo. A predicat un tânăr, cu fața roșie, dar cu părul cam încărunțit”.

„Da, domnule Seeger, este parohul nostru Lettler. Cu siguranță că va veni astăzi în vizite la bolnavi, și atunci o să-l trimit încoace”.

„Mulțumesc. Aș vrea să vorbesc chiar astăzi cu el”.

„Puteți să vă bizuiți pe mine, domnule Seeger. Acum dați-mi brațul. O să vă fac o injecție ca să prindeți ceva puteri”.

Ea se simți pătrunsă de privirea ochilor săi cenușii și i-o ocoli.

„Sau poate și ca să nu observ cum mă lasă puterile. Ar putea fi și așa?”

Pe buzele lui vineții trecu ușor un zâmbet știutor. Asistenta nu răspunse nimic. Dintr-odată fu foarte grăbită să plece din salon.

Mâine va veni Arma, se gândi bărbatul când fu din nou singur., și de aceea ar fi așa de important să vorbesc mai înainte cu parohul.

După-amiază, cineva bătu ușor la ușă. Bolnavul ridică plin de speranță capul. „Intră”, zise el cu o voce răgușită.

Ușa se deschise, și intră parohul. Erich Seeger îl recunoscu imediat pe cel care predicase de ziua înălțării.

„Bună ziua, domnule Seeger”, îl salută pastorul pe bolnav.

„Frumos din partea dumneavoastră că ați venit, domnule

pastor”.

Parohul trase un scaun lângă patul pacientului și se așeză pe el.

„Asistenta m-a anunțat că de ieri aproape că nu mai lăsați din mână cartea poștală cu cântecul de Advent”.

Bolnavul surâse. „Ciudat că aceste cuvinte m-au mișcat așa de tare, de fapt numai rândul cu vinovăția”.

Degetele lui tremurătoare trecură peste cartea poștală. „Acolo – scrie: „Cine-i vinovat pe pământ să nu-și mai acopere capul. El poate fi perfect salvat de-și va pune-ncrederea-n Copil”.

Bărbatul se ridică puțin pe pernă și căută plin de așteptare privirea pastorului. „Și acum, domnule pastor, mă întreb în orele de nesomn dacă acest Copil poate șterge și un trecut întunecat”. Vorbele rostite nu i se părură nici destul de transparente, nici destul de concrete. „Vreau să zic, dacă cu adevărat tot gunoiul păcatelor mele poate fi înlăturat datorită acestui Copil?”

„Tocmai aceasta exprimă în acest vers cel care a scris cuvintele cântecului: Oricine ar fi vinovat pe acest pământ, pentru el mai există o speranță”, se auzi vocea liniștită și mângâietoare a pastorului.

Erich Seeger închise ochii și stătu o vreme complet nemișcat. Pastorul Lettler se ridică de pe scaun și se duse la fereastră, în spatele căreia era întuneric. În conul de lumină aruncat de un felinar de stradă se vedeau câțiva fulgi de zăpadă căzând pe pământ.

În sfârșit, bolnavul începu să vorbească. Parohul se întoarse și veni iarăși la patul pacientului. El își apropie scaunul de pat și îi făcu bolnavului un semn de îmbărbătare.

„Cântecul, domnule pastor, a nimerit drept în țintă. Eu sunt vinovat. Mai ales față de cei care îmi sunt cei mai apropiați. Se spune totdeauna că timpul vindecă răni, dar timpul nu șterge niciodată vinovăția. De câteva zile, trecutul mi-a revenit atât de bine în memorie, de parcă s-ar fi întâmplat de abia ieri., Dar ceea ce vreau să vă povestesc acum s-a întâmplat cu trei decenii în urmă.

Lucram pe atunci la iun gater, și banii ne ajungeau, cum se spune, de la mână la gură. Din când în când îmi permiteam să iau din banii aceștia puțini ca să beau cu colegii mei de serviciu câteva halbe de bere. Și, așa cum se întâmplă, de cele mai multe ori se ajungea la câteva prea multe. Apoi urmau noaptea târziu scenele cu soția mea,

plânsul copiilor, dacă veneam mânios și loveam în jurul meu, apoi asigurările mele des repetate că-mi voi îmbunătăți cu adevărat comportarea – până data următoare! Cu adevărat o viață de câine și în plus o tragedie pentru copii!

Cu toate acestea, într-o zi șeful m-a luat deoparte. Știu și azi, era în spatele unei stive de scânduri groase. El mi-a spus: „Seeger, de luna viitoare ești șef de echipă, și lucrul acesta se va vedea și la salariu. Întrucât bătrânul Rechenberg a atins vârsta de pensionare, tu îi primești postul.

La început n-am știut cum de mi s-a putut întâmpla așa ceva. Încă în aceeași seară am povestit soției mele noutatea palpitantă și am însărcinat-o să pregătească pentru seara următoare un mic ospăț. Voiam în felul acesta să repar unele lucruri”.

Pacientul închise ochii și tăcu. Parohul Lettler bănuia că această pauză nu se datora numai unei slăbiciuni a celui ce povestea; mai degrabă părea ca de abia acum avea să urmeze mărturisirea propriu-zisă. Presupunerea lui se adeveri.

„Mi-ar fi plăcut să mă opresc aici, domnule pastor, dar trebuie să deschid cu forța această rană și să lămuresc lucrurile”.

În această clipă răzbătu slab de afară sunetul ritmic al sirenei ambulantei.

„Din nou cineva”, observă bolnavul, apoi povesti mai departe: „Dar în loc ca seara următoare să mă duc imediat acasă, am însoțit – ca de atâtea ori – pe câțiva colegi la cârciumă. Am băut și ne-am pierdut vremea flecărind. În cele din urmă, când era spre nouă și jumătate, m-am ridicat și am pornit clătinându-mă spre casă ușor cherchelit. Faptul că umblam pe două cărări n-a fost o scuză pentru ceea ce am făcut atunci.

La ușa casei noastre mici stătea soția mea, care m-a întâmpinat cu ochi muștrători. Eu am trecut pe lângă ea fără s-o bag în seamă și am urcat treptele ținându-mă de balustrada scării. Din bucătărie, prin ușa pe jumătate deschisă, am putut să văd masa aranjată frumos, vesela de duminică cu marginea aurită, tacâmurile strălucitoare, florile și sfeșnicul cu trei luminări galbene. Pe micul nostru Roland, ea îl îmbrăcase cu frumosul lui costum de mătase. Marcat de lunga așteptare, palid și dezorientat, ședea pe un colț al canapelei.

— Am totul în fața ochilor, de parcă s-ar fi întâmplat ieri. Și de atunci au trecut trei decenii.

În loc să mă scuz în fața soției pentru întârzierea mea, mi-a sărit din nou muștarul. De fapt, nu băusem atât de mult încât să nu știu ce fac. Ironia mea funcționa încă excelent. Am strigat arțăgos: „De abia primește omul ceva mai mulți bani, că și începe risipa! „Bolnavul privi cu ochi mari tavanul, și pastorul simți cât de greu îi era acum lui Erich Seeger să povestească mai departe.

Șovăind, evitând să se uite la pastor, el continuă în cele din urmă: „Am văzut ochii soției mele plini de lacrimi. Asta m-a scos din sărite. Dacă cineva nu vrea să-și mărturisească vinovăția, dar o recunoaște totuși ca vinovăție, atunci se înfurie și lovește în jurul lui.

La fel s-a întâmplat și cu mine. Am împins-o într-o parte pe soția mea și m-am apropiat de masă. Cu o mișcare scurtă a mâinii am tras jos fața de masă. Vesela s-a spart, luminările s-au rostogolit pe dușumea. Atunci m-a împiedicat soția mea să continui acțiunea și a scos un țipăt de spaimă”.

Bolnavul își ținea mâinile înaintea feței și gemea printre degete.

„Nici eu nu știu ce demon mă apucase în clipa aceea. În orice caz, am lovit-o, domnule pastor, cu mâinile mele brutale și grosolane”.

În privirile bolnavului se putea citi chinul, de parcă ar fi văzut această scenă derulându-se înaintea lui ca un film.

„Deodată, cineva m-a tras de haină. M-am întors, furios și mirat totodată. Fiul meu Roland în vârstă de zece ani stătea în fața mea și, credeți-mă, de fapt nu avea ochi. Mie mi se păreau ca niște țurțuri de gheață; nemișcați, încremeniți. I-am auzit sufletul de copil țipând și n-am fost în stare să scap de această privire.

Soția mea a căzut plângând într-un fotoliu. Am înțeles numaidecât ce ispravă făcusem. Ca și cum aș fi fost ațâțat de furii, m-am repezit afară din cameră.

În ziua aceea s-a făcut o ruptură definitivă în familia mea, mai ales cu fiul meu Roland. Știam: Mă purtasem ordinar și mârșav, dar mândria nu mă lăsa să-mi cer scuze sau chiar să-mi schimb comportarea. Dimpotrivă, în continuare totul a mers din rău în mai rău, și alcoolul a devenit cu atât mai mult, leacul universal al tuturor problemelor mele.

În ceea ce-l privește pe fiul meu, am observat că băiatul, de la această întâmplare, a avut o teamă cumplită de mine, dar am refuzat să-l ajut în nevoia lui. În loc să-l câștig prin dragoste, am recurs în educația lui la duritate și asprime. Ce să spun? Ne-am înstrăinat tot mai mult. Totuși, de abia când într-o bună zi a plecat de acasă am înțeles ce ispravă făcusem.

În cele din urmă am încercat chiar să-i cer iertare prin scrisori, dar toate s-au întors înapoi. Aici, timpul n-a vindecat nimic. Grămada de cioburi a vinovăției acuzatoare a rămas.

Când mă uit astăzi în urmă, mi se pare ca o minune că soția mea a răbdad alături de mine toți anii aceștia. Ea nu mi-a făcut niciodată reproșuri, ci a suportat totul în tăcere. Da, ba chiar a încercat să-l facă pe fiul meu să-și schimbe părerea, dar fără succes. Ea mi-a povestit cu ani în urmă că el a căzut în mrejele învățăturilor unui filosof, un anume, Netsche [Nece] sau cam așa ceva”.

„Poate vreți să spuneți Nietzsche, Friedrich Nietzsche?”
intervenii parohul.

„Da, exact așa se numește. După câte se spune, el varsă foc și pară împotriva lui Dumnezeu și predică duritatea absolută, puterea celui mai tare. Probabil că datorită scrierilor lui îi urăște așa de mult Roland pe oameni, asta am înțeles deja. Dar de abia mult mai târziu mi-am dat seama că eu îl împinsesem în această filosofie...”

Bolnavul făcu o mișcare cu mâna dreaptă, de parcă ar fi vrut să-și ceară scuze.

„Acum am ajuns întrucâtva la sfârșit. Vă mulțumesc, domnule pastor, că m-ați ascultat cu atâta răbdare”.

„De aceea am și venit, domnule Seeger”.

Bolnavul își apăsă buricele degetelor, unul după celălalt. „Uneori nu mai simt nicio viață în vârful degetelor. E ca și cum nu mi-ar mai aparține, dar...” , și gura i se strâmbă într-un zâmbet dureros, „îmi va suna de altfel curând ceasul”.

El se ridică ceva mai sus în poziția sa orizontală și se uită intens și grav la pastor. „Când stau treaz, meditez, îmi adun faptele bune, dar simt că nu vor ajunge niciodată să reziste în fața ochilor lui Dumnezeu”.

„Ei bine, pot să vă asigur, spre consolarea dumneavoastră,

domnule Seeger, că așa-zisele fapte bune nu sunt suficiente nici unui om”.

„Dar de ce mi se derulează acum după operație viața ca un film”, întrebă încet bolnavul, „și nu se omite nimic? Lucruri pe care le-am uitat de mult ies brusc la iveală și primesc o greutate înfiorătoare. Și tocmai în timpul acestor învinuiri a venit ieri versul acesta, pe care l-a citit fata, aceste câteva propoziții, care m-au adus în cele din urmă până aici, ca să-mi deschid inima în fața dumneavoastră. V-am spus deja, mai ales strofa a doua m-a captivat: „Cine-i vinovat pe pământ să nu-și mai acopere capul. El poate fi perfect salvat de-și va pune-ncre-derea-n Copil.

Cei doi bărbați se uitară unul la altul. Tânărul paroh simți cum îl implora pur și simplu celălalt cu privirea: „Este valabil acest vers și pentru mine, chiar și atunci când nu mai pot repara nimic?”

Pastorul apucă mâna bătrânului. „Bizuiți-vă pe el, domnule Seeger, el este valabil și pentru dumneavoastră”.

„Dar dacă fiul meu nu vrea?!” obiectă bolnavul.

„Dar *dumneavoastră* vreți totuși, domnule Seeger?”

„Da, din toată ființa mea. Credeți oare: că ar trebui să-l rog să vină la mine înainte de...? El lucrează în Hamovra. Acolo este director al unei firme mai mari”.

„Da, v-aș sfătui să faceți lucrul acesta, dar mai întâi este vorba despre dumneavoastră personal. Puteți să vă debarasați de tot gunoiul păcatelor, independent de faptul că fiul dumneavoastră este gata să vă ierte sau nu”.

El scoase o Biblie din geantă și răsfoii în ea. „Vă citesc acum un pasaj, ca și cum ar fi scris numai pentru dumneavoastră, și exact așa trebuie să-l auziți și să-l primiți”.

Bolnavul, așa avea impresia pastorul Lettler, aștepta acest pasaj ca pe o sentință. Numai Domnul nevăzut puttea face ca el să fie dispus să asculte cu o inimă deschisă. Doamne, sse rugă el în sinea lui „fă ca bolnavul să audă aceste versete ca un cuvânt ajutător și salvator.

Apoi, el citi din capitolul 53 al cărții profetului Isaia: „Într-adevăr, El a purtat bolile noastre și a luat asupra SSA durerile noastre. Noi însă L-am considerat ca Cel care a fost chinuit, lovit de Dumnezeu și torturat. Dar El a fost rănit din cauza faptelor noastre

rele și zdrobit din cauza păcatului nostru. Pedepsa apasă a: supra Lui, ca să avem pace, și prin rănilor Lui suntem vindecați”.

Pastorul observă că, în timp ce citea, biolnavul își închise ochii. De aceea, nu mai explică aceste cuvinte, ci aidăugă doar atât: „Și prin rănilor Lui sunt eu, Erich Seeger, vindecat”.

Buzele pacientului de: abia se mișcau atunci când răspunse: „Așa de simplu este? Când Dumnezeu mă va aducee la judecată, pot atunci să mă bazez cu adevărat pe suferințele lui Cristos pentru mine?”

„Numai pe ele, domnule Seeger, orice; altceva nu ajută”.

Parohul Lettler se rugă scurt, apoi apăsă! mâna bolnavului., De fapt, medita el „numai mâinile slabe se agață, de Dumnezeu; mâinile tari cred că n-au nevoie de El.

La ușă, el se întoarse încă o dată. „Țineți-vă cu toată încrederea de ceea ce scrie pe cartea poștală: „Cine-i vimovat pe pământ să nu-și mai acopere capul. El poate fi perfect salvatt de-și va pune-ncrederea-n Copil”.

Capittolul 8

Uschi Holzer stătea în bucătări<e și observa cu gândul în altă parte cum picura în vas cafeaua filtratăi. În ultimele zile, ea era cu gândul numai la tatăl ei grav bolnav.

Tot mereu îi vedea înaintea ochii lor fața palidă, slabă, ascuțită, ridată ca un copac pe care pădurarul a făcut o cruce, ca semn că este destinat tăierii. Mâna lui cândva viguroiasă atârna în jos fără vlagă pe lângă pat., Este limpede că i se apropie sfârșitul! erau gândurile ei.

— Ce bine că niciun om nu poate citi gândurile altuia!

El se uitase zâmbind la ea și șoptise ca și cum și-ar fi cerut scuze: „Da, Uschi, așa de repede poate omul să slăbească, de îndată ce ăla cu coasa își îndreaptă spre el ochii scobiți”.

Ea îi apucase spontan mâna. „E! i, tați, a fost într-adevăr o operație grea, dar toți sperăm să scapi curând de greu și să fii iarăși printre noi”.

Aceasta se întâmplase cu exact o săptămână în urmă.

Deasupra ei, în camera copiilor „Stephan de 6 ani și Marianne de 8 ani făceau gălăgie. Întrucât zgomotul creștea tot mai tare, ea se hotărî să le tragă o bătaie zdravănă la amnndoi. Totuși, chiar în clipa aceea se repeziră pe scări în jos, strigând: „Vine buni, vine buni!”

„Am văzut-o pe fereastră!” strigă fetița și fugi la ușă.

Femeia mai turnă un polonic de apă fierbinte în filtru, apoi alergă în urma fiicei ei. În prag stătea mama ei, adusă de spate și cu ochii înroșiți de plâns. Cei doi copii se uitară neliniștiți la bunica lor. Doamna Holzer își luă iubitor mama de umieri și o conduse în hol.

„Hai, mamă, scoate-ți mantoul și bea mai întâi o cafea fierbinte. E proaspătă, tocmai am făcut-o”.

Doamna Seeger dădu mulțumitoare din cap și-și încălzi cu răsuflarea caldă degetele reci ca gheața. E groaznic de frig, Uschi, dar asta este numai în afară. Altceva e mult mai rău”.

Ea își coborî vocea și se uită la cei doi copii, care o măsurau din cap până în picioare curioși și plini de: așteptare. Când venea bunica, totdeauna aducea ceva cu ea. Stephani se uită pe furiș la sacoșa ei pe care o pusese lângă cuier. Apucă încrezător mâna bunicii lui și se uită la ea de jos în sus: „Ne-ai adus ceva?”

Ea dădu din cap că da și dădu înecăruia dintre ei câte o ciocolată.

„O, mulțumesc, buni”, ziseră e: și cu fața strălucind de bucurie, și Stephan rupse imediat ambalajul.

„Este rău cu tata?” întrebă încet tânăra femeie.

Doamna Seeger se uită la nepoții ei.

„Copii, mergeți afară la joacă și lăsați-mă un pic singură cu bunica”, le ceru Uschi celor două ghemuri de energie.

Fata ar fi rămas bucuros lângă cele două femei, dar micuțul o trase după el. „Hai sus, Marianne, să ne jucăm mai departe!”

Curând după aceea, cele două femei stăteau comod față în față în camera de zi și-și beau cafeaua.

„Ce bine îmi face”, zise cea mai în vârstă și luă în mâini ceașca cu cafea fierbinte.

Fiica își trase fotoliul mai aproape de mama ei. „Cum îi merge astăzi tatii? Miercuri nu mi-a plăcut deloc cum arăta. Mâna îi atârna așa de moale pe lângă pat, de parcă n-ar mai fi avut nicio vlagă în ea”.

Doamna Seeger ascultă atentă zgomotul care venea din camera copiilor și păru să se liniștească. În afară de fiica ei, nimeni nu mai avea voie să audă următoarele cuvinte.

„Trebuie să ne pregătim pentru ce este mai rău, mi-a zis

doctorul. Ei fac desigur tot ce le stă în puteri, dar omenеște vorbind nu mai e nimic de făcut. Poate să se întâmple foarte curând”.

Mâna tinerei femei tremura în timp ce ducea la gură ceașca cu cafea.

„Ai timp de 65 de ani un tată robust, puternic, neclintit de nicio furtună, și dintr-odată îți vine o asemenea veste. Este pur și simplu inimaginabil, mamă. Ce plin de viață era încă la ziua lui de naștere!”

„Dacă l-ai fi văzut cum arăta azi! Uschi... pur și simplu nu-ți poți veni în fire”, zise mișcată doamna Seeger.

„Știe tata cât de gravă este situația lui?”

„Da, știe”.

Cele două femei tăcură o vreme.

Doamna Seeger se uită – când reluu din nou discuția – pe lângă fiica ei. „Acum tata mai are o singură dorință. Ar vrea să vorbească cu Roland. Câteva colinzi de Crăciun, pe care un grup de tineri le-au cântat bolnavilor, l-au schimbat din temelie pe tata...”

Ea se întrerupse și surâse gânditoare. Apoi apucă ambele mâini ale fiicei ei și le trase spre ea. „Ah, Uschi, ar fi trebuit să-l vezi. Ceea ce nu s-a întâmplat niciodată în toți anii căsniciei noastre, a făcut astăzi”.

„Și-a cerut cumva scuze, mamă?”

„Încă și mai mult. Cu lacrimi în ochi, mi-a cerut iertare. De abia acum și-a dat seama cât de egoist s-a purtat cu noi toți, dar nu mai vede nicio posibilitate să repare ceva”.

„A spus tata cu adevărat lucrul acesta?”

„Da, era de nerecunoscut, dar poți să te gândești, Uschi, cu câtă bucurie i-am iertat totul. Iar după discuția noastră era o lumină pe fața lui cum nici nu-ți poți închipui.

Tot mereu îmi apăsa slab mâinile și șoptea: „Anna, îți mulțumesc, îți mulțumesc! apoi și-a ridicat capul de pe pernă, și mi-am pus urechea lângă gura lui., Anna, a spus el „mai este ceva care mă chinuie mult. Bănuiam ce era, dar am vrut să-l aud pe el însuși. El n-a șovăit nicio clipă să-mi destăinuie ce-l durea: „Roland și cu mine trebuie să avem o discuție împreună. Vreau să mor în pace, înțelegeți?”

„Da, el contează pe asta, și am avut impresia că nu-i este teamă de moarte. Doar o dorință trebuie să-i mai îndeplinim, să-l facem pe Roland să vină încoace ca să-și mai vadă o dată tatăl”.

Uschi își dădu fotoliul înapoi și se duse la telefon. „Atunci să acționăm imediat, mamă, ca Roland să vină repede înapoi. Ai numărul lui de telefon?”

Ea observă speriată că mama ei tremura din tot corpul. „Ce ai, mamă?”

„L-am sunat deja. Astăzi, imediat după ora de vizită, de la poarta spitalului! Am vorbit cu Roland”.

Tânăra femeie făcu ochii mari. „Și?”

„A refuzat cu răceală o vizită la tata”.

„A refuzat să împlinească ultima dorință a tatii!” strigă Uschi revoltată. „Asta nu mai este om!”

Se uitară amândouă spre ușă. În deschizătura ușii stătea soțul lui Uschi. Oarecum surprins, el păru să înregistreze tulburarea nemăsurată a soției sale.

„Ce s-a întâmplat, Uschi?” vru să știe Walter, care sosise chiar atunci de la lucru.

„Tata dorește să vorbească cu Roland, și acesta... și Roland a refuzat cu nesimțire”.

„Este adevărat, mamă?” i se adresă ginerele.

Ea dădu din cap, dar nu se uită la el. „Din păcate, Walter, este adevărat”.

Bărbatul se așeză lângă ele la masă. „Așa ceva nu se poate! Ce i-a făcut atunci tata?”

„Da, ce i-a făcut tata”, repetă doamna Seeger. Privirile ei se întâlneau cu ale ginerelei ei. Ea se gândi dacă să-i relateze discuția avută cu soțul ei. Atunci interveni fiica ei.

„Mamă, cred că știu de ce refuză Roland discuția cu tata. Sunt câțiva ani de atunci, de când l-am luat la o parte pe Roland și l-am sfătuit să nu se mai poarte cu tata de parcă n-ar exista. Și știi ce mi-a răspuns? Ani de zile i-a frânt tata inima, și mai ales o oră anume nu poate și nu vrea s-o uite. Asta trebuie să fie!”

„Exact, Uschi. Despre aceasta a vorbit tata astăzi, despre seara aceea nenorocită când a distrus masa pregătită de sărbătoare și m-a bătut brutal în fața băiatului. El știa încă totul, fiecare amănunt, și am văzut, în timp ce povestea, cum i s-a acoperit fruntea cu broboane mari de sudoare.

I le-am șters. Atunci s-a uitat recunoscător la mine și a șoptit: „Înțelegi, Arma, ora aceasta stă ca un bloc de stâncă asupra mea. De aceea trebuie să vină Roland încoace; vreau să mor în pace.

Printre suspine, i-am spus lui Roland toate acestea la telefon, dar el le-a numit doar, vorbărie sentimentală când omul e îngrozit de moarte. Și a zis că este un lucru arhicunoscut că, atunci când se apropie de sfârșit, omul devine și mai religios”.

„Și ce vrei să-i spui acum tatii?” întrebă Uschi îngrijorată. „El speră totuși ca Roland să vină!”

„Da, ce să-i spun tatii? Pur și simplu nu pot să pricep cum de am un asemenea fiu”.

Doamna Seeger căută să le prindă amândurora privirea. „Dar nu numai trăirile din anii lui de tinerețe l-au făcut să fie așa de rece și de nesimțitor. Roland a fost otrăvit treptat de cărțile pe care le-a citit mai târziu. Cel puțin așa a înțeles și tata.

Îmi amintesc încă foarte bine. Roland de abia împlinise șaptesprezece ani, când i-am găsit cărțile lui Nietzsche. Atunci am citit negru pe alb niște propoziții subliniate, cum ar fi: „Creștinismul este religia celor suferinzi, a celor bolnavi și a celor slabi.

Plină de neliniște am frunzărit pagină după pagină, am citit mici fragmente, și dintr-odată mi-am dat seama de ce vorbea Roland tot mereu de propria putere și de o impunere a voinței proprii. Atunci am descoperit pe o pagină care era tipărită doar pe jumătate că Roland scrisese dedesubt o mulțime de lucruri. Am fost zguduită când le-am citit”.

„Ce scria dedesubt?” întrebară cei; doi ascultători ca dintr-o singură gură.

Doamna Seeger își dădu la o parte o șuviță de păr care îi cădea pe față. „Știu doar care era sensul lor. Roland făcea acolo un soi de monolog: „Oare încă n-au observat aceia că noțiunea creștină cu privire la păcat este cea mai rea formă de auto-necinstire...? Erau acolo scrise mult mai multe lucruri, dar mi s-a părut că acesta era un răspuns suficient pentru comportarea lui Roland, o comportare pe care nu și-a schimbat-o până astăzi”.

Tânăra femeie ascultă atent zgomotele de sus. Cei doi copii păreau să se fi luat din nou la harță, căci cel mic țipa pe cele mai înalte

tonuri.

„Cred”, bărbatul se ridică de la locul său, „că celor de sus le merge prea bine”. El ieși din camera de zi, în timp ce soția lui puse cana de cafea și ceștile goale pe o tavă.

După aceea, se adresa mamei sale: „Acum înțeleg totul mult mai limpede. Pentru Roland, iertarea nu este altceva decât slăbiciune, purtare umilă, supunere și așa mai departe”.

Soțul ei care, în timp ce se întorcea, auzise ultimele cuvinte ale soției sale, dădu gânditor din cap: „Fortăreața va fi greu de cucerit. După cât se pare, Roland se autosugestionează acum neîntrerupt: Numai să nu devii slab, numai să nu devii slab!”

„Cu toate acestea, nu vom lăsa nimic neîncercat”, răspunse Uschi. „Mai sun o dată. O să-l rog ca în acest caz să renunțe totuși la poziția lui”.

„Dacă crezi că are rost, Uschi”, spuse doamna Seeger obosită, „dar nu prea cred că o să ai mai mult succes ca mine”. În ochii ei apărură o lucire de duritate. „Dacă nu vine la tatăl lui, ci îi refuză această ultimă dorință, atunci – atunci nu mai am nici eu fiu. Poți să-i transmiți asta din partea mea”.

Ce doi soți arătau surprinși și consternați. Cât de disperată trebuia să fie mama ca să îndrăznească să ia o asemenea hotărâre!

Doamna Seeger observă privirile celor doi. „Sunteți mirați, nu-i așa? Dar eu vorbesc foarte serios. Tata mi-a cerut iertare. Eu nu neg că am trăit ani grei alături de el. N-au fost multe zile însorite, dar el mi-a cerut totuși iertare, și eu l-am iertat, l-am iertat din toată inima”.

„Bine, atunci hai să facem o ultimă încercare, mamă”.

Doamna Seeger dădu numărul de telefon al fiului ei, și fiica îl formă. Ea ținea încordată receptorul la urechea stângă, dar la celălalt capăt al firului nu ridică nimeni receptorul.

„Se pare că nu este acasă, mamă, sau bănuiește cine îl caută”.

Walter Holzer își făcu de lucru la raftul din bucătărie. El scoase din sertar un atlas auto. Cele două femei se uitară la el, când zise dintr-odată: „Sunt doar vreo 250 de kilometri până la Hanovra”.

„Vrei cumva...” întrebă doamna Seeger.

„Chiar așa, exact asta am de gând să fac, și suntem datori tatii lucrul acesta, mamă. Uschi și cu mine plecăm la Hanovra ca să

încercăm să rezolvăm problema. El ar trebui să fie cu adevărat total împietrit în interiorul lui dacă rămâne totuși la nu-ul său”.

„Chiar vrei să faci asta?” zise ea fără să-i vină să creadă.

„Da. Rămâi în seara asta la noi, ai grijă mâine de copii, iar noi pornim la drum”.

„Nu voi uita niciodată ce-ați făcut pentru mine!”

Capitolul 9

Dis-de-diminează, soții Holzer porniră la drum. În depărtare, pădurile întunecate de molizi se detașau de albul orbitor al câmpurilor care se întindeau de-o parte și de alta a șoselei ca niște lințolii uriașe.

Cei doi ședeau tăcuți unul lângă altul. Fiecare se lăsa în voia gândurilor proprii. Walter privea atent prin parbriz., Ce bine, îi trecu prin minte „că cel puțin n-a nins pe șosea”.

El își închipui aerul ironic și superior al elegantului său cumnat. O voce lăuntrică îi spunea că degeaba vor face călătoria, dar se feri să exprime cu voce tare aceste gânduri.

După trei ore de călătorie obositoare, apără în sfârșit o tăbliță albastră pe marginea din dreapta a autostrăzii: „Hanovra – Centru”. Walter Holzer semnaliza și o luă spre ieșirea de pe autostradă.

Nu la mult timp după aceea se aflau în fața blocului cu apartamente în care locuia Roland Seeger. Era o clădire foarte modernă. Privirile lui Walter se îndreptară spre fațada blocului. El dădu din cap aprobator: O asemenea locuință puteau să-și permită numai oameni înstăriți, și dintre aceștia făcea fără îndoială parte și Roland cu salariul său de director.

Ei își parcară mașina în apropierea blocului și coborâră. Uschi se uita pieziș la soțul ei și trase adânc aer în piept: „Iată-ne ca doi aventurieri! Ca să fiu sinceră, mi-e cam teamă; teamă de propriul meu frate”.

Ea își apucă soțul de mâneca pardesiului său verde: „Totuși, Walter, poate că este mai bine dacă vorbesc eu mai întâi cu Roland”.

„Crezi?”

Ea dădu din cap. „Da. S-ar putea ca în stilul lui ironic să vorbească imediat despre o, arestare, dacă vii acum cu mine sus”.

„Bine, Uschi, îți cunoști mai bine fratele. Între timp o să mă duc la cafeneaua pe lângă care tocmai am trecut. Cel târziu într-o oră vin să

te iau”.

„Este în regulă, dar acum să vedem dacă e acasă”.

Ei se apropiară de bloc și citiră multe plăcuțe cu nume. „Uite-l „Roland Seeger”.

Uschi apăsă pe butonul soneriei, și amândoi ascultară încordați. Se auzi un zumzet în interfon, pe urmă îi auziră vocea. „Cine-i?”

„Sunt eu, Uschi, sora ta”.

Omul de sus nu-și putu înăbuși o exclamație de surprindere. La așa ceva nu se așteptase deloc.

Walter Holzer se uită în ochii soției sale. „Deci, dragă, rămâi cu bine, și mult succes!”

El stătu șovăielnic încă un timp în fața blocului și se uită după ea, până ce dispăru înăuntru.

Ar fi trebuit s-o însoțesc, își zise el., Vai de el dacă o să se poarte urât cu Uschi, atunci o să cunoască o altă fațetă a cumnatului său! Se duse încet spre mașină. Dar, cugetă el „poate că totuși este mai bine dacă cei doi frați vorbesc mai întâi singuri unul cu altul.

Între timp, doamna Holzer urcă cu liftul, în timp ce inima îi bătea tare. Era un bloc distins, îngrijit. Ajunsă sus, ea își văzu fratele stând în pragul ușii deschise. El se uita spre ea ca spre o străină. Își dădură mâna fără să scoată o vorbă. În privirea lui nu era nicio bucurie. Era limpede că știa exact ce-o adusese acolo în Hanovra. „Sau oare trebuia să...?”

El exprimă spontan primul gând care îi veni: „A murit, Uschi?”

„Nu, dimpotrivă, mortul ești tu!” trase ea prima salvă, și văzu imediat că se înfurie peste măsură când auzi aceste cuvinte. Fața i se posomorî și mai mult. El o trase violent în hol și încuie ușa.

„Hai mai întâi înăuntru, te-ai molipsit de la frigul de afară”.

Ea izbucni într-un râs ironic: „Tu trebuie să-mi spui asta, chiar tu!”

El o ajută să-și dezbrace mantoul și-l atârână pe un cârlig de pe cuierul din fier forjat. Domol, ca și cum ar fi ținut s-o liniștească, își puse mâna pe umerii ei și o conduse într-o cameră spațioasă, luxos mobilată.

Deși nu voia să arate aceasta, el putu să-i citească în ochi o mare admirație. „Ja loc, surioară!”

Ea se lăsă să cadă într-un fotoliu moale de piele și începu să plângă. Călătoria lungă, salutul său rece, apoi misiunea ei grea, toate acestea erau prea mult pentru nervii ei.

„Cam așa mi-am închipuit întâlnirea noastră”, zise el sec. „Știam eu că mama te va pune pe urmele mele”.

Ea se uită în ochii lui. „Roland, cum de-ai ajuns aici, să refuzi mâna pe care ți-o întinde tata aflat pe moarte!”

„Nu vorbi așa de pompos!”

— Tată! Numai asta tot aud. Când s-a dovedit el tată? Pe atunci erai încă în scutece, pentru a avea un cuvânt de spus!”

„Asta nu schimbă cu nimic faptul că acum te roagă să vorbești cu el, pentru că trece printr-un mare zbucium lăuntric”. Uschi Holzer nu bănuia că prin cuvintele „zbucium lăuntric” atacase o problemă spinoasă. Pentru Nietzsche, conștiința și tot ce depindea de ea nu făcuseră altceva decât să toarne gaz peste foc, și în această privință Roland Seeger nu era mai prejos decât maestrul său.

Zbucium lăuntric! Chinuri ale conștiinței! Așa au început toate durerile nașterii pentru omul religios. El zâmbi cu cinism și se lăsă pe spate în fotoliu.

„De aceea nu-l tratează nici viermii mai cu îngăduință!”

Tânăra femeie încremeni de spaimă. Această propoziție o atinse ca un fier înroșit. „Iar tu ești încă de pe acum putrezit lăuntric, chiar dacă învelișul și carapacea ta de aici”, și ea arătă mânioasă mobilele lustruite, „sunt încă așa de sclipitoare”.

El se pregăti să dea o ripostă, dar ea îl fulgeră furioasă cu privirea și îi curmă vorba. „Știu, dragul meu, tu nu crezi în Dumnezeu, dar îți garantez că îl vei întâlni, și atunci n-aș vrea să fiu în pielea ta. Și încă ceva...” – De mânie, ea nu văzu cum se înroșea și fața lui –, „tu, băiatul model, care vrei totdeauna să ne faci să credem că numai tu o iubești pe mama...”, ea părea că vrea să-l străpungă cu degetul ei arătător, „tu însuși ești cuiul de sicriu al propriei tale mame. Nu tata, așa cum îți place să prezinți lucrurile, ci tu o vei avea la sfârșit pe conștiință!”

Acum, Roland Seeger nu se mai putu stăpâni. Dintr-odată, el își dădu fotoliul înapoi, sări în picioare și făcu un pas spre ea.

„Repetă încă o dată!” răcni el la ea, și ochii îi scânteiară

periculos. „Crede-mă, mama este cu adevărat singura pe care am iubit-o!”

„Ei, aș, tu nici nu poți iubi de fapt. Dacă măcar te-ai iubi pe tine însuși, dar nici măcar de asta nu ești în stare. Ți-e scârbă de tine însuși!”

„Ți-ai golit acum fierea?” întrebă el cu răceală.

„Stai liniștit, termin acuși, doar un lucru îți mai spun: Dacă nu vii la tata, atunci...”

„Atunci ce?” tipă el la ea, și Uschi se uită țintă la fața lui dură, palidă ca ceara. „Atunci ce?” repetă el cu voce amenințătoare.

„Atunci trebuie să-ți transmit din partea mamei că nu mai are niciun fiu”.

Roland Seeger își ridică mâna ca s-o lovească pe sora lui. Ea se ghemui în fotoliu: „Ia lovește-mă! Asta ar fi cel puțin un semn că mai ai încă sentimente”.

Se întâmplă ceea ce nu era de așteptat. El reuși să-și stăpânească mânia aprinsă. Se lăsă să cadă în fotoliu și-și ținu mâinile înaintea feței. „De ce nu mă lăsați în pace? Mi-a păsat mie vreodată de voi? De ce vă pasă atunci de mine? Cu ce sunt eu de vină dacă cineva care se teme de moarte strigă la un Dumnezeu care de fapt nu există?”

Uschi Holzer își părăsi locul și păși pe covoarele moi până la fereastra mare. Se uită în jos pe stradă. Văzu strălucind în amurg nenumăratele pătrate de lumină. Se întoarse apoi încet și se uită la fratele ei.

„Îți place atât de mult să te dai mare, Roland, și nu faci decât să repeți cuvintele pe care alții au vrut să te facă să le crezi. Tu, om de afaceri lucid, dă-mi un singur certificat de garanție că nu există Dumnezeu! Dar tu nu ai niciunul. Tu nu ești sigur de ceea ce crezi. Simți prea bine că vine ziua răfuieiilor, și atunci propriul tău tată te va acuza înaintea lui Dumnezeu”.

„Încetează odată cu predica! Dacă ai ști cum mă scârbește lucrul acesta!”

Se auzi soneria interfonului.

„Cine-o mai fi?”

„Presupun că este Walter”.

„Credeam că ai venit cu trenul”.

„Nu, am pornit la drum cu mașina noastră, doar că ne-am gândit că este mai bine dacă mai întâi vorbesc eu singură cu tine”.

El izbucni într-un râs batjocoritor. „Să vorbești singură cu fratele tău, frățiorul și surioara, care au amândoi același tată, nu-i așa?!”

„Ei da, cel puțin asta n-o poți nega”.

Roland Seeger nu dădu niciun răspuns. El se duse la interfon. Cumnatul său Walter se anunță. Nu se liniștise în cafenea și se gândise tot timpul numai la soția lui.

Imediat după aceea, cei doi bărbați se aflau față în față, meseriașul de treabă și elegantul om de afaceri.

„Nu vrea, Walter, nu vrea!” Uschi se aruncă în brațele soțului și izbucni în plâns.

El o mângâie liniștitor pe păr. Privirile lui le căutară pe ale celuilalt.

„Cumnate, eu nu sunt unul care să rostească maxime pioase și versete din Biblie, și mai știu că fiecare trebuie să-și vadă de treaba lui, dar vreau să te asigur de un lucru, că o să ți se plătească cu aceeași monedă, pe cât de adevărat este că sunt acum în camera ta”.

„Sper ca lucrul acesta să se schimbe în următoarele minute”, rosti rece cel din fața lui. „Mi-ar plăcea să mă lăsați singur. Vă rog!” Mâna lui întinsă arăta clar spre ușă.

„Ușurel, cumnate, suntem aici din cauza mamei. Din cauza mamei, pe care o iubești atât de fierbinte”. Era evidentă ironia din vocea lui Walter Holzer.

„Las-o în pace pe mama!” zise Roland Seeger.

„Ea ne trimite cu cererea soțului ei aflat pe patul morții, care de altfel este și tatăl tău”.

Roland Seeger păru o clipă să ezite. El își mușcă buza de jos până ce ea se albi, dar după aceea își redobândi stăpânirea de sine. Vocea lui răsună deodată ca o bandă nesimțitoare de magnetofon. „Ei bine, atunci spuneți-i mamei mele că nu voi veni să mă pocăiesc târându-mă în genunchi înaintea bătrânului domn. Mi se pare că încercarea lui de a mă înjosi ca sclav înseamnă că vrea să se bucure de ea ca de un ultim triumf. Dar nu-i fac eu plăcerea asta. Da, ia nu mă mai privi așa de îngrozită, Uschi! Numai să nu devin slab, așa a spus un om

important din lumea spiritelor. Nici voi nu veți reuși să-mi desființați principiile”.

„Și ce să spunem concret mamei? Ai cumva o propunere, tu cu maximele tale înțelepte?”

Roland Seeger rămase dator cu răspunsul. El își aprinse o țigară, fără să-i ofere una și cumnatului său, apoi se duse la fereastră și se uită afară. Seara se lăsa peste oraș, numai departe la orizont mai era o fâșie gălbuie. După multă vreme, el se întoarse și o privi pe sora lui.

„Vreți să dormiți aici în Hanovra? Vă plătesc eu hotelul”.

Ea clătină din cap, cu o privire plină de dispreț: „Mai degrabă i-aș câștiga pe stradă decât să primesc de la tine chiar și un singur banuț”.

Roland tresări la auzul acestor cuvinte dure, de parcă ar fi primit o lovitură de bici. Păru să înțeleagă dintr-odată ce putea fi ura. Ura însemna izolare, o înghețare sau blocare a oricărei relații.

Uschi Holzer îl luă de braț pe soțul ei. „Hai, Walter, misiunea noastră a eșuat. Trebuie să ne întoarcem la tata, altfel ajungem prea târziu”.

El își puse mâna pe umerii ei. Ea nu-și îmbracă mantoul, ci-l luă de pe cuier și-l puse pe braț. La ușă se întoarse încă o dată. Ochii îi erau plini de lacrimi: „Roland, el este la spitalul orășenesc, secția 14, camera 33. El așteaptă, Roland!”

Dar Roland Seeger nu-i mai dădu nicio atenție. Walter Holzer își împinse soția spre ușă fără să rostească niciun cuvânt, și după câteva minute mașina se îndrepta din nou prin lumina amurgului spre autostradă.

Capitolul 10

Imediat după plecarea celor doi vizitatori, Roland Seeger plecă de acasă și rătăci fără țință prin oraș. Străzile împodobite pentru Crăciun, care altminteri sporeau foarte mult sentimentul său de viață, aveau astăzi un efect apăsător și rece asupra lui.

El își căută restaurantul pe care îl frecventa cu regularitate, cu intenția de a uita episodul neplăcut cu rudele lui în încăperile confortabile și rustice și în caz de nevoie să-și înece în alcool gândurile care îl învinuiau. Ce rușine că încă mai erau active în el muștrările de conștiință!

În cele din urmă rămase la o singură halbă de bere, și la scurt timp după aceea se afla din nou pe stradă. Nu se simțea deloc în apele lui. În lăuntrul lui se dădea o luptă între mânie și rușine. El se uita cu invidie la oamenii care treceau pe lângă el râzând și sporovăind. Gândurile lui erau tot mai negre, pe măsură ce se apropia de casă pe trotuarul nins ușor.

Ajuns în locuința lui, răsfoi prin programul TV, în speranța de a-și distra gândurile printr-o emisiune interesantă. Totuși, după telegenral închise televizorul și se lăsă pe spate în fotoliu.

Înainte cu exact două ore stătuse față în față cu sora lui. Roland încă mai avea în urechi cuvintele ei: „Mai degrabă i-aș câștiga pe stradă, decât să primesc de la tine chiar și un singur bănuț. Chiar și ochii cumnatului său aveau o privire speriată. Era limpede că o asemenea idee fusese și pentru el prea de tot.

În lături cu aceste gânduri! își ordonă lui însuși Roland Seeger. Mai bine să se culce, iar a doua zi dimineață mahmureala va fi dispărut ca o infecție învinsă de antibiotic.

Noaptea se trezi speriat dintr-un somn agitat. Întoarse dezorientat capul spre ceasul deșteptător, pentru a încerca să vadă după cifrele fosforescente ce oră era. Doar câteva minute trecuseră după ora trei. El se întoarse încăpățânat pe cealaltă parte și încercă din nou să adoarmă, dar nu reuși. Auzea tot mereu vocea surorii lui: „Tu ești cuiul de sicriu al propriei tale mame”.

O asemenea nerușinare! Cum am permis eu să mi se spună așa ceva! medita el. Gândurile îl purtau în trecut, fără să le poată împiedica. Imagini și evenimente dădeau buzna unele peste altele. De decenii considera tot mereu drept greșeală răutatea tatălui său și uita că și în viața lui trăgea după sine o dâră lată de fapte rele și cuvinte urâte. Prin felul său disprețuitor și rece ca gheața tăiase brutal toate legăturile unor relații de abia înfiripate sau mai vechi!

Dacă se gândea de exemplu numai la Karin! Din ziua aceea ploioasă de septembrie n-o mai văzuse. Ea nu mai venise niciodată în parc. Pradă unei tensiuni interioare, el îi așteptase pe amândoi în zilele următoare, dar banca rămăsese goală. Nu-și dusesese la îndeplinire intenția de a o suna odată. La ce bun?

De câteva ori – o, Doamne, dacă ar fi bănuț ea ceva! – se furișase

seara prin preajma locuinței ei, citise scrisul cam șters de pe plăcuța cu numele de familie, dar nu îndrăznise să apese pe sonerie. Ei păreau să facă parte din lumi diferite.

Roland Seeger se dădu jos din pat și merse încet până la baie. Între timp se făcuse ora patru., Ar trebui să-mi fac o cafea. Este bună și pentru trup, și pentru suflet. El zâmbi în sinea lui., Suflet!? își aminti de rugăciunea sceptică a unui ateu care se rugase astfel pe patul de moarte: „Dumnezeule, ai milă de sufletul meu, dacă am vreunul”.

În timp ce Roland Seeger se întorcea în bucătărie, începu – ca de atâtea ori în ultimul timp – să poarte o discuție cu sine însuși: „Da, băiete, dacă ai cumva un suflet, atunci este tare pipernicit. El caută o oală în dulapul din bucătărie, o umplu pe jumătate cu apă și o puse pe mașina de gătit electrică, apoi se duse încă o dată în baie. Se așeză în fața oglinzii și-și examina amănunțit fața. –, Bătrâne prieten, de la patruzeci de ani moartea începe să lase urme.

Își pipăi tâmplele cu degetele sale subțiri., Cel cu coasa s-a apucat deja să-și graveze ridurile în piele. Iar angajații continuă să-l măgulească: Nu, domnule director, ce bine arătați!

— Complimente pentru nimic. De aceea: să rămâi perfect lucid și să nu te lași înșelat! Patruzeci de ani dispăruseră pur și simplu, și probabil că și el însuși va fi ras de pe suprafața pământului cândva în următorul deceniu sau poate că în celălalt. Așa urma să se întâmple într-un viitor nu prea îndepărtat. Ceea ce rămânea era numai și numai ziua de azi, clipa de acum.

Pe Roland Seeger îl luă cu frisoane. Oare acestea proveneau de la gândurile sale de iarnă, sau de la încălzirea redusă? El se înveli în halatul său călduros de baie și se duse din nou în camera de zi.

Se puse pe canapeaua îmbrăcată în piele și se gândi la tatăl său. I se părea de necrezut că acest om sănătos tun voia să se retragă pentru totdeauna într-un mod atât de surprinzător. Și ce va lua cu el în mormânt acest Napoleon al familiei? El, pe care soția lui îl ascultase la fel de necondiționat ca și armata franceză pe marele corsican. Cât mai căutase să-și câștige recunoaștere atât în ascuns, cât și pe față!

Pe mașina de gătit clocotea apa în oală. Roland Seeger se ridică din poziția culcat. Pe spinare simți un fior rece. Fixă termostatul încălzirii centrale la o valoare mai mare și-și făcu o cafea tare. „Văd

urcând valurile nihilismului!" își aminti el de cuvintele lui Nietzsche, atunci când nivelul lichidului brun crescuse în vasul de sticlă.

Omule, ai o fantezie de toată frumusețea, se minună el față de sine însuși. Își turnă o ceașcă plină și scoase din dulap și câteva fursecuri. Apoi bău pe îndelete înghițitură după înghițitură. În încăpere se răspândi o căldură binefăcătoare.

Gândurile lui alunecară în trecut. I se părea că cineva trage o perdea la o parte și că înaintea lui se întinde un loc de odihnă însoțit și plin de păduri.

Cu o mișcare a mâinii, Roland Seeger încercă să alunge amintirea. Oare de ce uitase total acel eveniment și cine îl proiecta acum ca un diapozitiv pe peretele prezentului său?

Putea să fi avut pe atunci șapte sau opt ani. Tatăl său și cu el plecaseră la un punct turistic din apropierea orașului. Închiriaseră o barcă de lemn și vâlsiseră pe lacul liniștit dintre păduri. Pe malul din partea cealaltă a lacului îi chemau umbrele multicolore de soare, totuși piciului i se părea ispititor un singur lucru: un afiș în culori vii cu un cornet uriaș de înghețată având trei bile deasupra. O singură dorință îi umplea inima: „Tați, cumpără-mi o înghețată!”

Tatăl lui lăsase să alunece prin apă vâslele fixate bine și deschisese portmoneul uzat, arătându-l micuțului. „Uită-te în el și vezi că nu mai sunt alți bani decât cei cu care să luăm autobuzul spre casă. Ți-aș cumpăra cu plăcere o înghețată, dar apoi trebuie să facem pe jos cei opt kilometri până acasă la mama”.

„Tați, înghețată”, cerșise el mai departe cu o voce plângătoare.

După ce barca ajunsese scrâșnind pe pietrișul de pe malul lacului, tatăl lui îl luase de mână și se duseseră drept la chioșcul de răcoritoare. „O înghețată pentru băiat!”

Putea încă să audă și azi această propoziție, care sunase pe atunci ca o muzică, de parcă ar fi fost ieri. El luase fericit cornetul cu înghețată din mâna vânzătorului, cu trei biluțe deasupra, exact cum era înfățișat pe panoul publicitar.

„Acum, micuțule, hai să ne luăm picioarele la spinare”, îi zisese tatăl și îi făcuse încurajator cu ochiul, apoi porniseră veseli la drum.

Totuși, nu ajunseseră prea departe, că se întunecase brusc cerul și începuse o furtună cu fulgere și tunete. Totuși, el nu simțise nicio

teamă, își pusese plin de încredere mâna micuță în cea mare și puternică a tatălui său. Ei se adăpostiseră sub streășină lată a unui hambar dărăpănat. Prevăzător, tatăl său îl învelise cu haina lui largă și-l ținuse strâns lângă el. Când, după mai multe ore, se afla în patul lui cald, ultimul lui gând fusese: „Am cel mai bun tătic din lume!”

Cu surprindere, dar în același timp cu un sentiment ciudat de bucurie, Roland Seeger băgă de seamă că ochii i se umpleau de lacrimi. Deci nu era în așa măsură de împietrit, încât să nu mai fie în stare de nicio emoție.

Numai să nu devin slab, își bătu joc o voce în interiorul lui.

Cine însă putea să guverneze această „devenire”? Să devină slab sau nebun – dar fusese oare în stare Nietzsche să nu cadă pradă nebuniei?

Roland Seeger se plimba încolo și înapoi prin spațioasa lui cameră de zi. Oare aceasta să fi fost singura alternativă a lui Nietzsche: să devină slab ori nebun? Filosoful se împotrivise slăbiciunii mult timp și cu succes, dar nu reușise să împiedice nebunia.

Roland Seeger își întrerupsese mersul neobosit de colo-colo și încercă să aducă ordine în simțămintele sale confuze. Se simțea pe deplin stăpân peste gânduri. De nebunie era foarte departe. Totuși, apărea în el ceva întunecat și neliniștitor care îi inspira teamă, ca un rechin care venea din adâncul mării și se apropia de țărm: cunoașterea propriei sale vinovății. El încercă să alunge senzația aceea, dar imaginea acuzatoare a tatălui său stătea prea intensă înaintea lui.

El folosisese pe atunci expresia „mic proletar sărac” și alte expresii înjositoare asemănătoare pentru tatăl lui, dar prea puțin îl întrecuse în cultură și educație. La acest gând simți cum roșea la față de rușine. „Cu adevărat, nu ești cu nimic mai bun decât bătrânul tău domn, constată el în mod cinstit.

Își șterse ochii de lacrimi cu mâna. Deodată, o văzu pe sora sa în fața lui, ultima ei privire cu care se uitase la el: „Roland, el este la spitalul orășenesc, secția 14, camera 33. El așteaptă, Roland!”

Așa cum făcuse tot mereu în anii copilăriei lui, mai puțin din mânie cât mai degrabă dintr-un fel de încurcătură și perplexitate, bătu energic cu piciorul drept în dușumea. „El așteaptă, Roland!”, repetă el cuvintele surorii sale. „Dacă mai așteaptă”, adăugă el încet.

Ai ajuns acum în situația de a declara sus și tare starea de criză a sufletului tău? i se oferi iarăși în clipa următoare ca ajutor o vorbă a lui Nietzsche.

„Poate că îmi pierd mințile, sau le-am pierdut deja; în orice caz”. Și vocea lui Roland Seeger era plină de îndârjire, ca și cum s-ar fi împotrivit unuia prezent în cameră, „în orice caz plec la tata, și încă imediat, cu următorul tren potrivit!”

El își dădu o palmă peste frunte. „Omule, nu merge!” Aveau azi o ședință importantă pe linie de afaceri, de la care nu putea lipsi în niciun caz. Dar mâine, mâine va pleca. „Tată, mai rezistă câteva zile până ce vin!”

Capitolul 11

La ședința din după-amiaza următoare, Roland Seeger reuși doar cu mare greutate să se ocupe de chestiunile și problemele economice ale firmei și să contribuie cu sfaturile care erau așteptate din partea lui. Unuia dintre domni nu-i scăpă neatenția sa lăuntrică și îi aruncă o privire dojenitoare. Roland Seeger interpretează corect această privire. El se aplecă spre cel care stătea în fața lui și îi șopti: „Tatăl meu e pe moarte, domnule Berger”.

Fața bărbatului arăta o jenă vizibilă. El îi făcu semn cu capul lui Roland ca pentru a-și cere scuze și chiar îi strânse mâna, murmurând ușor: „Vă înțeleg foarte bine, da, vă înțeleg perfect”.

Roland Seeger își propusese ca a doua zi dimineată să plece cu primul tren, dar gândurile nu-i dădeau deloc pace. El își imaginează cele mai îngrozitoare lucruri. Mai bine lua trenul de noapte, și atunci putea fi chiar în dimineata următoare în orașul său natal!

După terminarea orelor de lucru se grăbi să ajungă acasă, își împacheta în grabă câteva lucruri și comandă telefonic un taxi. De abia când se rezemă pe spătarul moale din compartimentul trenului rapid se mai liniști puțin.

Ca și când ar fi avut un binoclu, aducea cât mai aproape posibil în fața ochiului său interior figura tatălui său. Oare de ce aproape dispăruseră din amintire întâmplări ca aceea cu înghețata, în timp ce amintirile negative răbufneau în el ca un foc bine întreținut?

Aici părea să se fi împlinit o lege omenească nescrisă, și anume că ura pătrunde și se cuibărește în inimă mai ușor decât iubirea. O

poezie pe care bătrânul său director de școală o recitase ocazional cu mult patos spiritualiza gândurile lui: „O, dragă, iubește cât timp poți, o, dragă, iubește cât timp ești lăsat, căci vine ora, vine ora, când o să stai lângă morminte și-o să plângi”.

„Da, dacă ar fi vorba doar de un plâns la mormânt!” medita el mai departe. După ce ai încetat cu tot văitatul, în cele din urmă soarele va străluci iarăși. Totuși, era un confident acolo, cineva care știa ce se întâmplă. Și așa cum un fulger orbitor luminează noaptea, așa știu dintr-odată Roland Seeger: „Acest cineva care știa ce se întâmplă este însuși Dumnezeu cel viu!

Dumnezeu, în care Roland Seeger nu mai credea de aproape un sfert de veac! Fu obligat să recunoască dintr-odată, chiar dacă se împotriva acestui gând, că rațiunea omenească putea într-adevăr să neghe realitatea divină, dar n-o putea anula.

El stătea la fereastră și cugeta, în timp ce-și ținea fața lipită de geam. Afară în depărtare strălucea un brad de Crăciun din mijlocul unui șir de case.

Ah, da, Crăciunul stă la ușă. Roland Seeger își luă privirea de la fereastră și ieși din compartiment, îndreptându-se cu pași obosiți în direcția vagonului-restaurant. O cafea îl va face să-și recapete întrucât-va încrederea în viață, în forțele proprii. Tocmai era pe punctul de a închide în urma sa ușa vagonului-restaurant, când rămase o clipă ca împietrit de spaimă.

Chiar în fața sa, la prima masă, ședea un bărbat și o femeie în doliu. Probabil că primiseră de curând vestea. Pe fața femeii se vedeau urme de lacrimi. Roland Seeger observă că mâna cărnoasă a bărbatului tremura puternic când luă în mână ceașca de cafea.

Dumnezeule, dar eu n-am fost niciodată superstițios, gândi el în sinea lui „însă acesta este un semn prevestitor de rău”.

El își caută o masă în celălalt capăt al vagonului-restaurant și comandă o ceșcuță de cafea. Fuma nervos câteva țigări una după alta. Și mâinile lui tremurau. Să sperăm că nu va crede chelnerul că este din cauza cafelei sale!

Îi ajunseră la ureche frânturi din conversația celorlalți doi călători. „Ce repede s-a dus, ce repede!” o auzi el zicând pe femeie.

Ca și când ar fi fost bătut, împovărat de gânduri apăsătoare, se

întoarse în compartimentul său. Trenul trecea cu zgomot peste un pod înalt, și în urechile lui Roland Seeger acest dudit înfundat răsună de parcă l-ar fi dus direct în locuința morților.

Dar dacă tata a intrat deja în această locuință a morților?

— Dumnezeu, dacă ești și dacă Nietzsche și toți cei care au negat existența Ta au greșit, atunci dă-mi un semn. Nu-l lăsa să moară înainte de venirea mea!

Roland Seeger se uită cam nesigur spre coridorul luminat, apoi continuă să se roage: „Tu mă cunoști, Dumnezeu. Am o voință de fier. Dacă îmi împlinești această dorință și dacă îl întâlnesc pe tatăl meu în viață, atunci voi crede în Tine.

„Compromis politic!” șopti o voce, și Roland Seeger nu-și putu da seama dacă vorbea din interior sau din exterior.

Din nou se anunță vocea sinistră: „Compromis politic. Începi deja să te umilești? Ce contează dacă moare bătrânul tău domn! El nu mai este pe pământ, doar câteva rude jignite și propria ta conștiință deformată. Oare pot cu adevărat 25 de ani de lectură a rațiunii să nu înlăture aceste resturi de conștiință? Vrei ca acum în ora punerii la încercare să te pocăiești târându-te în genunchi?”

Roland Seeger se lovi cu pumnii în cap. Era ceva de nesuportat! El ieși pe coridor și deschise o fereastră. Frigul năvăli înăuntru. Revărsatul zorilor puneă tot mai mult stăpânire pe ținut, în locul nopții care dispărea. La fel îi mergea și lui Roland Seeger cu vinovăția lui. Și ea se contura clar pe măsură ce lumina enigmatică i le revela.

Vinovăție? Oare nu era această noțiune pentru Friedrich Nietzsche scandalul cu „S” mare, în fața căruia pâleau toate celelalte chestiuni religioase? „Vinovăția, păcatul”, așa explică Nietzsche, „nu sunt un delict față de omenire, ci față de Dumnezeu, care cere o tăvălire-în-praf.

În cele din urmă, trenul ajunse în gara orașului său natal. Roland Seeger stătea nerăbdător la ușă, gata să sară. Privirile lui parcurseră în grabă peronul pustiu. În lumina galbenă a lămpilor din gară se vedeau căzând fulgii de zăpadă.

Atunci, un ultim scârțâit al frânelor, și trenul se opri. El deschise grăbit ușa vagonului, alergă pe peron, apoi prin sala gării și ieși în stradă.

El se duse iute la un taxi. „Imediat la spital!” Șoferul dădu din cap. Mașina o luă pe străzile familiare din orașel. Roland Seeger cunoștea aici fiecare ungher.

„Secția 14, camera 33”, murmură el.

Taxiul se apropie de intrarea luminată a spitalului.

După câteva secunde, Roland Seeger, de abia mai trăgându-și răsuflarea, stătea în fața ghișeului de informații: „Aș vrea la domnul Seeger, Erich Seeger”.

Bărbatul căută în fișe. „Da, aici este: Secția 14, camera 33”. – „Vă mulțumesc mult”.

El o luă la fugă în sus. „Dragă Dumnezeuule”, rosti el cu buzele uscate, „gândește-Te la înțelegerea noastră”.

Roland Seeger se uită în jur pe coridorul cel lung. Atunci veni spre el o asistentă medicală. „Scuzați-mă, vă rog, aș vrea să ajung la tatăl meu, Erich Seeger”.

Ea îi evită privirea întrebătoare și doar dădu ușor din cap. „Urma-ți-mă, vă rog”.

El j) așa în urma ei. El îi vedea capul aplecat, cu părul aranjat în coc. În timp ce-i vorbea, evita să se întoarcă spre el: „Toată noaptea ne-am dat osteneala pentru tatăl dumneavoastră, dar nu l-a mai ajutat”.

Ea se opri și se întoarse. Privirea ei i-o întâlni pe a lui. Bărbatul pălise instantaneu: „Spuneți-mi, vă rog, că nu-i adevărat!”

Ea clătină din cap: „Nu v-ar ajuta la nimic. În urmă cu două ore a închis ochii liniștit”.

Asistenta deschise ușa salonului cu numărul 33. Cu mâna întinsă, ea îi arată un pat, aflat chiar în colț. „Acolo zace mortul, domnule Seeger. Și condoleanțe!” adăugă ea, când îi observă emoția profundă.

„Vă mulțumesc”.

Roland Seeger nu se putea ține pe picioare decât făcând un mare efort de voință. Îl cuprinsese o spaimă de neînțeles. Îl lovise surd teribilul caracter definitiv al morții, care își bate joc de orice simțire, acest „prea-târziu”. Amețit, și totuși foarte treaz, intră în încăpere clătînându-se.

Asistenta de pe secție trântise ușa după ea, dar apoi își băgă din

nou capul și arătă cu mâna spre patul unde zăcea mortul: „Mama dumneavoastră a fost deja aici cu o femeie tânără, de aceea sunt garoafele pe pieptul tatălui dumneavoastră”.

El dădu din cap absent, fără să înregistreze cu adevărat cele spuse, apoi se duse la pat în vârful picioarelor. Acolo zăcea tatăl lui: mut, rece, mort. Fața lui palidă ca ceara de abia se deosebea de pernă. Roland Seeger observă trăsăturile pașnice, aproape ceresc de plăcute ale feței lui, O, tată, tată, de ce n-ai așteptat?! strigă el în sinea lui.

El se prăbuși epuizat lângă patul mortului. Stătu mult timp ca paralizat în această poziție, apoi se ridică din nou încet de pe genunchi. Un fior rece îi străbătu dintr-odată tot corpul. El nu era singur cu acest mort! Timp de o clipă crezu că aude râsul înfricoșător al Dumnezeului cel viu. „Da, Dumnezeu trăiește”, șopti el, „dar El nu mai este pentru mine, ci contra mea!”

Privirile lui învăluiră făptura mortului. El îi văzu părul cărunț, ondulat, strălucind ca acela al unui om viu. Dar deja de la frunte în jos începea moartea. Nu puteai să nu dai atenție sigiliului ei groaznic pus pe frunte, ba chiar pe întreaga față. De-ar mai fi fost ochii măcar o secundă deschiși, iar gura de-ar mai fi putut rosti măcar o propoziție! imploră el în sinea lui „gura care încă mai ieri ceruse insistent, să vină Roland la mine.

„Tată, am venit, sunt lângă tine, tată!”

Dar mortul rămase mut.

Roland Seeger apucă mâna fără vlagă și rece a tatălui său. Ca un fulgerat fără tunet, așa îi veni lui în minte un verset din Biblie. îl învățase atunci când se pregătise pentru confirmare. Nu, acest verset nu-i veni pur și simplu în minte, ci mai degrabă aruncă o lumină orbitoare asupra senzației sale ciudate legate de prezența lui Dumnezeu: „Dar Cel ce locuiește în cer râde de ei, și Domnul își bate joc de ei”.

Da, așa spunea acest verset! Și el crezuse în toți anii aceștia că L putuse elimina pe Dumnezeu din realitatea vieții sale, dar nici o singură suflare nu era posibilă fără voia Sa atotputernică. N-ar trebui oare ca o asemenea nebunie să provoace de-a dreptul râsul lui Dumnezeu?!

Neajutorat ca un copil, bărbatul impunător apăsă mâna tatălui

său, apoi se aplecă în față, de parcă cel decedat l-ar fi putut auzi atunci mai bine: „Tată, strânge-mă simplu de mână, dă-mi chiar cel mai simplu semn, ca să știu că m-ai iertat!”

Dar gura rămase mută, iar mâna inertă.

Capitolul 12

Karin Meibner, născută Haberer, stătea la patul fiului ei. „Noapte bună, comoara mea”. Privirile ei pline de dragoste se opriră asupra micuțului.

„Noapte bună, mami”, zâmbi el vesel. El nu bănuia nimic despre grijile ei, care intraseră azi dimineață în casă ca o stafie cenușie odată cu poșta.

Dimineața, după cumpărături, desfăcuse plină de încordare plicul, mirată că primea o scrisoare chiar de la firma unde lucra. Cu respirația reținută, ea parcursese repede cu privirea puținele rânduri. Șeful ei nu îndrăznise pesemne să-i spună în față adevărul dureros. Acum el stătea acolo în câteva propoziții seci, negru pe alb: concediată la data de 31.12. a acestui an.

Femeia citise și recitise acele puțin rânduri. Ea stătea perplexă în holul blocului, rezemată de cutiile poștale. Aceasta era totuși o surpriză de Crăciun! Mica pensie de abia le va ajunge ca ea și fiul ei s-o scoată la capăt. Dar această veste avea și un avantaj îmbucurător: Ea putea ca din ianuarie să-i dea drumul mamei ei și să rămână toată ziua cu copilul bolnav.

Karin se aplecă cu dragoste deasupra lui Hannes al ei și îi dădu un sărut tandru de noapte bună. Cu capul plin de gânduri apăsătoare, ieși din cameră și intră alături în bucătărie.

Mama ei, care închiriasse trei camere deasupra locuinței ei, era de o săptămână în Lübeck. Acolo locuia fratele ei mai mare, pe care îl vizita de două ori pe an, o dată vara și apoi în perioada Adventului. Probabil că urma să-l aducă la Hanovra, ca în anii trecuți, pe perioada sărbătorilor, căci în urmă cu patru ani îi murise soția. Și Hannes se bucura totdeauna foarte mult când venea nenea Felix, căci știa să spună niște povești așa de frumoase!

În bucătărie se răspândi un miros aromat. Karin Meibner se aplecă spre cuptorul aragazului și deschise ușa ca să vadă tava cu prăjiturici pentru Crăciun. Ele erau crocante și arătau foarte

ademenitor, urmând să fie în curând gata de a fi scoase afară.

Dusă pe gânduri, se uita ținută la adâncitura întunecată a cuptorului, din care ieșea aer fierbinte. Dintr-odată, viitorul îi apărură ca acest cuptor întunecat și neprimitor. Dar mai întâi bătea la ușă sărbătoarea Crăciunului, de care Hannes se bucura cu o așteptare copilărească. Și ea se lăsase molipsită de bucuria lui, deși tocmai de Crăciun avea s-o copleșească amintirea deosebit de dureroasă a anilor fericiți pe care îi trăise cu soțul ei și cu copilul.

Și, pe deasupra, azi dimineață picase pe neașteptate și vestea concedierii. Cu adevărat, în inima ei nu se găsea niciun pic din bucuria mesajului de Crăciun: „Iată, vă anunț o mare bucurie”. Acest cuvânt de bucurie al îngerului se pierduse pe undeva, foarte departe de realitatea dură în care trăia.

Ea se așeză la masa din bucătărie și-și sprijini capul pe mâini. Ce gânduri apăsătoare! Dar ele nu-și aveau rostul, căci nu se putea scoate singură ca un baron Münchhausen din mlaștina nevoilor ei.

— Totuși, pentru ziua de azi era un cuvânt atât de încurajator în cartea de meditații zilnice. „Aruncați asupra Lui toate îngrijorările voastre, căci El Se îngrijește de voi”. În fiecare dimineață citea din ea, și în plus pasajul biblic respectiv. Ea se bucurase când citise acest verset, până ce îngrijorarea luase în mod neașteptat și masiv forma unei concedieri, îngrijorare de care nu putea scăpa.

„Ah, Doamne, ce se va întâmpla cu noi, cu Hannes și cu mine?” oftă ea disperată. Totuși, gândul la ceilalți creștini din adunare o întări în ispită.

Ea își aminti de o convorbire pe care o avusese joia trecută după ora biblică cu o femeie mai în vârstă. În timpul acestei discuții, se strecură în inima celei mai tinere sentimentul că această femeie își arăta credința ca pe o decorație. Desigur, cu cea mai bună intenție. Oare să nu-i dea celei lipsite de experiență, a cărei credință era încă mică, un ajutor spiritual?

În orice caz, la Karin Meifiner lucrul acesta avusese efectul contrar. Foarte convinsă – de sine însăși? –, ea se exprimase astfel: „Ah, doamnă Meibner, Salvatorul nostru nu face greșeli și nu ne dezamăgește niciodată”. Karin doar dăduse din cap, cu gândurile aiurea la problemele legate de serviciul ei cu jumătate de normă.

Acum, când mama ei lipsea o săptămână de acasă, era ea nevoită să stea cu copilul. Și șeful ei nu va mai accepta lucrul acesta. Oare de ce nu putea Dumnezeu s-o ajute măcar în această chestiune? Măcar o grijă mai puțin, Doamne! strigă ea în sinea ei. Dar femeia din fața ei nu putea să bănuiască desigur nimic din toate acestea și nici n-o întrebă.

Chinuită de gânduri negre, Karin se îndreptă spre casă mergând încet pe străzile întunecoase. Oare era adevărat că „Iesus nu ne dezamăgește niciodată”? În ce armonie trebuia să fie cu Domnul său inima unui credincios ca să poată afirma atât de neclintit: „Iesus nu ne dezamăgește niciodată”! Dezamăgirea e totuși de cele mai multe ori rezultatul unor dorințe și speranțe neîmplinite. Cine deci nu este dezamăgit niciodată trebuie să se fi dedicat cu întreaga sa voință și fără rezerve îndeplinirii voii lui Dumnezeu, medita ea.

Confuză și descurajată, Karin, în singurătatea nopții, își spusese păsul înaintea lui Dumnezeu. Ea era speriată de propria ei sinceritate. Îi mărturisise deschis cât de singură și de pierdută se simțea. Da, ea era cu adevărat dezamăgită de El., Dar poate că eu sunt de vină, gândi ea. Ce-i drept, nu era prea convinsă de această concluzie, totuși o teamă vagă, din străfunduri îi interzicea să-L critice deschis pe Dumnezeu. Oare se temea cumva să nu-L supere cu aceasta?

Ea se surprinse făcând încercarea de a se refugia în nesinceritate, pentru că se temea de biciul lui Dumnezeu. Un Dumnezeu care să-i îndemne pe copiii Săi cu biciul – ce idee! Dar nu așa păreau unele rugăciuni ale credincioșilor care cred că trebuie să-L lingusească pe Domnul lor și a căror gură rostea ceea ce inima lor respingea? Oare nu era mai cinstit să joace înaintea lui Dumnezeu cu cărțile pe masă? Ea era profund convinsă că oricum nu l se putea ascunde nimic. De aceea, îndrăznise în cele din urmă să-l prezinte deschis îngrijorările și neputința de a-l înțelege căile. Și, ciudat, după această rugăciune, ea se simți foarte ușurată și căzu repede într-un somn adânc și liniștit. De abia înștiințarea de azi dimineață făcuse să urce din nou barometrul grijilor ei.

Mamă, de-ai fi acum aici! Își dorea ea., Am nevoie acum de un om cu care să pot vorbi cel puțin despre toate... Oare ce miros era acesta? Ah, prăjituricile! Ea sări în sus speriată. Când deschise ușa cuptorului, norul negru care ieșea trăda ce se întâmplase., S-au dus. Ea

trase tava afară și examina resemnată prăjiturile carbonizate. Oare totul îi va merge azi de-a-ndoaselea?

O, Doamne, trimite-mi totuși un mic semn al prezenței Tale, doar o mică rază de speranță, Te rog! se rugă ea în tăcere. Nu se întâmpla nimic. Se auzea doar tic-tacul monoton al ceasului din bucătărie. Deodată, ea ascultă cu atenție. Din camera vecină ajungea până la ea o voce cristalină de copil. Oare Hannes nu mai dormea? răsuna limpede și pur un cântec pe care îl învățase la ora de copii:

El este al meu Păstor ce-și duce oița la izvor.

El mă duce la pășune și îmi dă doar lucruri bune.

Ea simți că i se umplu ochii de lacrimi. Era doar o întâmplare? Mulți ar numi-o așa. Întâmplător se trezise băiatul, întâmplător începuse să cânte și întâmplător tocmai acest cântec. Dar Karin Meibner recunoscuse în el răspunsul Domnului nevăzut și prezent la o cerere pe care I-o făcuse cu nici zece minute înainte.

Cum spusese parohul duminică în predica lui: „Gândul că Cristos trăiește și ne aude este pentru cei mai mulți oameni de astăzi doar o exaltare religioasă. Și totuși, cu el stă sau cade credința noastră a tuturor, ba chiar întregul creștinism. Apostolul Paul are perfectă dreptate când constată în 1. Corinteni: „Dacă Cristos n-a înviat, atunci credința voastră este zadarnică”.

Ea prinse din nou curaj. Da, Iesus trăia și o ajuta. Ea putuse de atâtea ori să experimenteze personal lucrul acesta. La fel și de data aceasta. Acest cântec al micuțului nu se datora întâmplării. Dumnezeu voia să-i arate că n-o uitase și că Se va îngriji cu siguranță de ea și de băiatul ei.

Ea își șterse lacrimile din ochi și se duse în camera copilului: „Ei, Hannes, încă nu dormi?”

„Te rog, mami, nu te supăra. Știi, mi-e așa de sete”.

Zăbind, ea se duse în bucătărie și îi aduse un pahar cu apă.

„Mulțumesc, mami”, zise el radiind și se ridică în capul oaselor. Într-o clipă paharul fu gol. „În curând vine Crăciunul. Numai două săptămâni. Să sperăm că buni îl aduce cu ea și pe unchiul Felix. Mă bucur deja foarte tare. El știe să povestească așa de frumos! Și are atâta timp pentru mine!”

Mama se așeză pe marginea patului: „Nu numai unchiul Felix

are timp pentru tine. Curând voi avea și eu mai mult timp pentru tine, băiete”.

El se uită mirat la ea. Dar apoi vorbele acestea îl nedumeriră. De ce arăta mami așa de plânsă? „Ce s-a întâmplat, mami?”

Ea îi mângâie mânuța: „Mami a primit astăzi o scrisoare, Hannes”.

„De la buni?” întrebă el nerăbdător.

„Nu, nu de la buni. Eu...”, ea se opri, „știi, mami nu mai are serviciu de la întâi ianuarie. Atunci nu voi mai câștiga bani, și trebuie să trăim din mica pensie”.

„Dar și buni are bani”, fu de părere micuțul, liniștindu-se.

„Da”, zâmbi ea, „dar nu prea mulți. Mă tem că nu ne vor ajunge pentru toți. Dar nu te teme, Hannes, Dumnezeu va avea grijă de noi toți”.

Capitolul 13

Soneria de la ușa de intrare în casă sună strident. Karin Meibner, ocupată că cârpitul ei de seară, tresări speriată. Era nouă și jumătate. Cine putea să fie? Bunica își avea cheia ei. Este adevărat că, de la concedierea ei în urmă cu trei zile, Karin aștepta cu dor întoarcerea mamei ei, dar de fapt ea trebuia să se întoarcă de abia mâine dimineață.

Ea își dădu jos șorțul în grabă, își aranja la oglindă părul cu câteva mișcări iuți și se grăbi să coboare scara scârțâitoare și abruptă de lemn. Se opri șovăind înapoia ușii casei. În cele din urmă, apăsă precaută clanța și deschise puțin ușa. Ea recunoscuse imediat vizitatorul. Surprinsă, se dădu un pas înapoi. „Tu, Roland?”

„Scuză-mă dacă te deranjez așa de târziu, dar trebuie neapărat să-ți vorbesc, Karin. Tu ești, ca să zicem așa, ultima mea salvare. Pot să intru?” El se uită nesigur la ea.

„Sigur că da, Roland, hai sus”.

Ea lăasă ușa să se închidă singură și urcă apoi scara în fața lui., Oare ce vânt l-o fi adus înapoi? gândi ea., Acum, la ora asta! Și ce-o fi vrut să zică prin: Tu ești, ca să zicem așa, ultima mea salvare?

După întâlnirea lor în vară, ea așteptase o vreme un telefon de la el, fără să fie sigură că dorea de fapt o continuare a acestui contact. Totuși, fusese dezamăgită că el se învăluise atât de complet în tăcere.

Nu în ultimul rând din cauza lui Hannes. El întrebase adesea de nenea cel prietenos. Și acum uite-l deodată în fața ușii ei!

Ea se rușina de tapetul murdar și parțial deja desprins de pe pereții casei scărilor, când își conduse sus oaspetele. „Ar fi fost de mult nevoie de un tapet nou, dar proprietarul casei cochetează cu gândul de a demola maghernița asta veche”.

Roland Seeger îi observă jena. Karin Meibner se simțea în mod vizibil neplăcut pentru că trebuia să-l invite pe coridorul întunecat în bucătăria strâmtă și mobilată demodat.

„Pentru un bărbat ca tine, cu siguranță că asta îți face impresia unei cămări cu vechituri”, explică ea cu un surâs nesigur.

„Ah, Karin, la ce bun toate camerele mari și frumoase, dacă aerul din ele îl sufocă pe om!”

„Vino, ia loc mai întâi”.

Ea îi oferi un taburet de bucătărie. „Trebuie din păcate să stăm aici, căci micuțul doarme în cealaltă cameră. Pot să-ți ofer ceva de băut? O cafea?”

„Poate mai târziu”, refuză el. „Pot să fumez?”

Ea dădu din cap și îi puse în față o farfurioară. „Din păcate nu am scrumieră”, se scuză ea.

El arăta foarte obosit și palid. Trăgea nervos din țigară. Ea remarcă câteva linii pronunțate care apăruseră în jurul gurii lui.

„Vreau, aș vrea să nu te plictisesc și să nu te incomodez cu nimic...”, începu el șovăitor.

„Nici n-o faci, Roland”, îl întrerupse ea. „Voiai oricum să ne faci cândva o vizită”.

„Aveam de gând, dar am rămas la dorință. Știi, Karin, când nu ai pe cineva în care să te poți încrede cu adevărat, devii ca un lup singuratic, încerci să discuți toate problemele cu tine însuși, până când stai într-o zi în fața unei granițe și nu poți merge mai departe. Situația este deosebit de grea când e vorba despre granița definitivă a morții”.

Femeia se uită întrebător la el.

El băgă mâna în buzunarul interior al hainei și scoase o tăietură de ziar: „Citește aici anunțul morții tatălui meu”.

Ea luă foaia de hârtie. Ochii ei parcurseră în grabă cele scrise:

După o scurtă și grea suferință, astăzi a murit pe neașteptate

bunul meu soț, tatăl și bunicul nostru grijuliu

Erich Seeger în vârstă de 65 de ani.

Îl plâng: Soția: Anna Seeger, nasc. Roth

Fiica: Ursula Hoher cu soțul Walter

Nepoții: Marianne și Stephan ca și toate celelalte rude.

„Unde scrie numele tău, Roland?” întrebă ea mirată. „De ce ai fost omis?”

— Dar mai întâi condoleanțe”. Ea îi strânse cu simpatie mâna, iar el evită privirea ochilor ei scrutători.

„Omisiunea din anunț are o motivație. Tocmai de aceea mă aflu aici, Karin. Am nevoie de cineva căruia să mă pot descărca”.

„Povestește liniștit, sunt o ascultătoare bună”, îi zise ea încurajator.

„Faptul că mama îmi omite numele”, începu bărbatul, „este un lucru pe care, sincer, nu mi l-aș fi imaginat. Dar comportarea mea ar fi făcut chiar și un porumbel să devină o pasăre de pradă. Mama o trimisese special pe Uschi, sora mea, la Hanovra, ca să mă roage să mă împac cu tatăl meu aflat pe patul de moarte. Ana refuzat. Nici nu trecuse o oră că Uschi a plecat spre casă fără să-și îplinească misiunea.

După aceea însă s-a întâmplat un lucru de neînțeles și de neconceput: Și-a făcut apariția conștiința mea, stridentă și gălăgioasă ca o sirenă. Am văzut-o dintr-odată pe mama înaintea mea, pe tata, scene din copilărie, care m-au făcut să înțeleg că tata, în ciuda tuturor greșelilor și slăbiciunilor, mă iubise.

Deși m-am împotrivit, simțeam ca niciodată înainte ce om rece, mort lăuntric și fără inimă eram eu. M-am suit imediat în tren. Trebuia să ajung la tatăl meu! în călătorie mă chinuia neîncetat gândul: „Ce se va întâmpla dacă nu-l voi mai găsi în viață?”

Cu ochii ei căprui, Karin îl privi serioasă și înțelegătoare pe cel care se lupta vizibil să-și păstreze cumpătul, în timp ce el se uita în jos la covorul uzat din bucătărie aflat la picioarele sale.

„În tren mi-am împreunat din nou mâinile pentru prima dată după zeci de ani și am strigat la Dumnezeu. În nevoia mea l-am promis că mă voi încrede din nou pe deplin în El dacă urma să-mi întâlnesc tatăl în viață”.

„Și tu nu l-ai mai întâlnit în viață”, interveni femeia...

El își ridică privirea și se uită la ea: „Nu poți să-L înșeli pe Dumnezeu cu promisiuni și compromisuri, Karin. Cu două ore înainte de sosirea mea acolo, tata murise., A închis ochii liniștit, mi-a zis asistenta.

Vestea a fost pentru mine ca o lovitură de măciucă. Mai mult timp decât am petrecut în ultimele decenii lângă tatăl meu viu am rămas acum lângă patul său de moarte. Știam că era o nebunie, dar pândeam disperat vreun gest din partea lui. Totuși, el a rămas mut. Trăsăturile rigide ca urmare a morții au rămas neschimbate.

Mai întâi am vrut să plec de la spital direct la mama, ca s-o consolez sau să mă consoleze. Totuși, după aceea am renunțat la acest gând. Mă temeam că n-o să mă poată ierta, mai ales în acele momente. În loc de aceasta m-am ascuns două zile într-o cameră de hotel. În aceste două zile, gândirea mea nihilistă a fost zdruncinată serios. Gloria măreață a lui Dumnezeu a strălucit în deșertăciunea și inconștiența mea”.

„Dumnezeu?” Karin se uită mirată la el. „Credeam că...”

„Jocurile intelectuale de umbre nu schimbă nimic în faptul că El este totuși aici, Karin. Am fost nevoit ca – împotriva voinței mele – să mă las convins de lucrul acesta: Nicio necredință fondată în felul acesta nu poate anula existența lui Dumnezeu. El trăiește în afara gândirii și simțirii noastre omenești. Înțelege”.

El îi apucă mâna, și ea i-o lăsă: „În ziua următoare am citit anunțul mortuar. Acolo aveam negru pe alb: Toți m-au lăsat pe dinafară: mama, Uschi – și chiar și Dumnezeu”.

Ea clătină energic din cap: „Cel puțin în ce-L privește pe Dumnezeu te înșeli. Dimpotrivă. El nu ți-a vorbit niciodată așa de insistent ca în aceste zile”.

El o privi plin de îndoială și vizibil surprins: „Chiar crezi asta?”

„Tu însuși tocmai ai spus lucrul acesta” – ea își retrase mâna, „că Dumnezeu trăiește în afara gândirii și simțirii omenești. Deci, dacă noi prin noi înșine nu putem percepe nimic în legătură cu El, și totuși El ți-a devenit atât de limpede, înseamnă că El însuși ți-a vorbit. Nu înțelege lucrul acesta?”

„Să fi fost cu adevărat o vorbire a lui Dumnezeu? – în ultimele

zile, tot mereu m-am întrebat disperat de ce nu pot scăpa de zbuciumul lăuntric. Ca de atâtea ori, Nietzsche era prezent și-mi oferea ajutorul. Mi-am amintit de concepția lui despre conștiință. În opinia lui, este un semn făcut animalelor cu fierul roșu pentru a fi îmblânzite. Dar în loc să dau dreptate maestrului meu, așa cum făcusem mai înainte totdeauna, de data aceasta n-a mai mers. Rana mea lăuntrică a rămas”.

„Roland, cred că ți s-a întâmplat ca și regelui David când a săvârșit un păcat mare. El a recunoscut că Dumnezeu era Cel care îi vorbea prin conștiință. Într-un psalm, el spune despre lucrul acesta: „Mâna Ta apăsă zi și noapte asupra în ea”.

„Da, cam așa ceva am simțit și eu, chiar dacă n-aș putea-o formula atât de clar cum ai făcut tu acum. În această cameră de hotel pur și simplu nu-mi puteam găsi odihna. În cele din urmă n-am mai rezistat. Dorul mă mâna spre casă.

În dimineața celei de-a doua zile m-am furișat până la casa părintească. I-am dat târcoale la depărtarea cuvenită. Ce dor mi-era după o discuție de împăcare cu mama mea! Totuși, n-am reușit să intru. Eram extenuat., Pune-ți capăt vieții! Îmi cerea o voce întunecată. Karin, m-ai întrebat azi-vară dacă cunosc această voce a disperării. Ți-am spus atunci „nu așa de direct, dar acum o cunosc. Acum știu cum trebuie să te fi simțit tu odinioară. N-a lipsit mult s-o fac, și atunci n-aș mai fi fost acum aici. Dar atunci mi-ai apărut brusc în minte, și n-am mai putut face altceva decât să vin înapoi, să vorbesc cu cineva”.

Mâna lui i-o atinse pe-a ei, și degetele li se împletiră: „Acum mă găsesc jos de tot, deoarece credința mea este doar cea a unui trădător”.

„A unui trădător?” întrebă ea uimită.

„Da, a unui trădător”, repetă el cu voce liniștită. „Altfel spus: vina mea este mai mare decât mi-ar putea fi iertată”.

„Roland, nicio vină nu este așa de mare încât să nu poată fi iertată”, răspunse ea cu convingere.

„Nu, pentru mine nu mai există nicio speranță în iertare. M-am împotrivit lui Dumnezeu ani de zile și m-am dedicat conștient cu trup și suflet unei filosofii și mod de viață antidumnezeiești. Și acum, când în sfârșit am înțeles, este deja prea târziu. Tatăl meu a murit. Nu, pentru mine nu mai poate exista iertare!”

Ea se uită la el plină de înțelegere. El simți apăsarea mâinii

calde: „Crezi cu adevărat că ești singurul care stă înaintea lui Dumnezeu cu o asemenea vinovăție?”

„Nu singurul, dar cu siguranță unul dintre cei mai răi!”

Ea surâse: „Și totuși și pentru tine este valabil cuvântul lui Iesus: „Pe cine vine la Mine nu-l voi izgoni afară. Nu vezi că Dumnezeu însuși e la lucru în tine? Știi, de la ultima noastră întâlnire atunci vara m-am gândit adesea la tine”.

„Chiar așa?” zise el mirat.

„Da”. Aproape jenată, ea se uită într-o parte. „Am observat imediat că în ciuda succesului tău pe linie profesională nu ești fericit. De atunci te-am inclus în rugăciunea mea zilnică. Vizita ta din seara aceasta este pentru mine ca un răspuns al lui Dumnezeu la cererea mea fierbinte ca să-ți străpungă carapacea tare”.

„Deci este mai mult decât întâmplare”, cugetă Roland Seeger cu voce tare, „că m-am hotărât să mă refugiez la tine?”

„Cu siguranță, Roland!”

„Dar de ce nu mi-a ascultat atunci Dumnezeu rugăciunea și l-a lăsat pe tatăl meu să moară?” replică el frământat.

„De curând am dat peste o vorbă a lui Dietrich Bonhoeffer, care a suferit atâtea în timpul celui de-al treilea Reich. El a spus odată: „Dumnezeu nu împlinește toate dorințele noastre, ci toate promisiunile Sale”.

În timp ce rostea această propoziție, ea își aminti de propria ei situație disperată și, ciudat, în timp ce încerca să-l mângâie pe Roland, mângâierea curgea înapoi în propria ei viață. Oare nu. Se va îngriji Dumnezeu ca și ea și Hannes al ei să o scoată la capăt?

„Nu toate dorințele noastre, Roland”, repetă ea și-l privi convinsă și deschisă drept în ochi, „ci toate promisiunile Sale. Aceste promisiuni sunt cuvântul dat nouă de Dumnezeu, poți să știi asta. Cine vine la Iesus, pe acela nu-l va da afară, Roland. Lucrul acesta este adevărat. Dumnezeu te iubește, chiar dacă nu poți pricepe aceasta, pentru că ai fost atâta timp dușmanul Său. Paul scrie în scrisoarea către romani: „Dumnezeu ne-a iubit deja pe când eram noi încă păcătoși. Crezi cumva că ești o excepție?”

„Sentimentul îmi spune că totul este lipsit de speranță, dar mintea îmi deschide ochii. Dacă este adevărat ce spui, atunci am

într-adevăr încă o șansă, și atunci nu sunt o excepție. Eu...”

El se întrerupse. Pe fața lui se oglindea o luptă lăuntrică puternică. Apoi, după o pauză lungă, zise gânditor: „Mai lasă-mi timp. Trebuie să mă gândesc în continuare în liniște, să descâlcesc ițele. Îți mulțumesc, Karin, m-ai ajutat foarte mult. Mulțumesc că m-ai ascultat cu atâta răbdare. A fost foarte drăguț din partea ta, după tot...”, el șovăi, „după tot ce ți-am făcut odinioară”.

„Am iertat și am uitat de mult, Roland”. În ochii ei sclipeau lacrimi. „Dimpotrivă, mă bucur că ai venit și că ai fost așa deschis cu mine. Un singur lucru mai trebuie să-mi promiți”.

„Da, și care ar fi acesta?” El ridică nerăbdător vocea.

„Începe din nou să citești Biblia. Numai ea poate să-ți arate drumul și să-ți deschidă ochii pentru ceea ce are Dumnezeu în plan cu tine și ceea ce ține pregătit pentru tine”.

„Ah, Karin, în dispararea mea am început deja să fac lucrul acesta, așa-zis în căutarea ultimei licăriri de speranță. Chiar dacă mi-e rușine să recunosc asta. N-am mai citit în ea din timpul școlii duminicale, înțelegi”.

„Mă voi ruga pentru tine, Roland”.

„Mulțumesc!” El se ridică. „Dar acum nu mai vreau să profit de timpul tău. Este deja târziu. Pot să revin?”

„Oricând, Roland, sincer, o să mă bucur”. Ea îl însoți până la ușa casei. Se uitară lung unul la altul. – „Noapte bună”.

În timp ce mergea spre casă prin noaptea clară și rece de iarnă, i se părea că visase. Totuși, cuvintele lui Karin stăteau mereu înaintea lui: „Cine vine la Iesus, pe acela nu-l va izgoni afară”. „Dumnezeu nu ne împlinește toate dorințele noastre, ci toate promisiunile Sale”, silabisi el în gând. Totuși, pe neașteptate, această ultimă propoziție se transformă într-o săgeată otrăvită din tolba lui Nietzsche. Oare cum ar fi comentat el?! „Pentru că nu ne poate împlini promisiunile, El ne hrănește cu dorințe”.

Roland Seeger își grăbi pașii, ca și cum prin aceasta ar fi vrut să fugă de aceste săgeți nihiliste. Din întuneric, o voce păru să-i șoptească la ureche: „Vă rog fierbinte, frații mei, rămâneți fideli pământului și nu credeți în cei care vă vorbesc despre niște speranțe supranaturale!

Ei prepară otrăvuri, fie că știu, fie că nu știu”.

„Dumnezeu vorbește din exterior”, îi trecu prin minte. „Dar de unde au venit celelalte voci?” Nu știa. El se grăbea prin întuneric. De la turnul bisericii din apropiere răsunară zece lovituri. Peste paisprezece ore, tatăl său va fi fost înmormântat.

Capitolul 14

„Țărână la țărână, cenușă la cenușă, pulbere la pulbere. Cristos te va învia în ziua de apoi”.

Ascuns în spatele unui tufiș des și verde de laur stătea Roland Seeger și privea participanții la ceremonia de înmormântare care stăteau în semicerc lângă groapa deschisă. Sprijinindu-se de brațul fiicei ei era făptura subțire și adusă de spate a mamei sale. După aparențe, de abia putea să se mai țină pe picioare. Roland Seeger își imaginase adesea în ultimele zile înmormântarea tatălui său, această oră de neputință și neajutorare omenească.

Acum, văzând cât de jalnic arăta mama sa, îl cuprinse pe nesimțite un sentiment profund, ciudat: compătimirea.

Chiar în spatele celor două putea să vadă umerii lați ai cumnatului său. Lângă el, fiica sa de opt ani. După cât se părea, cel mic nu era acolo. Roland Seeger despărți puțin prin îndoire ramurile tufișului ocrotitor. Ce-l împiedica de fapt să-și părăsească postul de observație și să se alăture participanților la înmormântare?

— Mama sa. Se temea că, în aceste clipe de durere, ea nu putea nici măcar suporta să-l vadă. De aceea, i se părea înțelept să păstreze distanța.

Cuvintele parohului nu ajungeau la el decât fragmentate.

De-aș fi rămas în Hanovra! își zise el. Se gândi la ce se petrecuse cu câteva ore în urmă. Ieri, când fusese chinuit de gânduri negre după discuția cu Karin, ajuns în locuința lui, luase imediat Biblia în mână. În timp ce citea capitolul 3 din Evanghelia după Ioan, aceste voci, ca și când ar fi provenit din niște posturi ascunse de bruiă, continuară să intervină: „Acum ai deci și complexe de conștiință. Grozav! Dar, în realitate, acestea nu sunt altceva decât o nevroză obsesiv-coercitivă.

De ce, oare de ce citise el aceste multe cărți!? Acum era nevoit să constate: Chiar și necredința trăia din profeții ei, din profeții ateismului. Așa cum se întăresc credincioșii cu mărturiile depuse de cei asemenea lor, tot așa are nevoie și necredința de martorii ei, pentru

a continua să betoneze fundamentul ateismului. Un timp își procurase chiar și cele mai noi publicații ale Clubului Voltaire.

Așa cum sunt alungate niște muște supărătoare, tot așa încercase Roland Seeger să gonească aceste gânduri cu o mișcare a mâinii. Întrebuințându-și întreaga putere de voință, el încercase să asimileze versetele tipărite cu litere mai groase din Evanghelia după Ioan. „Tare ar trebui cineva să citească, tare, pentru ca celelalte voci să amuțească. Eu sunt calea, adevărul și viața; nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine”.

El se sperie de propria lui voce. Dar aceste versete biblice emiteau o putere ciudată. El se întoarse tot mereu la acel cuvânt mângâietor din Ioan 6: „Pe cine vine la Mine nu-l voi izgoni afară”.

Totuși, și celelalte voci erau prezente și nu cedau așa de ușor: „Cine vine de fapt la El? De ce o asemenea ofertă? Pentru că omul are nevoie de un piept lat de tată ca să-și ușureze durerea plângând pe acest piept. Această invitație este luată în serios numai de cei slabi, de ratați, de surescitați”.

Ca o săgeată venită din iad îl atinse cunoscuta vorbă a lui Nie-tzsche: „Nimeni nu are libertatea să devină creștin, cineva nu se convertește la creștinism, pentru aceasta cineva trebuie să fie suficient de bolnav”.

— Oare la fel stăteau lucrurile și cu el? Era acum destul de bolnav?

Resemnat, închisese Biblia și ieșise încă o dată în noapte. Rătăcise peste trei ore, luându-l cu frig nu numai din cauza temperaturii de afară, ci înainte de toate din cauza gheții gândirii nihiliste. Ca un ghețar uriaș, ea se mișcase în direcția lui, iar el căutase disperat să găsească o scăpare. În zadar însă. Pentru el nu părea să existe nicio scăpare, nicio speranță.

Apoi, în sfârșit, spre dimineață, luase hotărârea să ia parte la înmormântarea tatălui său. Surescitat și extenuat, plecase spre casă. Din fericire, străzile erau uscate și fără polei.

Acum stătea în ascunzătoare și observa asistența de la ceremonia de doliu., De fapt este ridicol, își zise el sarcastic „dacă locul cuiva este în mormânt, atunci al tău este.

Oamenii din fața lui își aplecară capetele și-și împreunară

măinile. Parohul se rugă cu voce tare rugăciunea Tatăl nostru.

Roland Seeger trebuia să se stăpânească câteva clipe, dar apoi încercă să se roage încet împreună cu ei. În timp ce stătea acolo încordat, observă cum se duse mama lui la mormântul deschis, sprijinită de Uschi. În spatele ei se vedea silueta subțirică a fetei, strâns lipită de tatăl ei. Dintr-odată, Roland Seeger se gândi la Hannes cel paralizat.

Karin! Cu ea ar fi avut acum curajul să se ducă la acești oameni. Cu ea putea chiar să găsească curajul de a începe o viață nouă...

Deodată, fetița se întoarse într-o parte și privi exact în direcția lui. Repede ca fulgerul, el lăsa ramurile îndoite să revină la loc și-și miji încordat ochii prin tufiș. Se părea că totuși micuța nu-l văzuse.

Parohul dădu mâna cu cei îndoliați, apoi se îndreptă printre morminte cu pași măsurați spre poarta înaltă de fier forjat a cimitirului.

Ce-ar fi să vorbesc cu omul acesta? îl străfulgera pe el gândul., Poate că știe cum îi merge mamei. Cu siguranță că știe lucrul acesta, și poate că mă va ajuta în continuare și pe mine.

Roland Seeger își părăsi cu grijă postul de observație și se grăbi să-l ajungă din urmă pe paroh. Când acesta auzi pași în urma lui, se opri și se întoarse. Se uită întrebător la cel care îl urma.

„Domnule paroh, scuzați-mă dacă vă abordez în felul acesta, dar... numele meu este Seeger, Roland Seeger”.

Omul făcu o figură vizibil surprinsă, și Roland Seeger crezu că poate citi limpede în privirea lui întrebarea: „De ce n-ați luat parte la înmormântarea tatălui dumneavoastră?” Să recunoască oare faptul că se temuse de o scenă neplăcută cu mama lui? Dar aceasta ar însemna să se predea prematur în mâinile acestui necunoscut în robă neagră. Și nu-i stătea în fire să facă așa ceva. Firea lui tăcută, închisă îl sfătuia să fie prudent.

Atunci parohul îi veni în ajutor. „Mama dumneavoastră”, începu el spontan și direct, „nu poate decât foarte greu să uite că dumneavoastră ați refuzat să împliniți ultima dorință a celui aflat pe moarte”.

„Deci v-a povestit totul?”

Parohul dădu din cap. „Da, mi-a povestit totul. Probabil că ați

acționat corect că ați rămas ascuns; cel puțin deocamdată”, adăugă el.

Pășiră tăcuți pe poartă unul lângă altul, de-a lungul drumului pietruit pe sub teii noduroși. Ascunsă în spatele cimitirului era mașina lui Roland Seeger cu inițialele orașului Hanovra.

„Ați avea poate ceva timp pentru o discuție?” îi scăpă lui Roland dintr-odată.

Parohul se uită la ceas: „Din păcate, momentan nu. La trei și jumătate am oră cu cei ce se pregătesc de confirmare, dar după aceea ar merge. Să spunem patru și jumătate la mine în casa parohială. Știți unde este?”

„Bineînțeles, domnule paroh”, confirmă Roland Seeger. „Doar aici am crescut”.

Se despărțiră. Roland Seeger se uită după pastor, apoi deschise ușa mașinii și se așeză la volan. El șovăi. În cele din urmă porni motorul și se plimbă o vreme nehotărât încoace și încolo prin ținutul familiar și totuși atât de străin.

Poate că ar trebui să mă duc la mormântul tatii, reflectă el, Acolo nu va mai fi nimeni dintre rude. Observația parohului: „Probabil că ați acționat corect că ați rămas ascuns” îi dădu multă bătaie de cap. Era oare lepros? Cu siguranță că omul nu-i făcuse rău în mod intenționat. Voise doar să arate cât de mult lăsase mama lui în jos jaluzelele.

E ciudat, începu el să discute cu sine însuși, în timp ce se îndrepta din nou încet în direcția cimitirului „cum se poate obișnui omul cu sclavia. De abia a scăpat mama de lupta din căsnicie, și acum, când biciul nu mai șuieră, se teme de libertatea recâștigată.

Pe o stradă laterală, Roland Seeger își parcă mașina și apoi se îndreptă cu atenție mărită spre poarta principală a cimitirului. Oare o fi plecat chiar toți?

Printre copacii bătrâni se zărea zidul spoit cu alb al capelei mortuare. Din nou se întindeau în fatsa lui șirurile de morminte. El citi în treacăt ici și colo câteva nume pe pietrele funerare parțial deteriorate de vreme, până ce se opri înaintea mormântului proaspăt făcut.

Acolo zăcea deci bărbatul căruia îi refuzase mâna de împăcare!

Vântul rece foșnea în coroana copacilor și se juca cu panglicile

coroanelor de flori. Între jerbe se vedea pământul argilos și umed. El se apropie chiar lângă marginea gropii, văzu capacul cafeniu închis al sicriului, mânerele strălucitoare de alamă, sicriul presărat cu garoafe și trandafiri, ca ultime saluturi neputincioase din partea celor care încă își mai puteau mișca membrele.

Tată, de ce n-ai mai așteptat încă câteva zile? Ochii i se umplură de lacrimi. Rupse neputincios două garoafe de pe o coroană și le aruncă în jos., Nici măcar flori nu ți-am adus! Dar la ce bun un ultim salut de dragoste la mormânt, dacă în viață ai împrăștiat numai spini?

Dinspre capelă se apropia o siluetă, în care Roland Seeger crezu că îl recunoaște pe bătrânul gropar. Acum era timpul să dispară, căci omul acesta locuise câțiva ani în vecinătatea lor și-l va recunoaște fără doar și poate. El se îndepărtă ca pași repezi.

Peste tot cruci, de piatră, de fontă, de lemn, și toate exprimau un singur lucru: Neputință, neajutorare, capitulare. – „Moartea este puterea propriu-zisă. Ea îl obligă pe fiecare om să îngenuncheze”.

Și din nou auzi vocea aceea, înceată, dar așa de insistentă. Cine se va reîntoarce din aceste morminte? Toți cei ce putrezeau acolo încetul cu încetul au avut înapoia lor o viață, pământească cel puțin. Dar puteau ei oare să spere la mai mult? Mai exista ceva înaintea lor? Nimeni nu spărsese încă tăcerea impenetrabilă a morții.

— Liniștea din cimitir părea să-și bată de-a dreptul joc de întrebările lui.

Roland Seeger respiră ușurat când, după câteva minute, se lăsă să cadă pe scaunul moale al mașinii. Înapoi la cei vii! În el apăru un anumit sentiment de superioritate, așa cum simte orice om viu în fața morților.

Acum mă duc la mama. Și nimeni nu mă va împiedica să fac lucrul acesta, se hotărî el.

Șterse parbrizul aburit și băgă cheia în contact., Probabil că ei stau acum în jurul mesei din camera de zi și nu cunosc decât două teme: Moartea tatii și răceala fiului pierdut.

El își imaginează comesenii. Mama lui, Uschi, soțul ei Walter, mătușile și nepoatele. Toți vor aștepta cu nerăbdare clipa în care primul va începe să lovească în el., De ce n-a venit Roland?

— L-o fi supărat anunțul mortuar?

— Ei, Anna, în orice caz ai acționat corect.

— Cine ar fi crezut despre el că...

Ar trebui să risc să apar pe neașteptate în acest cerc de oameni cumsecade, se gândi Roland Seeger., Ce ochi mari ar face! Toate privirile s-ar îndrepta ca un mănunchi asupra mamei., Biata de tine, ce fiu ai crescut!

El își aprinse o țigară. Nu, mamă, încă nu, încă nu acum. De fapt, nu mă interesează reacția celorlalți, dar dacă o să-ți pierzi răbdarea... Nu, nu și iar nu!

Cu o mișcare abruptă, el stinse țigara și o aruncă afară pe fereastră, își împreună mâinile, strângându-le atât de tare, încât articulațiile mâinii se albiră.

O, Dumnezeule, gemu el „de ce cuprinde libertatea pentru noi oamenii în același timp absurditate, ocrotire, nebunie? De ce nu ne-ai construit în așa fel, încât să simțim pur și simplu firele zvâcnitoare ale mâinii Tale călăuzitoare și să trebuiască să le dăm ascultare? Se spune că n-ai vrut să ne faci niște marionete, ci ai vrut să avem libertate. Dar ne vrei oare cu adevărat?

Roland Seeger porni motorul. Mașina o luă încet pe străzile ușor povârnite. Ce să mai facă până la patru și jumătate?

— Lacul liniștit din pădure! Da, într-acolo voia să se ducă. Lacul, peste a cărui suprafață sclipitoare vâslise în urmă cu decenii împreună cu tatăl lui.

Capitolul 15

Roland Seeger șovăi în timp ce stătea în fața ușii masive a vechii case parohiale. Aproape că-i părea rău că ceruse să aibă o discuție cu omul acesta. Dar acum nu mai avea ce face. „Cine intră în horă trebuie să joace”. El trase clopoțelul de alamă și așteptă.

Dinăuntru se apropiiau niște pași ușori. Ușa se deschise, și o femeie tânără apără înaintea lui: „Soțul meu vă așteaptă deja, domnule Seeger”.

Vizitatorul făcu prietenește cu ochiul băiețelului care se ascundea rușinos înapoia mamei.

Înainte cu vreo 26 de ani fusese Roland Seeger pentru ultima dată în această casă. Doar vag își mai amintea de coridorul lung și întunecat, precum și de podeaua de lemn de culoare cafeniu închis. Pe

atunci, când se pregătea pentru primirea confirmării, plecase cu ușurare din această casă pe jumătate întunecată.

„Intrați, vă rog”, îl invită femeia pe vizitatorul care șovăia. El observă imediat că acel coridor odinioară atât de neprimitor fusese renovat cu gust. Nici culoarea ușilor nenumărate nu mai era închisă. Una dintre aceste uși se deschise, și ieși parohul Lettler. Îl salută prietenos pe vizitator și-l pofti să intre pe ușa deschisă: „Așa, domnule Seeger, bine ați venit. Acum am timp pentru dumneavoastră”.

Cu o senzație ușoară de sfârșeală în stomac, Roland Seeger intră. Se miră de el însuși., Unde ți-a rămas siguranță, băiete, atitudinea ta sigură? Doar nu ți-e frică de domnul paroh, nu-i așa?

Pastorul nu păru să bănuiască ce sentimente contradictorii îl mâneau pe oaspetele său. Sau le trecea înadins cu vederea? El îi indică un scaun: „Luați loc, vă rog”.

Femeia ieși din cameră, astfel că cei doi bărbați rămaseră singuri.

Trei pereți din această încăpere mare erau îmbrăcați cu etajere pentru cărți. Lateral, lângă fereastră, se afla un birou masiv. Lui Roland Seeger îi venea greu să înceapă o discuție în această atmosferă înalt teologică, „lipsită de viață”, după cum presupunea.

Era vădit însă că parohul se aștepta ca el s-o facă, căci îl pofti să vorbească.

„Presupun, domnule Lettler, că mama v-a povestit totul și și-a deschis oarecum inima”.

„Da, așa a făcut. I se părea de neînțeles că dumneavoastră, în pofida implorării ei insistente...”

„... ați rămas așa de împietrit”, îl ajută Roland să înlăture tăcerea scurtă și jenată.

El își lăsă privirea să alunece peste nenumăratele cotoare de carte., Câte n-au mai gândit și scris oamenii – și câte lucruri îndoielnice, răătăcite! El se uită insistent la cel din fața lui: „Cu siguranță că vă vorbesc neclar, în enigme, Știți, rolul meu de persoană care se spovedește mi se pare ciudat”.

„Mai vreți atunci să apăreți în acest rol, domnule Seeger?”

„Da.

— Ciudat, nu? Dar cu timpul trebuie să mă mulțumesc cu faptul

că am o conștiință. Totuși, mă gândesc că bătrânul Nietzsche mi-ar fi extirpat-o temeinic, ca pe un apendice inutil”.

„Și ce vă spune conștiința?”

„Nu mă mai lasă să dorm noaptea. Mă chinuie, pentru că acum nu mai pot adresa tatălui meu nicio vorbă bună. Am stat disperat mult timp lângă patul său de moarte. Cât n-aș fi dat ca acești ochi închiși să se deschidă încă o dată și buzele subțiri să se mai miște o dată! Dar...”, și povestitorul ridică neputincios din umeri. „De altfel, mama mea nu știe nimic din toate acestea”.

„Da, mama dumneavoastră mi-a povestit doar cât de dur și de distant v-ați comportat”.

„Duritate! Duritate, domnule paroh, acesta a fost idealul meu! Îl cunoașteți pe Nietzsche?”

„Cum să nu-l cunosc? Poate prea bine”, răspunse parohul. „În timpul studiilor mele de teologie i-am căzut înflăcărat la picioare, iar mai târziu mi-am dat toată osteneala să scap iarăși de el”.

Roland Seeger nu se osteni să ascundă faptul că nu-i venea să creadă lucrul acesta: „Dumneavoastră?” Fu cât pe ce să adauge: „Ca paroh? „Ciudat că tocmai la dumneavoastră am venit”.

„Ciudat?” zâmbi celălalt. „M-am dezobișnuit să socotesc aceste ciudățenii drept coincidențe sau hazard”.

Roland Seeger își băgă nervos mâna în buzunarul vestei și apucă pachetul de țigări. Oare avea voie să aprindă una în această casă pioasă?

„Ați vrea să fumați?” ghici parohul ce voia Roland să facă. „O clipă, am dincolo o scrumieră”.

Mâinile lui Roland Seeger tremurau de abia vizibil atunci când își aprinse țigara. „V-a povestit de fapt mama cum am ajuns eu pentru ei, fiul pierdut?”

„Doar tangențial. Ea vorbea despre desele controverse cu tatăl dumneavoastră, mai ales despre o seară în care a aruncat jos o masă pregătită de sărbătoare. Ea spunea că atunci a început totul”.

„Da, atunci a început. Poate că mai târziu m-aș fi împăcat din nou cu tata, dar dădusem între timp de literatura lui Nietzsche., Compătimirea este o risipă de sentimente și maxime asemănătoare. Le cunoașteți deja, dacă i-ați citit scrierile.

Cu timpul am devenit tot mai împietrit. Înțelegeam foarte bine: Cine investește în iubire, acela trebuie să se aștepte la suferință. Și eu nu voiam aceasta. Căsnicia părinților mei a fost în această privință cea mai bună avertizare, înțelegeți”.

Pastorul dădu din cap.

„Până ce a fost prea târziu, și tatăl meu era mort în fața mea”.

Roland Seeger se opri. Oare să relateze despre simțământul care îl luase prin surprindere lângă patul de moarte al tatălui său? Acea conștiință neliniștitoare a prezenței unui Dumnezeu mânios?

El se hotărî: „L-ați auzit deja pe Dumnezeu râzând?”

Parohul era vizibil nedumerit de această întrebare ciudată.

„Nu, domnule Seeger”, răspunse el după ce se gândi. „Dar în Psalmul 2 se spune despre cei nelegiuîți: „Cel care locuiește în cer râde de ei”.

„Exact la acest răs mă refer eu. Nu răsul unuia care se distrează, ci mai degrabă un răs cumplit, sinistru. Și aceasta în fața unui mort. Puteți să vă închipuiți lucrul acesta?”

Parohul Lettler începu să bănuiască corelațiile. „Aveți de gând să cădeți la învoială cu Dumnezeu? După motoul: Dacă Tu, Doamne, îmi faci cutare lucru, îmi dai cutare lucru, atunci eu voi...?”

Roland Seeger își aprinse neliniștit o a doua țigară. „Ați nimerit la fix, domnule paroh! Exact aceasta am intenționat eu. Când conștiința vinovăției mele față de tata a devenit tot mai apăsătoare și mai neliniștitoare, iar eu voiam neapărat să-l mai prind în viață, I-am propus lui Dumnezeu că voi începe să mă încred de acum înainte în El dacă puteam să mai vorbesc odată cu tatăl meu. Dar asistenta medicală m-a condus în camera unui mort”.

Vizitatorul se ferea să se uite în ochii celuiilalt. „Am avut sentimentul”, continuă Roland Seeger, „că acesta era acum răspunsul lui Dumnezeu la propunerea mea: un răs cumplit. îl izgonisem conștiință din viața mea, și acum era prea târziu pentru a mă întoarce la El. Dar la ce bun? Ca să mă condamne?”

„Nu, domnule Seeger, cu siguranță nu ca să vă condamne. Când Dumnezeu vorbește unui om, vrea totdeauna întoarcerea lui la El. Cât timp trăim pe acest pământ, mai avem o șansă. Spuneți chiar dumneavoastră: Cum ar fi trebuit atunci să vi. Se adreseze Dumnezeu,

dacă nu printr-o conștiință trezită?

Doar vă oțeliserăți cu atâta succes împotriva vorbirii Sale! Noi oamenii credem totdeauna că trebuie să-L pătrundem pe Dumnezeu cu mintea, totuși El vorbește adesea mai întâi conștiinței noastre, antena sau intuiția noastră pentru bine și rău. De ce suntem adesea așa de siguri că nu există Dumnezeu? Ne învață oare aceasta mintea noastră, sau nu este mai degrabă o intuiție, o concepție marcată de dorința noastră, o revoltă contra acestui gând neplăcut?

Cum am spus, și eu am fost fascinat de cuvintele arogante ale lui Nietzsche. Până când într-o zi am înțeles că toate sunt doar vorbe goale, născute din voință, nu din cunoaștere.

Biblia ne învață că, de la căderea în păcat, omul gândește dușmănos față de Dumnezeu, și de aceea Il neagă el cu atâta încăpățănare. Omul, care nu vrea să-L recunoască pe Dumnezeu, se face oarecum pe el însuși ca Dumnezeu. Totuși, adânc în forul său interior știe că se desparte prin aceasta de centrul vital al existenței. Știți, domnule Seeger, cum s-a mai exprimat autocratul Friedrich Nietzsche față de unul dintre prietenii săi, cu scurt timp înainte de a înnebuni?"

Parohul se ridică, caută o carte și o răsfoi:

„Aici, în corespondența sa cu teologul liberal Franz Overbeck, scrisă în 2 iulie 1885: „Viața mea stă acum în dorința ca toate lucrurile să stea altfel decât le înțeleg eu și ca cineva să-mi facă neverosimil *adevărul* meu'. Dar Nietzsche a rămas neînduplecat și, cum știți și dumneavoastră – la sfârșit a venit nebunia.

Vă repet încă o dată, domnule Seeger, cum ar fi trebuit Dumnezeu să vi. Se adreseze, dacă nu prin conștiința dumneavoastră? Și credeți că Și dă osteneala să vă vorbească doar ca să vă condamne?"

Peste fața lui Roland Seeger trecu o licărire ușoară de speranță: „Dar, dacă este adevărat ce spuneți, dacă Dumnezeu mă caută într-adevăr, cum de nu mi-a ascultat rugămintea?"

„Ca să vă puteți rezolva rapid problema în ultima clipă pe patul de moarte, pentru ca apoi să uitați din nou repede și cu succes, să plecați cu gândul: „Până la urmă a mers totul bine. Tata m-a iertat, totul e în ordine?

Nu, domnule Seeger, Dumnezeu nu poate face să fie așa de

simplicu atât pentru noi, cât și pentru El însuși. Dumnezeu este drept și sfânt. Chiar și o cerere de scuze pe patul morții, fie ea oricât de serioasă, nu poate înlătura pur și simplu vinovăția din lume.

Păcatul este ceva înspăimântător, chiar dacă ne-am obișnuit cu el. Vinovăția dumneavoastră, domnule Seeger, apasă realmente greu asupra dumneavoastră. Și de ea nu v-ar fi putut dezvinovăți chiar și o ultimă cerere de scuze făcută la patul de moarte. Numai sângele lui Iesus Cristos, Fiul lui Dumnezeu, poate face lucrul acesta. Iesus a trebuit să moară pentru că Dumnezeu ia într-adevăr foarte în serios vinovăția.

Dar să știți un lucru: Dacă veniți la Iesus cu păcatul dumneavoastră, El vă iartă. El a murit și pentru dumneavoastră, pentru dumneavoastră personal. Și, vedeți, tocmai de aceea, pentru că a vrut să vă aducă până în acest punct, în care să nu-I mai prezentați o faptă proprie, nu v-a putut îndeplini dorința, nu v-a putut scuti de aceste chinuri sufletești.

Numai Iesus poate să îndrepte, să repare iarăși vătămarea profundă din viața dumneavoastră. Doar aceasta înseamnă evanghelie., orice altceva este autoînșelare pioasă. Altceva nu am ce să vă ofer. Întrebarea este numai dacă vreți să acceptați lucrul acesta”.

„Dacă vreau?” zise Roland Seeger. „Spuneți-mi numai cum – cum să fac!”

Dinspre biserica din apropiere se auziră șase bătăi înăbușite. Afară era deja întuneric, iar lumina arunca un pătrat mare în grădina casei parohiale. La întrebarea vizitatorului se lăsă mai întâi tăcerea între ei, apoi, în cele din urmă, parohul răspunse: „Vreau să vă răspund cu un verset biblic. Mulți oameni au într-adevăr ceva împotriva versetelor biblice, și totuși în ele stă ascuns întregul mister al vieții. Acest verset se află în Prima epistolă a lui Ioan: „Dacă ne mărturisim păcatele, El este fidel și drept ca să ne ierte păcatele și să ne curețe de orice nelegiuire.

Vreți să faceți acest pas, vreți să vă predați viața dumneavoastră falimentară în mâinile lui Iesus, domnule Seeger?”

Capitolul 16

Ca într-un hamac uriaș, fixat și încadrat într-o lume grandioasă a munților, se afla stațiunea alpină Adelboden în soarele strălucitor de la

amiază. Pe strada principală, pline de magazine, erau o mulțime de oameni. Localnici marcați de viața lor grea, fani bronzăți ai muntelui și turiști veniți să-și petreacă acolo concediul se bucurau bine dispuși de această după-amiază însorită.

În mijlocul acestei forfote pestrițe erau patru oameni peste măsură de fericiți: Roland Seeger și soția sa Karin, mama sa și într-un scaun cu roțile sclipitor Hannes în vârstă de șapte ani. De la mijlocul lunii mai erau căsătoriți Karin Meibner și Roland Seeger. Pentru proaspătul soț nu exista decât un singur loc unde să-și petreacă concediul: Adelboden. Bărbatul împingea scaunul cu roțile și trăgea cu urechea la ce povestea băiatul său vioi și deștept. Câte un turist se întorcea cu rușine când vedea acest copil vesel. Ce bucurie de viață radia din acești ochi albaștri!

Roland Seeger își întrebasese mama dacă vrea să meargă cu ei în concediu. Cu siguranță că o să-i prindă bine. După o ezitare, ea fusese de acord în final: „Bine, ca micuțul să aibă o tovarășă de joacă când vreți să fiți odată singuri”.

Se abătura de la strada principală. Roland Seeger împingea scaunul cu roțile pe o stradă îngustă și înclinată între case vechi frumoase specifice Elveției de sud. Karin și cu el aveau intenția de a urca muntele cu telescaunul. Între timp, mama lui și băiatul aveau să se plimbe. Hannes chiuia de voie bună când văzu apărând printre copaci primele telescaune și plutind domol peste acoperișurile caselor până la stația din vale.

„Mami, eu nu vreau să merg cu voi. Precis că o să am amețeli. Să vă țineți bine!”

„Ne-am înțeles, băiete!” Roland Seeger se uită plin de mândrie la cei doi. Faptul că erau acum o familie adevărată i se părea în conti-nu-are o minune.

Atunci când se rugase împreună cu parohul și se predase fără rezerve lui Iesus, în viața lui intervenise ceva complet nou: O pace nemaicunoscută și o siguranță că Dumnezeu trăiește și că îl iertase cu adevărat. Exact cum promitea Cuvântul din 2. Corinteni: „Dacă este cineva în Cristos, este o creație nouă; ce este vechi a trecut, iată, a luat ființă ceva nou”.

După ce-și lămurise situația cu Dumnezeu, mai rămăsese

împăcarea cu mama lui – o inițiativă deloc ușoară. Mai întâi, ea doar plânsese și îi tot reproșase că nu-l poate înțelege cu câtă răceală refuzase împăcarea cu tatăl său aflat pe patul de moarte.

El încercase să-i înghită reproșurile grele cu o porție zdravănă de stăpânire de sine. Îl implora în tăcere pe Dumnezeu să-l ferească să nu plătească cu aceeași monedă. Recunoașterea umilă a propriei lui vinovății nu-i cădea ușor bărbatului cândva atât de mândru și de împietrit. Mult prea multe se interpuseseră în anii aceia lungi între el și ai săi.

În afară de aceasta, nu-i venea ușor să înțeleagă cum putuse suporta mama lui cu atâta dragoste și răbdare tirania de ani de zile a soțului ei. La această femeie era evident că nu timpul, ci iertarea fusese cea care vindecase rănile pe care i le făcuse soțul ei. Roland Seeger nu bănuise niciodată mai înainte existența acestei puteri a dragostei, căci o socotise totdeauna ca o slăbiciune.

După ce mama lui se mai resemnase în cele din urmă, el reușise să-i povestească cum conștiința lui nu mai avusese pur și simplu nicio clipă de răgaz după confruntarea aceea urâtă cu Uschi și cu cumnatul lui și cum se hotărâse atunci să-și viziteze tatăl.

Ea îl ascultase atentă, mai ales când îi descria lupta lui cu Dumnezeu și șocul avut la vederea tatălui său mort. La sfârșit, el o luase de mâini și o implorase: „Mamă, iartă-mă! La tata a fost prea târziu, dar tu poți, dacă vrei”.

În cameră se făcu tăcere îndelungă. În cele din urmă, el simțise apăsarea mâinilor ei. Oftând, cu efort, ea spusese: „Încă niciodată nu mi-a fost atât de greu să fac un lucru ca acesta, Roland, dar voi încerca să-l fac. Da, vreau să te iert”.

„Îți mulțumesc, mamă!” Ochii lui erau plini de lacrimi.

Apoi, după un timp, încă nesigură la încercarea de a învinge înstrăinarea de ani de zile, ea îi povestise mai multe. Printre altele, modul cum întrebase tatăl de Roland la ultima ei vizită în spital. Una dintre ultimele lui fraze fusese: „Îl iert pe Roland; te rog, spune-i să mă ierte și pe el pe mine, și mai spune-i că-mi doresc un singur lucru, ca într-o bună zi să-L găsească și el pe Iesus”.

După ce Roland trecuse pe la Uschi și cumnatul său ca să le ceară iertare și lor, se întorsese în aceeași seară la Hanovra ușurat

lăuntric și eliberat. În locuința lui rămăsese o bună bucată de vreme în fața bibliotecii lui mari. Își plimbase ochii de la o carte la alta.

Acolo stăteau ei, toți marii gânditori și filosofi. Zeci de ani mersese pe urmele lăsate de ei. Ce câștig avusese de fapt din aceasta? Era ciudat că nu-i trecuse până atunci niciodată prin minte cât de găunoase și de anemice erau în fond toate filosofiile și speculațiile omenești. Nu, această vrajă periculoasă și dăunătoare a aroganței și îngâmfării omenești părea irevocabil ruptă. Niciuna dintre operele sale preferate nu-l mai ademenea astăzi.

El se gândea la Biblia pe care o pusese pe noptieră de la vizita aceea la Karin. Patruzeci de ani de prejudecăți apăsau asupra acestei cărți. Oare nu era timpul cel mai potrivit ca să îndeapărteze încet, dar sigur, acest munte de cărți? Într-adevăr, nu avea nevoie să-i fie teamă că i se va termina „combustibilul spiritual” prin întoarcerea lui la Dumnezeu.

În după-amiaza zilei de 24 decembrie, se dusese în fine la Karin, încărcat cu un cadou uriaș pentru micul Hannes. Karin îl invitase pentru prima zi de Crăciun la serviciul divin și apoi la masa de prânz. Pentru prima oară înțelesese el cu adevărat familiara istorie a Crăciunului, parțial din cauză că o asculta cu urechi noi. Nebănuit de multe lucruri erau de descoperit pentru el și de trăit de la convertirea lui.

Karin Meibner era uimită de transformarea lui, uneori chiar puțin confuză. Oare acesta era cu adevărat Roland Seeger, cândva atât de cinic și de rece, despre care avea amintiri atât de neplăcute?

Numai foarte rar mai simțea cum vechea lui natură se aprindea în el, cam atunci când vorbea despre alți oameni. Ei se întâlneau tot mai des, mai ales când primăvara îi invita la plimbări lungi prin pădure. Ea era mereu și mereu copleșită de iubirea și grija pe care Roland le arăta lui Hannes al ei. Cei doi se înțelegeau de minune! Niciun drum nu era prea abrupt pentru scaunul cu rotile, niciun obstacol nu era de netrecut.

Cu prudență, aproape cu teamă se apropiaseră Roland și Karin unul de altul. Era oare cu adevărat posibil ca să poată face un nou început, așa cum erau de împovărați cu atâtea amintiri urâte?

Într-o seară de duminică, după o lungă și frumoasă ieșire în

natură, el – contrar obiceiului său – se duse la ea. Îl pusese în pat pe Hannes, care era foarte obosit, și mai statură o vreme la taifas în vechea bucătărie. Acolo, în acest cadru prozaic, îi pusese el în cele din urmă întrebarea pe care o așteptase ea cu atâta dor cu opt ani în urmă...

Bătrânei doamne Seeger nu-i venea să creadă când îi arătaseră în luna mai invitațiile la nuntă. Fusese într-adevăr o nuntă frumoasă. Și ce era mai potrivit decât să-i ceară parohului Lettler să țină predica de nuntă!?

Două luni și jumătate trecuseră între timp. Niciodată nu visase Roland Seeger că ar putea fi cândva așa de fericit și de deschis pentru alții. Doar când și când, în ore când nu putea să doarmă, imaginea tatălui său mort îi stătea înaintea. Deși era sigur de faptul că Iesus îi iertase vina, continua totuși să-și imagineze cum ar fi putut decurge o ultimă convorbire între el și tatăl său.

— Dar această oră pierdută nu i-o putea da nimeni înapoi!

Uneori, chiar dacă tot mai rar, se făcea auzită și vocea ispititorului. Mai ales teza cinică a lui Nietzsche: „Nimeni nu se convertește la creștinism, pentru aceasta cineva trebuie să fie suficient de bolnav” se dovedise o săgeată extrem de eficientă a celui Rău.

Totuși, treptat dispăru și această ispită, și anume în măsura în care învăța să-l mulțumească lui Dumnezeu pentru aceste lupte: Ele îl aduceau tot mai aproape de Iesus și-l păzeau de concepția atât de omenească, și totuși atât de greșită, că-și poate trăi viața creștină prin propria sa putere. Karin și el se alăturaseră unui cerc de creștini plini de viață, și acolo găsiseră măsura de comuniune necesară pentru a nu se scufunda încet într-un „creștinism personal” indiferent, fără căldură și fără să se angajeze.

Și fiul său îl smulse din gândurile sale. „Dacă vedeți un vultur, atunci neapărat să-mi povestești despre el, tați”. Bărbatul se uită la băiatul lui. „Crezi că acolo sus mai sunt vulturi?” „Desigur”, răspunse el hotărât, „mi-a citit bunica din cartea cu păsări că uneori se pot vedea vulturi în Munții Alpi”.

„Atunci de abia aștept să văd vreunul”, se bucură tatăl, „a vedea un asemenea vultur este într-adevăr un eveniment”.

Când Karin și el plecară după câteva minute cu telescaunul,

Roland Seeger închise visător ochii.

„Hei, pierzi peisajul cel mai frumos”, zise soția lui, privindu-l radios.

„Pișcă-mă o dată, Karin, mă simt ca-n vis”.

El deschise ochii. Telescaunul trecea peste acoperișurile caselor elvețiene și zbârnâi pe lângă un brad înalt. Pe covorul verde al pajiștilor luceau tot felul de puncte galbene, roșii, albastre și roze.

„Îmi vine să chiui de bucurie, dar atunci oamenii de colo”, și el arătă în jos spre câțiva turiști, „o să creadă cu siguranță că soarele mi-a făcut rău. Așa că mai bine renunț”.

Seara, amândoi statură în fața patului băiatului ce dormea liniștit. Ei îi priviră trăsăturile relaxate, fețișoara drăguță, și Karin Seeger își puse blând capul pe umărul soțului ei.

El o cuprinse cu brațul: „Karin, deși știu că Iesus m-a iertat, mă rușinez totuși aproape zilnic de trecutul meu. El nu mă mai acuză, dar mă face să mă întristez. Nu mai pot să înțeleg cum de-am reușit să-mi bat joc de tot ce e slab și nevoiaș., Ce este slab trebuie îmbrâncit. Ce lipsă a oricărui sentiment de omenie e în această maximă a lui Nietzsche!”

„Da”, întări Karin, „așa este. Dar acum poți să te ții cu atât mai mult de evanghelie. Ce incomparabil mai măreață și cu totul altfel este totuși tema ei: Ce este slab, acesta trebuie sprijinit, ocrotit și iubit”.

Ieșiră încet din camera micuțului. Citiră împreună din cartea de meditații zilnice pe care le-o dăruise la nuntă parohul Lettler.

Karin citi cu voce tare: „... și mi-a pus în gură un cântec nou, ca să-L laud pe Dumnezeuul nostru’. De ce a amuțit acest cântec nou și printre cei credincioși, în mare măsură? Pentru că noi, ca și credincioși, uităm repede din ce groapă adâncă venim. Cântecul cel nou trebuie să fie în legătură cu această groapă adâncă, altfel devine o frază goală și o declarație nesinceră”.

„Câtă dreptate are omul acesta”, continuă gânditor Roland Seeger. „Este într-adevăr un lucru bun să ne amintim tot mereu de unde venim și încotro ne ducem”.

Se duseră împreună la fereastra deschisă. Un miros aromat venea de la iarba proaspăt cosită. Deasupra munților era luna, care transforma cascada îndepărtată într-un șnur argintiu. Numai susurul

îndepărtat al apei le ajungea la ureche. Se uitară mult timp în tăcere la noaptea de afară, la siluetele piscurilor aproape ireal de strălucitoare.

„La ce te gândești acum, Roland?”

„Mă minunez de acești munți maiestuoși, dar încă și mai mult de miracolul iertării”.

Tânăra femeie se uită la el cu ochii mari. „Și pe câte căi întortocheate și de neînțeles trebuie adesea să meargă omul, până ce înțelege că Dumnezeu vrea să-i aducă acasă în cel mai profund sens al cuvântului pe copiii Lui care L-au părăsit”.